

ĢENERĀLADVOKĀTA FILIPA LEŽĒ [PHILIPPE LÉGER]

SECINĀJUMI,

sniegti 2006. gada 9. februārī¹

Satura rādītājs

I — Ievads	I - 5487
II — Atbilstošās Kopienu tiesību normas	I - 5489
III — Koordinācijas centru nodokļu režīms	I - 5491
IV — Fakti un process	I - 5493
A — Fakti līdz Komisijas lēmuma pieņemšanai	I - 5493
B — Komisijas lēmums	I - 5495
C — Procesī, kuros apstrīdēts Komisijas lēmums	I - 5499
D — Fakti pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas	I - 5500
E — Padomes lēmums	I - 5502
F — Process, kurā apstrīdēts Padomes lēmums	I - 5504
V — Prasības izskatīšana	I - 5504
A — Prasība par Padomes lēmumu (lieta C-399/03)	I - 5504
1) Lietas dalībnieku izvirzītie pamati un prasījumi	I - 5504
2) Vērtējums	I - 5506
B — Prasības par Komisijas lēmumu (apvienotās lietas C-182/03 un C-217/03)	I - 5512
1) Lietas dalībnieku prasījumi	I - 5512
a) Lieta Beļģija/Komisija (C-182/03)	I - 5512
b) Lieta <i>Forum 187</i> /Komisija (C-217/03)	I - 5514

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2) <i>Forum 187</i> prasības pieņemamība	I - 5515
a) Lietas dalībnieku argumenti	I - 5515
b) Vērtējums	I - 5518
i) Par <i>Forum 187</i> prasības pieņemamību, pamatojoties uz to, ka šis lēmums to skar tieši un individuāli	I - 5519
ii) Par <i>Forum 187</i> prasības pieņemamību, pamatojoties uz to, ka tā pārstāv dažus tās biedrus	I - 5522
3) Prasības izskatīšana pēc būtības	I - 5529
a) <i>Forum 187</i> prasība atcelt visu 2003. gada 17. februāra lēmumu	I - 5529
i) Pamats par to, ka trūkst tiesiskā pamata un ir pārkāpts tiesiskās drošības princips	I - 5529
— Lietas dalībnieku argumenti	I - 5529
— Vērtējums	I - 5531
ii) Pamats par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu	I - 5536
— Par apstrīdētā režīma analīzes metodi	I - 5536
— Par labuma piešķiršanu atsevišķiem uzņēmumiem	I - 5538
Ekonomiska labuma esamība	I - 5538
Ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšana	I - 5539
Atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa	I - 5544
Atbrīvojums no kapitāla nodokļa	I - 5545
Atbrīvojums no vērtspapīru priekšnodokļa	I - 5546
Fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis	I - 5548
Selektivitāte	I - 5549
Pamatojums ar sistēmas raksturu un struktūru	I - 5551

— Pasākuma valstiskais raksturs	I - 5552
— Tirdzniecības starp dalībvalstīm un konkurences apdraudējums	I - 5553
iii) Pamats par pamatojuma trūkumu	I - 5556
b) Beļģijas Karalistes un <i>Forum 187</i> prasījumi daļēji atcelt 2003. gada 17. februāra lēmumu	I - 5558
i) Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	I - 5560
— Lietas dalībnieku argumenti	I - 5560
— Vērtējums	I - 5563
ii) Par vienlīdzības principa pārkāpumu	I - 5578
— Lietas dalībnieku argumenti	I - 5578
— Vērtējums	I - 5579
4) Par tiesāšanās izdevumiem	I - 5581
VI — Secinājumi	I - 5582
— Lietā C-399/03	I - 5582
— Apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03	I - 5582

I — Ievads

jāsaņem individuāla atļauja, kas ir spēkā desmit gadus un ir pagarināma.

1. Trīs Tiesā iesniegtās prasības atcelt tiesību aktus ir par koordinācijas centru nodokļu režīmu, ko ieviesusi Beļģijas Karaliste.

2. Koordinācijas centrs ir uzņēmums, ko dibinājusi daudznacionālu sabiedrību grupa un kura mērķis ir šīm sabiedrībām sniegt dažādus pakalpojumus it īpaši finanšu jomā. Beļģijas Karaliste 1982. gadā ieviesa īpašu nodokļu režīmu šiem centriem, kuriem

3. Eiropas Kopienu Komisija, kurai šis režīms tika paziņots, uzskatīja, ka tas neveidoja valsts atbalstu. Tomēr pēc tam, kad 1997. gadā Eiropas Savienības Padome izstrādāja dokumentu par nodokļu konkurenci starp dalībvalstīm, Komisija šo režīmu izskatīja no jauna.

4. 2003. gada 17. februāra lēmumā² Komisija uzskatīja, ka šāds režīms veidoja ar kopējo tirgu nesaderīgu valsts atbalstu. Tā aizliedza Beļģijas valdībai, sākot ar 2003. gada 17. februāri, to piešķirt jauniem koordinācijas centriem, kā arī atjaunot desmit gadu atļaujas. Tomēr tā paredzēja, ka atļaujas, kas šajā datumā vēl bija spēkā, turpinās līdz to termiņa beigām, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim.

tiesībām dibināta biedrība, kas ir koordinācijas centru apvienība Beļģijā.

5. Pēc šī lēmuma pieņemšanas Beļģijas valdība lūdza Padomei atļaut līdz 2005. gada 31. decembrim piešķirt koordinācijas centru nodokļu režīmam līdzīgu režīmu tiem centriem, kuru atļauja beidzās no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim. Padome 2003. gada 16. jūlija lēmumā³ šo lūgumu apmierināja.

7. Savukārt prasību atcelt Padomes lēmumu lietā C-399/03 cēla Komisija.

8. Tā kā šīm prasībām ir vienādi fakti un juridiskais konteksts, šajos secinājumos es tās izskatīšu kopā.

6. Prasību atcelt Komisijas lēmumu apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 cēla attiecīgi Beļģijas Karaliste un *Forum 187 ASBL*⁴, saskaņā ar Beļģijas

9. Analizējot šo lietu, jāizskata šādi seši jautājumi: Padomes kompetence pieņemt 2003. gada 16. jūlija lēmumu; *Forum 187* prasības pieņemamība; Komisijas iespēja grozīt savu agrāko vērtējumu par pastāvošu atbalstu; koordinācijas centru nodokļu režīmu kvalifikācijas par valsts atbalstu pamatotība un, visbeidzot, jautājumi par to, vai Komisija, aizliedzot Beļģijas Karalistei, sākot ar 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanu, pat islaicīgi atjaunot atļaujas, kurām beidzas termiņš, nav ievērojusi koordinācijas centru tiesisko palāvību un vispārīgo vienlīdzības principu.

2 — Komisijas Lēmums C(2003) 564 (galīgā redakcija) par Beļģijas istenoto atbalstu Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem, kurā 2003. gada 23. aprīlī veikts kļūdas labojums (turpmāk tekstā — “Komisijas lēmums” vai “2003. gada 17. februāra lēmums”).

3 — Padomes Lēmums 2003/531/EK par Beļģijas valdības atbalstu dažiem Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem (OV L 184, 17. lpp., turpmāk tekstā — “Padomes lēmums” vai “2003. gada 16. jūlija lēmums”).

4 — Turpmāk tekstā — “*Forum 187*”.

II — Atbilstošās Kopienu tiesību normas

12. EKL 88. pantā ir paredzēts:

10. EK līgumā valsts atbalsti principā ir aizliegti, pieļaujot dažus izņēmumus. EKL 87. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.”

11. Tālāk EKL 87. panta 2. un 3. punktā ir uzskaitīti valsts atbalsti, kas ir saderīgi ar kopējo tirgu un kurus var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu. Šajā pēdējā kategorijā it īpaši ietilpst atbalsti, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur valda liels bezdarbs, un kas veicina konkrētu saimniecisko darbību attīstību, ja tiem nav tāda nelabvēlīga iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.

“1. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv šajās valstīs. Tā iesaka šīm valstīm attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību.

2. Ja Komisija, likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes, konstatē, ka atbalsts, ko piešķirusi kāda valsts vai kas piešķirts no šīs valsts līdzekļiem, ievērojot šā Līguma 87. pantu, nav saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī konstatē, ka šādu atbalstu izlieto nepareizi, tā pieņem lēmumu par to, ka attiecīgajai valstij Komisijas noteiktā termiņā tāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina.

Ja attiecīgā valsts noteiktajā termiņā neizpilda šo lēmumu, Komisija vai kāda cita ieinteresēta dalībvalsts, atkāpjoties no 226. un 227. panta, var tieši griezties Tiesā.

Pēc dalībvalsts lūguma Padome var pieņemt vienprātīgu lēmumu par to, ka atbalsts, ko šī valsts piešķir vai paredz piešķirt, atzīstams par saderīgu ar kopējo tirgu, atkāpjoties no 87. panta vai 89. pantā paredzētajām regulām, ja tādu lēmumu attaisno ārkārtas apstākļi. Ja Komisija saistībā ar šādu atbalstu

jau sākusi šā punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru, tad tas, ka attiecīgā valsts iesniedz Padomei lūgumu, šo procedūru pārtrauc līdz laikam, kamēr Padome dara zināmu savu attieksmi.

14. Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) apakšpunktā ir definēts “pastāvoša atbalsta” jēdziens. Tajā ir paredzēts, ka šīs regulas izpratnē šis jēdziens tiek definēts kā:

Ja Padome trijos mēnešos pēc minētā lūguma iesniegšanas tomēr nav darījusi zināmu savu attieksmi, šo jautājumu izlemj Komisija.

“i) [...] jebkāds atbalsts, kas pastāvēja pirms Līguma stāšanās spēkā attiecīgajās dalībvalstīs, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kurš ieviests [pirms Līguma stāšanās spēkā un joprojām ir piemērojams pēc tam];

3. Visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi Komisijai laikus, lai Komisija varētu iesniegt savas piezīmes. Ja Komisija atzīst, ka, ievērojot 87. pantu, šādi plāni nav saderīgi ar kopējo tirgu, tā nevilcinoties sāk 2. punktā paredzēto procedūru. Attiecīgā dalībvalsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.”

ii) atļauts atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, ko atļāvisi Komisija vai Padome;

13. EKL 89. pants piešķir Padomei tiesības pieņemt regulas, lai piemērotu EKL 87. un 88. pantu. Saskaņā ar šīm pilnvarām Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 659/1999⁵, kurā noteikti precīzi noteikumi procedūrai, kas jāievēro, piemērojot EKL 88. pantu.

iii) atbalsts, ko uzskata par atļautu, ievērojot šīs regulas 4. panta 6. punktu^[6], vai kas atļauts pirms šīs regulas, bet saskaņā ar šo procedūru;

5 — Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.).

6 — Regulas Nr. 659/1999 4. pantā ir paredzēts, ka, kad Komisijai pilnībā tiek paziņots valsts pasākums, tai divu mēnešu laikā ir jāpieņem lēmums par to, vai šis pasākums ir uzskatāms par atbalstu, vai arī par to, ka tas ir atbalsts, kas ir saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī, ka šis pasākums rada šaubas par tā saderību ar kopējo tirgu, kam nepieciešams uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru. Saskaņā ar šīs regulas 4. panta 6. punktu, ja Komisija nav pieņēmusi lēmumu divu mēnešu laikā, uzskatāms, ka Komisija attiecīgo atbalstu ir atļāvisi.

- iv) atbalsts, ko uzskata par pastāvošu atbalstu saskaņā ar 15. pantu ¹⁷⁾;
- v) atbalsts, ko uzskata par pastāvošu atbalstu, jo ir iespējams konstatēt, ka tā ieviešanas laikā tas nav bijis atbalsts, bet pēc tam kopējā tirgus attīstības dēļ — dalībvalstij neieviešot izmaiņas — tas kļuvis par atbalstu. Ja daži pasākumi kļūst par atbalstu tādēļ, ka Kopienas tiesību akti nosaka kādas darbības liberalizāciju, tad pēc datuma, kas noteikts liberalizācijai, šādus [pasākumus neuzskata] par pastāvošu atbalstu⁷.

15. Pastāvošu atbalstu kontroles procedūra ir noteikta Regulas Nr. 659/1999 17.–19. pantā. 17. pantā ir paredzēts, ka Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm veic pastāvošu atbalsta shēmu izskatīšanu. Ja Komisija uzskata, ka pastāvošā atbalsta shēma nav vai vairs nav saderīga ar kopējo tirgu, tā informē attiecīgo dalībvalsti par savu provizorisko secinājumu un dod attiecīgai dalībvalstij iespēju iesniegt savas piezīmes viena mēneša laikā — termiņā, ko var pagarināt.

7 — Regulas Nr. 659/1999 15. pants ir par noilguma termiņu, un tajā ir noteikts, ka Komisijas tiesībām atgūt atbalstu noilgums ir desmit gadi. Šīs regulas 15. panta 3. punktā ir paredzēts, ka atbalsts, kuram šis termiņš ir beidzies, uzskatāms par pastāvošu atbalstu.

16. Saskaņā ar šīs regulas 18. pantu, ja Komisija, ņemot vērā informāciju, ko dalībvalsts tai iesniedz saskaņā ar 17. pantu, secina, ka pastāvošā atbalsta shēma nav vai vairs nav saderīga ar kopējo tirgu, tā attiecīgajai dalībvalstij nosūta ieteikumu, ierosinot atbilstīgus pasākumus. Šajā ieteikumā it īpaši var ierosināt izdarīt būtiskus labojumus attiecīgajā atbalsta shēmā vai noteikt zināmu skaitu procedūras prasību, vai arī atcelt šo shēmu.

17. Saskaņā ar šīs regulas 19. pantu, ja attiecīgā dalībvalsts neakceptē ierosinātos pasākumus, bet Komisija, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts iesniegtos apsvērumus, jo īpaši uzskata, ka minētie pasākumi ir vajadzīgi, tā uzsāk EKL 88. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru.

III — Koordinācijas centru nodokļu režīms

18. Beļģijas Karalistes izveidotais koordinācijas centru nodokļu režīms tika ieviests ar 1982. gada 30. decembra Karalisko dekrētu⁸. Nav šaubu, ka tajā netika veiktas nozīmīgas izmaiņas starp brīdi, kad Komisija 1984. gadā,

8 — Karaliskais dekrēts Nr. 187 par koordinācijas centru izveidi (1983. gada 13. janvāra *Moniteur belge*).

1987. gadā un vēlāk 1990. gadā Beļģijas valdībai paziņoja, ka tā šo režīmu neuzskatīja par valsts atbalstu, un 2003. gada 17. februāra lēmumu⁹.

19. Koordinācijas centru var dibināt kā Beļģijas sabiedrību, kurai ir juridiskas personas statuss, vai kā ārvalstu sabiedrības Beļģijā izveidotu filiāli. Lai izmantotu nodokļu režīmu, kas ieviests ar Karalisko dekrētu Nr. 187, šādam centram ir iepriekš jāsaņem individuāla atļauja Karaliskā dekrēta formā. Lai saņemtu šādu atļauju, centram ir jāpieder pie daudznacionālas grupas. Šis nosacījums it īpaši paredz to, ka sabiedrībām, kuras veido šo grupu, ir jāatrodas vismaz četrās valstīs. Šīs grupas rīcībā ir jābūt kapitālam un rezervēm, kuru apmērs ir vienāds vai lielāks par vienu miljardu BEF. Tās gada apgrozījuma summai ir jābūt vienādai vai lielākai par desmit miljardiem BEF. Šo režīmu nevar izmantot bankas un apdrošināšanas sabiedrības.

20. Minētā centra vienīgais mērķis var būt attīstīt vai centralizēt vienu vai vairākas darbības, kurām ir sagatavojošs vai papild-

nošs raksturs un kuras tiek veiktas par labu visām vai daļai minētās grupas sabiedrību¹⁰.

21. Centriem to darbības pirmajos divos gados Beļģijā uz pilnu laiku ir jānodarbina vismaz desmit personas.

22. Centram piešķirtā atļauja ir derīga desmit gadus un ir pagarināma uz tādu pašu termiņu.

23. Nodokļu režīms, kas piešķirts šādiem centriem, kuri saņēmuši atļauju, ietver šādus noteikumus:

- centru ienākumi, kuri tiek aplikti ar nodokli, tiek aprēķināti iepriekš noteiktas likmes veidā. Tie ir vienādi ar vienu procentu no izdevumiem un kārtējiem izdevumiem, no kuriem atskaitītas personāla izmaksas, finanšu izmaksas un maksājamais uzņēmumu ienākuma nodoklis;

9 — Komisijas iebildumu raksts lietā C-217/03 (27. un 31. punkts).

10 — Karaliskā dekrēta Nr. 187 1. panta 2. punktā ir uzskaitītas šādas darbības: "reklāma, informācijas apkopošana un sniegšana, apdrošināšana un apdrošināšanas atjaunošana, zinātniskā pētniecība, attiecības ar valsts un starptautiskām iestādēm, grāmatvedības, administratīvo un informātikas pakalpojumu centralizācija, finanšu operāciju un naudas maiņas kursa svārstību radīta riska segšanas centralizācija, kā arī visas darbības, kam ir sagatavojošs vai papildinošs raksturs saistībā ar grupas sabiedrībām".

- centri ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma priekšnodokļa samaksas par nekustamo īpašumu, ko tie izmanto profesionālajā darbībā;
- tiem nav jāmaksā reģistrācijas nodeva 0,5 % apmērā nedz par ieguldījumiem centrā, nedz par tā statūtkapitāla palielināšanu;
- šie centri ir atbrīvoti no vērtspapīru priekšnodokļu samaksas. Tādējādi no vērtspapīru priekšnodokļu samaksas ir atbrīvotas, pirmkārt, minēto centru izmaksātās dividendes, procenti un lietošanas maksa ar atsevišķiem izņēmumiem un, otrkārt, šādu centru saņemtie ienākumi par naudas noguldījumiem;
- tie maksā ikgadēju nodokli BEF 400 000 apmērā par katru pilna laika darbinieku, taču tas nevar pārsniegt BEF 4 000 000 uz vienu centru.

IV — Fakti un process

A — Fakti līdz Komisijas lēmuma pieņemšanai

24. Koordinācijas centru nodokļu režīmu Komisija pirmo reizi pārbaudīja 1984. gadā.

1984. gada 16. maija lēmumā tā paziņoja, ka šis režīms nebija valsts atbalsts. Tomēr režīms, kas tika ieviests, atšķirās no tā, kas bija paziņots. 1985. gada decembrī Komisija uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru. Pēc Beļģijas valdības izdarītiem labojumiem režīmā Komisija uzskatīja, ka šis režīms vairs neietvēra atbalsta faktoros, un 1987. gada 9. marta vēstulē paziņoja Beļģijas valdībai par procedūras izbeigšanu.

25. Šo novērtējumu apstiprināja konkurences komisārs Leons Britans [*Leon Brittan*], 1990. gada 24. septembrī Komisijas vārdā atbildot uz Eiropas Parlamenta deputāta Gija de Vriesa [*Gijs de Vries*] rakstveida jautājumu Nr. 1735/90¹¹.

11 — OV 1991, C 63, 37. lpp. Rakstveida jautājumā ietverti vairāki šādi formulēti jautājumi:

“Saskaņā ar 1982. gada “Koordinācijas centru statūtiem” Beļģija piešķir lielas nodokļu priekšrocības uzņēmumiem, kuri darbojas starptautiski. Šobrīd šo regulējumu izmanto 213 uzņēmumi, bet ir paredzēts izveidot vēl 54 koordinācijas centrus [..].

1. Vai ir taisnība, ka līdzīgs regulējums pastāv Īrijā, Luksemburgā un Austrijā?

2. Vai bez Īrijas un Luksemburgas arī citas dalībvalstis paredz ieviest līdzīgu regulējumu?

3. Vai visi šie regulējumi, kas ir nozīmīgi dalībvalstu konkurences instrumenti, ir paziņoti Komisijai saskaņā ar [EKL 88. panta 3. punktu]? Vai tas ir saderīgs ar [EKL 10. punktu] un [EKL 87. punktu]?

4. Vai Komisija gatavojas izmantot savas pilnvaras, lai ieteiktu “attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību” (EKL 88. panta 1. punkts)?”

Konkurences komisārs atbildēja:

“Patiesām vairākās dalībvalstīs — Francijā, Vācijas Federatīvā Republika, Luksemburgā, Nīderlandē un Apvienotajā Karalistē — pastāv nodokļu regulējums Eiropā dibinātu daudz nacionālu uzņēmumu grupu galvenās pārvaldes aplikšanai ar nodokli, lai izvairītos no to dubultas aplikšanas ar nodokli, it īpaši nosakot ar nodokli aplikamo peļņu likmes veidā. Komisija uzskata, ka šim nodokļu regulējumam nav piemērojami [EKL 87. un 88. panta] noteikumi.

Runājot par noteikumiem, kas piemērojami Beļģijas koordinācijas centriem, pēc tam, kad Beļģijas valdība veica labojumus sākotnējos noteikumos, kas bija paziņoti Komisijai, Komisija uzskatīja, ka par spēkā esošo regulējumu nav jāceļ iebildumi saistībā ar [EKL 87. pantu].”

26. Pēc pārdomām par nodokļu konkurenci starp dalībvalstīm Ekonomikas un finanšu padome (*Ecofin*) pieņēma Ricības kodeksu uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem¹². Tā izveidoja *ad hoc* darba grupu, sauktu par “Ricības kodeksa grupu”, ar uzdevumu apkopot tādus valsts pasākumus nodokļu jomā, kuri nelabvēlīgi ietekmē kopējo tirgu.

27. Pēc šādas dalībvalstu iniciatīvas Komisijas apņēmas izstrādāt vadlīnijas par EKL 87. un 88. panta piemērošanu uzņēmumu aplikšanai ar tiešajiem nodokļiem un “stingri uzraudzīt, lai noteikumi par attiecīgajiem atbalstiem tiktu piemēroti precīzi”. Tā 1998. gada 11. novembrī Komisija pieņēma paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas skar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem¹³. Pamatojoties uz šo paziņojumu, Komisija uzsāka vispārēju dažādās dalībvalstīs spēkā esošo nodokļu tiesību aktu pārbaudi vai atkārtotu pārbaudi.

28. Šajā pārbaudē 1999. gada februārī Komisija lūdza Beļģijas iestādēm informāciju par koordinācijas centru nodokļu režīmu, ko Ricības kodeksa grupa minēja kā vienu no 66

valsts pasākumiem, kas, iespējams, kaitēja kopējā tirgus darbībai. Šīs iestādes atbildēja 1999. gada martā.

29. 2000. gada jūlijā Komisijas dienesti informēja minētās iestādes, ka šis režīms šķietami veidoja valsts atbalstu. Lai uzsāktu sadarbības procedūru ar šīm iestādēm saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 17. pantu, Komisijas dienesti tās uzaicināja iesniegt apsvērumus viena mēneša laikā.

30. 2000. gada 26. un 27. novembra sēdē Ekonomikas un finanšu padome atgādināja, ka saskaņā ar tās 1997. gada 1. decembra rezolūciju visi nevēlamie pasākumi saistībā ar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem bija jāizbeidz līdz 2003. gada 1. janvārim. Tā pieņēma prezidentūras priekšlikumu, kurā paredzēts, ka uzņēmumiem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija piemērojams nevēlamais nodokļu režīms, šis režīms vēlākais no 2005. gada 31. decembra vairs nebūs piemērojams, neatkarīgi no tā, vai šis režīms piešķirts uz noteiktu laiku vai nē. Tā arī paredzēja, ka tā atsevišķos gadījumos un ņemot vērā īpašus apstākļus pēc Ricības kodeksa grupas ziņojuma varēja nolemt pagarināt atsevišķu nevēlamo nodokļu režīmu spēkā esamību pēc 2005. gada 31. decembra¹⁴.

12 — 1997. gada 1. decembra Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par ricības kodeksu uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem (OV 1998, C 2, 2. lpp.).

13 — OV C 384, 3. lpp.

14 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 17. pielikums (5. lpp.) un 18. pielikums (7. un 8. lpp.).

31. 2001. gada 11. jūlija vēstulē Komisija pēc sarakstes ar Beļģijas iestādēm, pamatojoties uz EKL 88. panta 1. punktu, tām izteica vairākus pasākumus, kas koordinācijas centru nodokļu režīmu padarītu par saderīgu ar kopējo tirgu. Šajā vēstulē Komisija šīm iestādēm arī norādīja, ka centri, kuriem atļauja izsniegta pirms datuma, kad izlemts piemērot šos pasākumus, pagaidu kārtībā varēs izmantot iepriekšējo režīmu līdz 2005. gada 31. decembrim¹⁵.

32. Tā kā Beļģijas iestādes nepiekrita ierosinātajiem pasākumiem, Komisija ar lēmumu, kas paziņots 2002. gada 27. februāra vēstulē un publicēts 2002. gada 20. jūnija "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī"¹⁶, uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru. Tā it īpaši aicināja Beļģijas Karalisti darīt zināmu to, cik koordinācijas centriem bija izsniegta atļauja līdz dienai, kad tika nosūtīta šī vēstule, un kad katram no tiem bija izdota pēdējā spēkā esošā atļauja vai tā atjaunota. Tā arī aicināja šo dalībvalsti un ieinteresētās trešās personas iesniegt apsvērumus un jebkādas pierādījumus, kas varētu noderēt, lai noteiktu, vai personām, kam tika piemērots minētais režīms, bija radusies tiesiskā palāvība, kuras dēļ būtu jāparedz pārejas pasākumi¹⁷.

33. 2002. gada 16. maija vēstulē Beļģijas iestādes paziņoja Komisijai jauno koordinācijas centru nodokļu režīmu, ko Komisija pierēģistrēja kā jaunu atbalstu ar numuru 351/2002.

34. 2003. gada 21. janvārī Ekonomikas un finanšu padome nolēma pagarināt dažu nevēlamo nodokļu režīmu spēkā esamību ilgāk par 2005. gadu. Saistībā ar Beļģijas koordinācijas centru nodokļu režīmu tā paredzēja, ka tie centri, kuriem šis režīms bija piemērojams 2000. gada 31. decembrī, varēja šo režīmu turpināt izmantot līdz 2010. gada 31. decembrim¹⁸.

B — Komisijas lēmums

35. 2003. gada 17. februārī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kas šajā pašā dienā tika paziņots Beļģijas Karalistei.

36. Šajā lēmumā Komisija vispirms pamatoja, kāpēc tā uzskatīja, ka koordinācijas centru režīms bija kvalificējams kā "pastāvšs atbalsts", kā arī tiesisko pamatu, uz kuru tā balstīja veikto procedūru. Šajā pašā lēmumā

15 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 23. pielikumā ietvertās Komisijas vēstules 33. punkts.

16 — OV C 147, 2. lpp.

17 — Lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu 76. un 77. punkts.

18 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 29. pielikuma 10. punkts.

paskaidrots, ka Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) apakšpunkts varēja būt tiesiskais pamats šajā lietā, bet katrā ziņā faktiskais Komisijas rīcības tiesiskais pamats bija EKL 87. un 88. pants.

37. 2003. gada 17. februāra lēmumā ir arī norādīts, ka, ja tas tiktu uzskatīts par 1984. gada un 1987. gada lēmumu atsaukumu vai labojumu, tas atbilstu nosacījumiem, kas paredzēti Komisijas tiesībām atsaukt vai labot labvēlīgus aktus, kas nav likumīgi.

38. Turpinājumā apstrīdētajā lēmumā Komisija arī norādīja iemeslus, kāpēc tā uzskatīja, ka dažādie pasākumi, kas veidoja koordinācijas centru nodokļu režīmu, atbilda EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem kritērijiem, un kāpēc nebija iespējams piemērot kādu no šī panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem.

39. Visbeidzot, Komisija izvērtēja koordinācijas centru tiesisko paļāvību. Komisija atzina tās esamību un norādīja, ka šī tiesiskā paļāvība attaisno to, ka Komisija centriem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija spēkā esoša atļauja, atļauj izmantot šī režīma priekšrocības līdz 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošo atļauju termiņa beigām, bet vēlākais līdz

2010. gada 31. decembrim. Tā precīzē, ka šādas nostājas pamatā ir šādi fakti.

40. Komisija izklāsta, ka ar atļauju, ko izsniedz Beļģijas iestādes, tiek iepriekšēji apstiprināts tas, ka centrs, kuram ir piešķirta atļauja, izpilda nosacījumus, lai nākamos desmit gadus varētu izmantot Karaliskajā dekrētā Nr. 187 paredzēto atkāpes režīmu, nesniedzot šos pierādījumus katru gadu. Tā tomēr norāda, ka šī atļauja nerada minēto iestāžu saistības šim centram nākamos desmit gadus saglabāt šī režīma priekšrocības. Tā arī atgādina, ka, tā kā tā ir izmantojusi pastāvošo atbalstu kontroles mehānismus, tās lēmumam nevar būt atpakaļejošs spēks un tai ir jāgarantē tiesiskā drošība, ja nepieciešams, nosakot, pārejas periodu apstrīdētā režīma izbeigšanai.

41. Šajā sakarā Komisija uzskata, ka tai ir jāņem vērā koordinācijas centru un grupu, pie kurām tie pieder, lielie ieguldījumi šo centru infrastruktūras izveidē un attīstībā, kā arī izmaiņas, kas veiktas struktūru, tiklu un procedūru organizācijā, kā arī pienākumu sadalē grupā. Tai ir jāņem vērā arī ilgtermiņa saistības ar darbiniekiem un nekustamā īpašuma vai finanšu sabiedrībām. Komisija norāda, ka, kaut gan atļauja nedod garantiju, ka šis nodokļu režīms būs ilgstošs un labvēlīgs, tā atzīst, ka lēmumi par centra izveidi, veiktajiem ieguldījumiem un saistībām ir pieņemti, saprātīgi un leģitīmi cerot, ka ekonomiskie apstākļi, ieskaitot nodokļu

režīmu, zināmā mērā nemainīsies. No tā Komisija secina, ka ir jānosaka pārejas periods, kas ļautu pakāpeniski izbeigt šī režīma piemērošanu personām, kurām tas šobrīd tiek piemērots.

42. Tomēr tā pievieno 120. apsvērumu, kas skan šādi:

“Tā kā atļaujas nedod nekādas tiesības uz to, ka šis režīms būs ilgstošs un ka tā noteikumi būs labvēlīgi pat atļaujas spēkā esamības laikā, Komisija uzskata, ka tās nekādā gadījumā nevar dot tiesības uz režīma piemērošanas pagarināšanu pēc datuma, kurā šim spēkā esošajām atļaujām beidzas termiņš. Tā kā atļauju termiņš bija skaidri ierobežots uz desmit gadiem, nevar pastāvēt tiesiskā palāvēība, ka tās tiks automātiskai pagarinātas, kas nozīmētu, ka atļaujas teorētiski būtu mūžīgas.”

43. No iepriekš minētajiem apsvērumiem Komisija izdara šādus secinājumus:

“121. Komisija konstatē, ka koordinācijas centriem Beļģijā piemērojams noda-

kļu režīms nav saderīgs ar kopējo tirgu un ka tai, vai nu to atceļot vai veicot labojumus, ir jānovērš tā dažādo elementu neatbilstība. Sākot ar šī lēmuma paziņošanu, no šī režīma izrietošie labumi vai tā elementi nevar tikt piemēroti jauniem centriem un spēkā esošās atļaujas nav pagarināmas. Komisija ņem vērā, ka centriem, kuriem atļauja piešķirta 2001. gadā, šis režīms vairs nav piemērojams no 2002. gada 31. decembra.

122. Saistībā ar centriem, kuriem šobrīd ir piemērojams šis režīms, Komisija atzīst, ka 1984. gada lēmums, uz kuru pamatojoties pieņemts Karaliskais dekrēts Nr. 187, kā arī atbilde, ko konkurences komisārs [...] sniedza uz Parlamenta deputāta jautājumu, ir tiem radījusi tiesisko palāvēību, ka šis režīms nepārkāpj Līguma noteikumus par valsts atbalstu.

123. Turklāt lielo ieguldījumu dēļ, kurus bija iespējams veikt uz šī pamata, atbalsta saņēmēju tiesiskās palāvēības un tiesiskās drošības ievērošana attaisno saprātīga termiņa piešķiršanu režīma izbeigšanai centriem, kuriem jau ir piešķirta atļauja. Komisija uzskata, ka saprātīgais termiņš beidzas 2010. gada 31. decembrī. Centriem, kuru atļaujas beidzas pirms šī datuma, vairs nevar piemērot šo režīmu pēc to termiņa beigām. Pēc atļaujas

termiņa beigām un katrā ziņā pēc 2010. gada 31. decembra minēto nodokļu atvieglojumu piešķiršana vai saglabāšana būs nelikumīga.”

Sākot ar šī lēmuma paziņošanu, šo režīmu vai tā elementus vairs nevar piemērot jauniem centriem vai to saglabāt, pagarinot spēkā esošās atļaujas.

44. 2003. gada 17. februāra lēmuma rezolutīvā daļa sākotnēji bija formulēta šādi:

Saistībā ar centriem, kuriem atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra, šis režīms var tikt piemērots, līdz beidzas individuālā atļauja, kas ir spēkā šajā datumā, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Saskaņā ar otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms šī datuma, nevar pat īslaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums.

“1. pants

[..]”

Šobrīd Beļģijā spēkā esošais nodokļu režīms koordinācijas centriem, kuriem, pamatojoties uz Karalisko dekrētu Nr. 187, ir piešķirta atļauja, veido valsts atbalsta shēmu, kas nav saderīga ar kopējo tirgu.

45. Tā kā Komisija konstatēja, ka jēdziens “šajā datumā”, kas iekļauts šī lēmuma 2. panta trešās daļas pirmajā teikumā, var radīt pārpratumus, tā nolēma to aizvietot ar vārdiem “šī lēmuma paziņošanas dienā”. Šajā sakarā Komisija 2003. gada 23. aprīlī veica kļūdas labojumu, kas Beļģijas Karalistei tika paziņots 2003. gada 25. aprīlī.

2. pants

46. Saskaņā ar šo kļūdas labojumu 2003. gada 17. februāra lēmuma rezolutīvās daļas 2. panta trešā daļa ir jālasa šādi:

Beļģijai ir jāizbeidz 1. pantā minētā atbalsta shēma vai tajā jāizdara labojumi, to padarot saderīgu ar kopējo tirgu.

“Saistībā ar centriem, kuriem atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra, šis

režīms var tikt piemērots, līdz beidzas individuālā atļauja, kas ir spēkā *ši lēmuma paziņošanas dienā* ^[19], bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Saskaņā ar otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms šī datuma, nevar pat īslaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums.”

47. Ņemot vērā šo kļūdas labojumu, pagaidu pasākumu, kas paredzēti 2003. gada 17. februāra lēmumā, piemērojama, kā par to tiesvedības gaitā vienojās visi lietas dalībnieki, ir jāuztver šādi. Visi koordinācijas centri, kuriem piešķirta individuāla atļauja, kas ir spēkā šī lēmuma paziņošanas dienā, proti, 2003. gada 17. februārī, var turpināt izmantot šo režīmu, līdz beidzas atļauja, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Pa to laiku, sākot ar 2003. gada 17. februārī, nevienam atļauju nevar pagarināt.

C — Procesi, kuros apstrīdēts Komisijas lēmums

48. Ar 2003. gada 25. aprīļa prasības pieteikumu Beļģijas Karaliste cēla prasību atcelt 2003. gada 17. februāra lēmumu tā sākotnējā versijā. Tā arī cēla prasību apturēt šā lēmuma izpildi.

49. Pēc kļūdas labojuma, kas Beļģijas Karalistei tika paziņots 2003. gada 25. aprīlī, tā, atsaucoties uz Reglamenta 42. panta 2. punktu, 2003. gada 9. maijā Tiesai iesniedza jaunu prasības pieteikumu, izvirzot divus jaunus pamatus un paplašinot prasību atcelt tiesību aktu, ietverot arī Komisijas laboto lēmumu.

50. Ar 2003. gada 28. aprīļa prasības pieteikumu *Forum 187* Eiropas Kopienų Pirmās instances tiesā cēla prasību atcelt Komisijas lēmumu tā sākotnējā versijā. Tā arī prasīja apturēt šā lēmuma izpildi. 2003. gada 16. maijā tā iesniedza papildu prasības pieteikumu par Komisijas labotā lēmuma atcelšanu.

51. Ar 2003. gada 16. maija rīkojumu Pirmās instances tiesa šīs prasības un šo lūgumu par pagaidu noregulējumu nodeva Tiesai, kurā šīs tiesvedības tika reģistrētas attiecīgi ar numuriem C-217/03 un C-217/03 R.

52. Ar atsevišķu dokumentu 2003. gada 16. jūnijā Komisija cēla iebildi par nepieņemamību saistībā ar *Forum 187* prasības pieteikumu. *Forum 187* 2003. gada 7. augustā iesniedza savus iebildumus, atbildot uz šo iebildi. Ar 2004. gada 30. marta rīkojumu Tiesa nolēma iebildi par nepieņemamību pievienot lietai pēc būtības.

19 — Mans izcēlums, lai parādītu kļūdas labojumu.

53. Ar 2003. gada 26. jūnija rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs pieņēma lēmumu par prasībām apturēt Komisijas lēmuma izpildi, kuras bija iesniegušas Beļģijas valdība un *Forum 187*. Viņš norīkoja:

- “1) apturēt Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmuma C(2003) 564 (galīgā redakcija) par Beļģijas atbalstu Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem izpildi, ciktāl tajā Beļģijas Karalistei ir aizliegts pagarināt minētā lēmuma paziņošanas datumā spēkā esošās koordinācijas centru atļaujas;
- 2) atļaujas, kas pagarinātas, pamatojoties uz šo rīkojumu, nav spēkā pēc nolēmuma pieņemšanas lietā pēc būtības.

[..]”

54. Lietas C-182/03 un C-217/03 tika apvienotas mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai. Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi tika uzklauti 2005. gada 14. septembra tiesas sēdē.

D — *Fakti pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas*

55. Pirmkārt, Komisija izskatīja jauno koordinācijas centru nodokļu režīmu, par ko Beļģijas Karaliste paziņoja 2002. gada 16. maija vēstulē.

56. 2003. gada 23. aprīļa lēmumā Komisija atļāva šo jauno shēmu, ciktāl tajā it īpaši bija paredzēts koordinācijas centru iepriekšējās atļaujas princips desmit gadu periodam un ar nodokli apliekamās bāzes aprēķināšana, ņemot vērā visus kārtējos izdevumus, piemērojot atbilstošu peļņas likmi. Tomēr, tā kā šajā jaunajā shēmā bija paredzēta arī šo centru atbrīvošana no vērtspapīru priekšnodokļa un kapitāla nodokļa samaksas, kā arī šiem centriem piešķirto tā saukto “īpašo un labdarības” labumu neaplikšana ar nodokli, Komisija saistībā ar šiem trim pasākumiem uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru.

57. Pēc šīs procedūras uzsākšanas Beļģijas Karaliste apņēmas atcelt minētos atbrīvojumus un tos aizvietot ar nodokļu atbrīvojumu vai samazinājumu, kas piemērojams visiem tās teritorijā dibinātiem uzņēmumiem. Tā arī apņēmas aplikt ar nodokli visus šiem centriem piešķirtos īpašos un labdarības labumus.

58. 2004. gada 8. septembra lēmumā Komisija novērtēja, ka, ņemot vērā šīs saistības, pasākumi, no kuriem sastāvēja jaunais koordinācijas centru nodokļu režīms, neveidoja EKL 87. panta 1. punktā minēto atbalstu²⁰.

59. 2005. gada 14. septembra tiesas sēdē Beļģijas Karalistes pārstāvis tomēr norādīja, ka Beļģijas iestādes no Komisijas dienestiem neesot saņēmušas pietiekamus paskaidrojumus, lai īstenotu šo jauno režīmu, un beigās tas tika atcelts, par ko Komisija tika informēta 2005. gada 8. februāra vēstulē. Viņš arī norādīja, ka Beļģijas Karaliste izvēlējās vispārēja rakstura pasākumus, kas tika pieņemti 2005. gada vasarā.

60. Otrkārt, Beļģijas Karaliste pieņēma pasākumus koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzās pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanas.

61. 2003. gada 20. marta vēstulē Beļģijas finanšu ministrs saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu informēja Komisiju par savu nodomu līdz 2005. gada 31. decembrim centriem, kuru atļaujas beidzas no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim,

piemērot līdzīgus nodokļu pasākumus kā tos, kas paredzēti koordinācijas centru shēmā.

62. Beļģijas Karaliste tās pašas dienas vēstulē arī lūdza Padomi atzīt šos pasākumus par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 88. panta 2. punkta trešajai daļai.

63. 2003. gada 25. aprīļa vēstulē Komisijas priekšsēdētājs Beļģijas finanšu ministram atbildēja, ka 2003. gada 17. februāra lēmums bija izpildāms un ka Beļģija nevarēja apturēt tā piemērošanu, un, tā kā apstrīdētā nodokļu režīma piešķiršana un pagarināšana bija skaidri izskatīta minētajā lēmumā, 2003. gada 20. marta vēstule nebija uzskatāma par jauna atbalsta paziņojumu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.

64. 2003. gada 26. maija vēstulē Beļģijas Karaliste atkārtoti informēja Komisiju par savu nodomu, ko tā bija izteikusi 2003. gada 20. marta vēstulē. Tā arī tās pašas dienas vēstulē vēlreiz lūdza Padomi atzīt paredzētos pasākumus par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 88. panta 2. punkta trešajai daļai.

20 — Lēmums 2005/378/EK par atbalsta shēmu, kuru Beļģija paredz īstenot koordinācijas centru labā (OV 2005, L 125, 10. lpp.).

65. 2003. gada 3. jūnija sanāksmē Ekonomikas un finanšu padome paziņoja savu principiālo vienošanos par šo lūgumu un pilnvaroja Pastāvīgo pārstāvju komiteju veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai Padome varētu pieņemt iecerēto lēmumu pēc iespējas ātrāk un katrā ziņā pirms 2003. gada jūnija beigām.

66. 2003. gada 17. jūlija vēstulē Komisija, atbildot uz Beļģijas Karalistes 2003. gada 23. maija paziņojumu, apstiprināja viedokli, ko tā bija izteikusi 2003. gada 25. aprīļa vēstulē, neskarot iepriekš minēto 2003. gada 6. jūnija rīkojumu par pagaidu noregulējumu.

E — Padomes lēmums

67. 2003. gada 16. jūlija lēmumā Padome atgādināja faktiskos un tiesiskos apstākļus, kuros Beļģijas Karaliste tai prasīja atļaut pasākumus, kas ielānoti koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim.

68. Padome norādīja, ka Komisija 1987. un 1990. gadā bija uzskatījusi, ka koordinācijas centru nodokļu režīms, kas ieviests ar Karalisko dekrētu Nr. 187, neradīja iebildumus. Tā precizēja apstākļus, kādēļ Komisija veica atkārtotu šī režīma izskatīšanu, un izklāstīja 2003. gada 17. februāra lēmuma saturu. Tā arī atgādināja, ka 2000. gada

26. un 27. novembra sanāksmē tika apstiprināti ierosinājumi, ka uzņēmumi, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija piemērojams nevēlamais nodokļu režīms, šo režīmu var izmantot līdz 2005. gada 31. decembrim un ka tā, ņemot vērā īpašus apstākļus, var pagarināt šo režīmu arī pēc šī datuma.

69. Padome turpinājumā norādīja, ka Beļģijas Karalistes prasībā minētajiem centriem ir uz noteiktu laiku piešķirta atļauja, kuru saskaņā ar Karalisko dekrētu Nr. 187 varēja pagarināt, un, ja netiks pieņemti plānotie pasākumi, šie centri, iespējams, var izbeigt darbību Beļģijā, bet šīs darbības pārtraukšanas rezultātā šai dalībvalstij radīšoties ļoti negatīvas ekonomiskās un sociālās sekas.

70. Padome minēja arī to, ka Komisija lēmumā ir paredzējusi, ka koordinācijas centru nodokļu režīms var palikt spēkā arī pēc atļauju beigām pēc 2005. gada 31. decembra un ka citos Komisijas lēmumos nodokļu režīmiem, kas konkurē ar citām dalībvalstīm, paredzētais termiņš ir līdz 2010. gada 31. decembrim, līdz ar to Beļģijas Karalistes paredzēto īpašo pasākumu piemērošana neradīs iespējamus konkurences traucējumus, kas būtu nesamērīgi, ņemot vērā sagaidāmās priekšrocības.

71. No tā Padome secināja, ka tiešām pastāvēja īpaši apstākļi, kas pamatoja Beļģijas Karalistes prasību līdz 2005. gada 31. decembrim atļaut paredzētos nodokļu pasākumus tiem koordinācijas centriem, kas līdz 2000. gada 31. decembrim saņēmuši atļauju, kuras derīguma termiņš beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim.

72. Ņemot vērā šos faktus, Padome nolēma:

“1. pants

Tiek uzskatīts par saderīgu ar kopējo tirgu atbalsts, ko Beļģija gatavoja līdz 2000. gada 31. decembrim piešķirt uzņēmumiem, kam kā koordinācijas centriem saskaņā ar 1982. gada 30. decembra Karalisko dekrētu Nr. 187 bija piešķirta atļauja, kuras termiņš beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim, un kas, atkāpjoties no vispārējiem noteikumiem nodokļu jomā, paredz:

- parastas uzņēmumu nodokļu likmes piemērošanu teorētiskai nodokļu bāzei, kas atbilst zināmu kārtējo izdevumu mainīgajai procentu likmei (tā sauktā “izmaksas plus” metode). Tomēr tiek piemērota alternatīva ar nodokļiem apliekamā bāze, ja tā ir lielāka par ar

nodokļiem apliekamo bāzi, kas izriet no “izmaksas plus” metodes piemērošanas; alternatīvā ar nodokļiem apliekamā bāze ietver īpašos un labdarības labumus, ko saņem centri, un neatskaitāmos izdevumus;

- ikgadējas speciālās nodevas piemērošanu EUR 10 000 apmērā par katru darbinieku, nepārsniedzot EUR 100 000;

- atbrīvojumus no nekustamā īpašuma nodokļa par centru īpašumā esošo nekustamo īpašumu, ko tie izmanto savā profesionālajā darbībā;

- atbrīvojumus no priekšnodokļu samaksas par dividendēm, procentiem un atlīdzību, ko centri maksā, izņemot procentus gadījumā, ja saņēmējs ir nodokļu maksātājs fiziskas vai juridiskas personas statusā;

- atbrīvojumus no priekšnodokļu samaksas par centru ienākumiem no naudas noguldījumiem;

— atbrīvojumus no reģistrācijas nodevas 0,5 % apmērā par ieguldījumiem centrā un par tā statūtkapitāla palielināšanu.

nesaderīgu ar kopējo tirgu, saņēmējiem summu, kas paredzēta, lai kompensētu atlidzību, kas tiem ir jāmaksā saskaņā ar minēto lēmumu²².

[..]”

76. Lietas dalībnieki 2005. gada 14. septembra tiesas sēdē izteica viedokļus par secinājumiem, kas jāizdara no šī sprieduma saistībā ar šo prasību.

F — *Process, kurā apstrīdēts Padomes lēmums*

V — Prasības izskatīšana

73. Ar 2003. gada 24. septembra prasības pieteikumu Komisija Tiesā cēla prasību atcelt Padomes lēmumu.

77. Sākumā es izskatīšu prasību, ko Komisija iesniegusi par Padomes lēmumu.

74. Padome 2003. gada 16. decembrī iesniedza iebildumu rakstu, Komisija 2004. gada 27. februārī — replikas rakstu un Padome 2004. gada 18. maijā — atbildi uz repliku.

A — *Prasība par Padomes lēmumu (lieta C-399/03)*

75. Pēc rakstveida procesa beigām Tiesa 2004. gada 29. jūnijā pasludināja spriedumu lietā Komisija/Padome²¹, kurā tā nosprieda, ka Padome, pamatojoties uz EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu, vairs nebija kompetenta atļaut piešķirt nelikumīga atbalsta, kas Komisijas lēmumā pirms tam bijis atzīts par

1) Lietas dalībnieku izvirzītie pamati un prasījumi

78. Komisija lūdz atcelt Padomes lēmumu, kā arī tai piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 — Lieta C-110/02 (Krājums, I-6333. lpp.).

22 — 47. punkts.

79. Komisija prasības pamatojumā izvirza četrus pamatus, attiecīgi, par Padomes kompetences neesamību, pilnvaru un procedūras nepareizu izmantošanu, Līguma un Kopienu tiesību pamatprincipu pārkāpumu, kā arī, pakārtoti, acīmredzamu kļūdu vērtējumā un pilnvaru nepareizu izmantošanu saistībā ar ārkārtas apstākļu esamību.

80. Tā uzskata, ka pirmā pamata pamatotību apstiprina iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Padome. Tā norāda, ka Padomes lēmumā ir paredzēts uzturēt spēkā apstridēto nodokļu režīmu, kuru tā ir atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, un ka tas neattiecas uz jaunu atbalsta shēmu vai individuāliem pasākumiem, kā apgalvo Padome.

81. Tā arī apgalvo, ka Padome *rationae temporis* nebija kompetenta pieņemt 2003. gada 16. jūlija lēmumu, jo EKL 88. panta 2. punktā tās lēmuma pieņemšanai ir paredzēts trīs mēnešu termiņš, un ka ir jāatzīst, ka datums, kurā Beļģijas Karaliste iesniedza Padomei minēto atbalsta shēmu, bija 2003.gada 20. marts.

82. Padome galvenokārt lūdz noraidīt prasību un, pakārtoti, uzturēt spēkā tās lēmumu līdz Tiesas sprieduma pasludināšanai. Tā arī

prasa piespriest Komisijai atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

83. Padome apgalvo, ka spriedumā lietā Komisija/Padome paredzētais risinājums nav piemērojams šajā lietā, jo šajā gadījumā tā atļāva jaunu atbalstu, kas atšķiras no Komisijas lēmumā minētā.

84. Tā izklāsta, ka tas, ka atbalsta shēma tika atzīta par nesaderīgu, neliedz attiecīgajai dalībvalstij piešķirt jaunu atbalstu uzņēmumiem, kas varēja saņemt iepriekšējo atbalstu, kā tas turklāt ir īpaši paredzēts Regulā Nr. 659/1999.

85. Tā apgalvo, ka lēmumā atļautais atbalsts atšķiras no koordinācijas centru nodokļu režīma, ko Komisija ir atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, šādu iemeslu dēļ: pirmkārt, formālā ziņā, jo tas ir balstīts uz citām tiesību normām; otrkārt, pretēji šim nodokļu režīmam, tas ir piešķirts ierobežotam skaitam identificējamu uzņēmumu, proti, apmēram trīsdesmit koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim; visbeidzot, šī lēmuma spēkā esamība beidzas 2005. gada 31. decembrī.

86. Padome apgalvo, ka tas, ka Komisija koordinācijas centru nodokļu režīmu atzina par nesaderīgu ar kopējo tirgu, neliedz Beļģijas Karalistei dažiem centriem piešķirt nodokļu priekšrocības, kas ir līdzīgas tām, kas paredzētas iepriekšējā shēmā.

87. Tālāk Padome norāda, ka tās lēmuma mērķis nav novērst Komisijas lēmuma sekas. Tā kā tajā paziņots, ka koordinācijas centru nodokļu režīms turpmāk ir uzskatāms par valsts atbalstu, tad Komisija un Padome esot tiesīgas atļaut atbalsta pasākumus, ja tās uzskata, ka to pamato lietas apstākļi.

88. Visbeidzot, par termiņu starp dienu, kad Beļģijas Karaliste iesniedza prasību, un 2003. gada 16. jūlija lēmumu, Padome norāda, ka Beļģijas Karalistes Pastāvīgā pārstāvja Eiropas Savienībā 2003. gada 20. marta vēstule ir tikai darba dokuments, kas paredzēts tulkošanas atvieglošanai, lai varētu veikt diskusijas par paredzētajiem pasākumiem. Tādējādi Beļģijas Karalistes lūgums tai tika iesniegts tikai 2003. gada 26. maijā.

2) Vērtējums

89. Ņemot vērā analīzi par Padomes un Komisijas pilnvaru sadalījumu valsts atbalstu

jomā, ko Tiesa veica iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Padome, kas pieņemts Tiesas plēnumā, manuprāt, pamats par to, ka Padome nebija kompetenta pieņemt 2003. gada 16. jūlija lēmumu, ir pamatots.

90. Lai pamatotu savu analīzi, es vispirms atgādināšu šī sprieduma faktus un Tiesas argumentus.

91. 1994. un 1999. gadā Portugāles Republika ieviesa dažādas atbalsta shēmas lauksaimniecības uzņēmumiem kredītu, aizņēmumu atmaksas moratorija un aizdevumu ar labvēlīgiem procentiem veidā. Komisija visus vai daļu šo atbalstu atzina par nesaderīgiem ar kopējo tirgu un norikvoja atbalstu atgūšanu no tā saņēmējiem kopā ar procentiem no atmaksājamajām summām.

92. Pēc Komisijas lēmumiem Portugāles Republika lūdza Padomi, pamatojoties uz EKĻ 88. panta 2. punkta trešo daļu, atļaut piešķirt atbalstu Portugāles lopkopjiem, kuriem bija jāatmaksā minētie atbalsti, atmaksājamās summas apmērā.

93. Padome apmierināja šo lūgumu²³. Tā izklāstīja, ka Portugāles Republikas piešķirto atbalstu atmaksāšana apdraudētu daudzu saņēmēju ekonomisko dzīvotspēju un tai būtu ļoti negatīva sociāla ietekme dažos šīs dalībvalsts reģionos²⁴. No tā Padome secināja, ka pastāvēja ārkārtas apstākļi EKL 88. panta 2. punkta trešās daļas izpratnē, kas pamatoja atļauju paredzētajiem atbalstiem.

94. Komisija cēla Tiesā prasību atcelt šo lēmumu, kurā tā it īpaši izvirzīja pamatu, ka Padomei nebija kompetences pieņemt šo lēmumu.

95. Šī pamata vērtējumā Tiesa veica divpakāpju argumentāciju. Pirmkārt, tā precizēja piemērojamību EKL 88. panta 2. punkta trešajai daļai, kurā noteiktas Padomes pilnvaras valsts atbalstu jomā. Tā norādīja, ka šiem noteikumiem ir izņēmuma raksturs, jo EKL 87. un 88. pantā ir paredzēts, ka galvenā loma atbalsta iespējamās nesaderības noteikšanā ir Komisijai.

96. Tiesa no EKL 88. panta 2. punkta trešās un ceturrtās daļas arī secināja, ka Padome vairs nav kompetenta pildīt ārkārtas pilnvaras, kas tai paredzētas minētā panta trešajā daļā, lai atzītu kādu atbalstu par saderīgu ar kopējo tirgu, ja attiecīgā dalībvalsts nav vērsusies Padomē, pirms Komisija minēto atbalstu atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu²⁵.

97. Tā piebilda, ka šāda interpretācija, kas ļauj izvairīties no tā, ka par vienu un to pašu valsts atbalstu Komisija un Padome secīgi pieņem pretējus lēmumus, veicina tiesisko drošību.

98. Otrkārt, Tiesa uzskatīja, ka šādi noteikti Padomes kompetences ierobežojumi nozīmē, ka tai nav arī pilnvaru lemt par atbalstu, ar ko paredzēts Komisijas lēmumā par nelikumīgu atzīta atbalsta saņēmējiem piešķirt naudu, lai kompensētu atmaksu, kuru atbalsta saņēmējiem ir jāveic saskaņā ar šo lēmumu.

99. Tā izklāstīja, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai valsts nelikumīgi piešķirta atbalsta atcelšana atgūšanas ceļā ir tā nelikumības

23 — Padomes 2002. gada 21. janvāra Lēmums Nr. 2002/114/EK, ar kuru Portugāles valdība pilnvarota piešķirt atbalstu Portugāles cūku audzētājiem, kuri saņēma 1994. un 1998. gada piešķirto atbalstu (OV L 43, 18. lpp.).

24 — Lēmuma Nr. 2002/114 trīspadsmitais apsvērumš.

25 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Padome (33. punkts).

konstatējuma loģiskas sekas, jo to piešķirušās dalībvalsts pienākuma atcelt šādu atbalstu mērķis ir atjaunot iepriekšējo situāciju un šis mērķis tiek sasniegts tādējādi, ka attiecīgos atbalstus, vajadzības gadījumā kopā ar noka-vējuma procentiem, atmaksā saņēmējs.

kas paredzēts, lai kompensētu saņēmējiem nelikumīgi piešķirtu atbalstu, kas tiem ir jāatmaksā saskaņā ar minēto lēmumu²⁶.

100. No tā Tiesa secināja, ka atzīt, ka dalībvalsts varētu piešķirt nelikumīga atbalsta, kas ar Komisijas lēmumu atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, saņēmējiem jaunu atbalstu par summu, kas vienāda ar nelikumīgā atbalsta apmēru, lai neitralizētu ar atmaksu, kura saņēmējiem jāveic saskaņā ar minēto lēmumu, saistītās sekas, nozīmētu acimredzami apdraudēt Komisijas atbilstoši EKL 87. un 88. pantam pieņemto lēmumu efektivitāti.

102. Šo noteikumu piemērošana šajā prāvā liek secināt, ka Padome nevarēja likumīgi pieņemt 2003. gada 16. jūlija lēmumu.

103. Beļģijas Karaliste, pamatojoties uz EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu, prasību Padomē iesniedza tikai pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas. Tādējādi saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Padome²⁷ Padomei vairs nebija atļauts izmantot ārkārtas pilnvaras, kas tai piešķirtas šajā tiesību normā, lai atzītu par saderīgu ar kopējo tirgu valsts atbalstu, ko Komisija šajā lēmumā atzinusi par nesaderīgu. Tāpat saskaņā ar šo spriedumu Padome nevar apdraudēt minētā lēmuma efektivitāti.

101. Saskaņā ar Tiesas viedokli, tāpat kā Padome nevar apšaubīt Komisijas lēmuma, kurā konstatēta atbalsta nesaderība ar kopējo tirgu, efektivitāti, atzīstot šo atbalstu par saderīgu ar kopējo tirgu, tā arī nevar apdraudēt šī lēmuma efektivitāti, pamatojoties uz EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu, atzīstot par saderīgu ar kopējo tirgu atbalstu,

104. Pretēji tam, ko apgalvo Padome, manuprāt, pieņemot 2003. gada 16. jūlija lēmumu, tā ir pārkāpusi šos abus noteikumus.

26 — Iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Padome (44. un 45. punkts).

27 — 33. punkts.

105. No Padomes lēmuma 1. punktā norādīto pasākumu un Beļģijas Karalistes 2003. gada 28. marta un 26. maija vēstuļu salīdzinājuma izriet, ka šiem pasākumiem ir tāds pats saturs kā koordinācijas centru nodokļu režīmam, kas ir Komisijas lēmuma priekšmets. Padomes atļautie pasākumi faktiski ietver tādas pašas ar nodokli apliekamo labumu noteikšanas metodes un tādu pašu nodokli, kas atkarīgs no darbinieku skaita, kāds paredzēts koordinācijas centru nodokļu režīmā. Tajos ir arī pārņemti tie paši atbrīvojumi no vērtspapīru un nekustamā īpašuma priekšnodokļu, kā arī kapitāla nodokļa samaksas.

106. Turpinājumā jākonstatē, ka Padomes lēmumā minētie pasākumi ir atļauti tiem koordinācijas centriem, kas 2000. gada 31. decembrī izmantoja nodokļu režīmu, kas tika atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, un kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim. Tātad šie pasākumi tika atļauti uzņēmumiem, kas izmantoja atbalsta shēmu, kura Komisijas lēmumā tika atzīta par nesaderīgu ar kopējo tirgu, un kuri saskaņā ar šo lēmumu nevarēja saņemt atļaujas pagarinājumu.

107. Visbeidzot, no Padomes lēmuma pamatojuma skaidri izriet, ka tā mērķis ir mazināt Komisijas lēmuma iedarbību uz

koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim²⁸.

108. Atļaujot Beļģijas Karalistei koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim, piemērot nodokļu režīmu, kas līdzīgs režīmam, kuru Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, lai minētajiem centriem mazinātu šī režīma iespējamās nepagarināšanas sekas, Padome tiešām pieņēma lēmumu par tāda režīma saderību, par kuru Komisija jau bija izteikusi savu viedokli, un Padomes mērķis tiešām bija novērst Komisijas lēmuma sekas saistībā ar šiem centriem.

109. Neviens no Padomes izvirzītajiem argumentiem, manuprāt, nevar apstrīdēt šo analīzi. Tādējādi tas, ka Padomes atļautie pasākumi formāli izrietēja no jauniem Beļģijas Karalistes pieņemtiem tiesību aktu noteikumiem, nevis no lūguma pagarināt ar Karalisko dekrētu Nr. 187 ieviesto nodokļu režīmu, nevar pamatot to, ka šie atļautie pasākumi būtu uzskatāmi par atšķirīgiem pasākumiem. Ja pietiktu ar to, ka attiecīgā

28 — Šo analīzi apstiprina arī Beļģijas Karalistes Pastāvīgā pārstāvja Eiropas Savienībā argumenti, kas izvirzīti lūguma atļaut minētos pasākumus pamatojumā un izklāstīti 2003. gada 28. marta un 20. maija Padomei adresētajās vēstulēs. Viņš tajās norāda, ka Beļģijas valdība uzskatīja, ka Komisijas lēmums, neļaujot pagarināt attiecīgo koordinācijas centru atļaujas, pārkāpa šo centru tiesisko palāvību, un ka valdība paredzēja turpināt piemērot šo koordinācijas centru nodokļu režīmu līdz 2005. gada 31. decembrim.

dalībvalsts jaunā dokumentā identiski atkārtotu par nesaderīgu ar kopējo tirgu atzītas atbalsta shēmas noteikumus un tos iesniegtu Padomei, Tiesas iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Padome veiktais Padomes un Komisijas pilnvaru sadalījums varētu tikt vienkārši apiets un lēmuma par nesaderību iedarbība zaudētu jēgu.

valsts atbalstu šīs iestādes secīgi pieņem divus pretējus lēmumus²⁹. Ja Komisija atbalstu ir atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, tad atbalsta saņēmējiem un dalībvalstīm šis lēmums ir tieši vai netieši jāapstrīd Kopienu Tiesā vai valsts tiesā, izmantojot tās rīcībā esošos tiesību aizsardzības līdzekļus. Tiesiskā drošība nosaka arī to, ka, ja Komisijas lēmums ir kļuvis galīgs, to nevar atcelt ar Padomes lēmumu. Visbeidzot, ir jāizvairās no iespējamā konflikta starp Padomes lēmumu un Kopienu Tiesas spriedumu, kas pasludināts par agrāko Komisijas lēmumu.

110. Lai izvērtētu to, vai Padome ir rīkojusies saskaņā ar kompetenci, kas tai piešķirta EKL 88. panta 2. punkta trešajā daļā, saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Padome ir jāizskata, kādas sekas ir pasākumiem, uz kuriem attiecas lēmumi, ko attiecīgi pieņēma Komisija un pēc tam Padome.

111. Tāpat argumenti, saskaņā ar kuriem Padomes lēmums attiecas tikai uz noteiktu un precīzu skaitu uzņēmumu un tā sekas ir ierobežotas laikā, neļauj uzskatīt, ka Padomei bija tiesības atļaut minētos pasākumus, pamatojoties uz EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu.

112. Kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Padome pamatojuma, Padomes un Komisijas pilnvaru sadalījumam valsts atbalsta jomā ir jāveicina tiesiskā drošība, novēršot to, ka par vienu un to pašu

113. Ņemot vērā šo mērķi, noteicošais kritērijs ir noskaidrot, vai Padomes lēmums ir vai nav pretrunā Komisijas lēmumam, vai tas novērš tā sekas. Nav svarīgi, ka Padomes lēmums attiecas uz mazāku skaitu uzņēmumu nekā Komisijas lēmums vai ka tajā atļauto pasākumu ilgums ir ierobežotāks nekā nodokļu režīms, kuru Komisija atzinusi par nesaderīgu. Šajā gadījumā ir tikai jākonstatē, ka Komisijas lēmuma 2. pantā ir noteikts, ka, sākot ar šī lēmuma paziņošanu, minēto režīmu vairs nevar saglabāt, pagariņot spēkā esošās atļaujas (otrā daļa), un ka, ja

29 — 35. punkts.

atļauja beidzas pirms 2010. gada 31. decembra, šo režīmu vairs nevar piemērot pat īslaicīgi (trešā daļa).

jamus konfliktus ne tikai starp Komisiju un Padomi par vienu un to pašu valsts pasākumu, bet arī starp Padomi un Kopienų Tiesu, ja tai ir jālemj par prasību atcelt kādu Komisijas lēmumu.

114. No tā izriet, ka Padome vairs nebija kompetenta atļaut Beļģijas Karalistei piemērot šiem centriem nodokļu režīmu, kas līdzīgs tam, kuru Komisija bija atzinusi par nesaderīgu. Tātad, manuprāt, pirmais Komisijas izvirzītais pamats, par to, ka Padome nebija kompetenta pieņemt 2003. gada 16. jūlija lēmumu, ir pamatots un tādēļ Padomes lēmums ir jāatceļ.

115. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai atcelt Padomes lēmumu un neizskatīt pārējos Komisijas prasības pamatojumā izvirzītos pamatus. Padomei, kurai šajā lietā lēmums ir nelabvēlīgs, ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

116. Padome lūdz, lai gadījumā, ja tiktu atcelts tās 2003. gada 16. jūlija lēmums, šis lēmums paliktu spēkā līdz dienai, kad tiks pasludināts Tiesas spriedums.

117. Es nedomāju, ka šo prasību var apmierināt šādu iemeslu dēļ. Kā jau es norādīju, EKL 88. pantā paredzētā pilnvaru sadalījuma valsts atbalstu jomā mērķis ir novērst iespē-

118. Šajā gadījumā par 2003. gada 17. februāra lēmumu tika celtas divas prasības, ko iesniedza attiecīgi Beļģijas Karaliste un *Forum 187*. Šis dalībvalsts prasības mērķis ir atcelt minēto lēmumu, ciktāl tajā ir aizliegts pagarināt atļaujas, kuru termiņš beidzas sākot ar 2003. gada 17. februāri. Man ir arī zināms, ka Beļģijas Karaliste un *Forum 187* panāca, ka ar 2003. gada 26. jūnija rīkojumu par pagaidu noregulējumu tiek apturēta Komisijas lēmuma izpilde, ciktāl tajā paredzēts aizliegt jebkādu atļauju pagarinājumu sākot ar šo datumu. No tā izriet, ka, piemērojot šo rīkojumu, Beļģijas Karaliste var pagarināt centru atļaujas, kuru termiņš beidzas pēc 2003. gada 17. februāra. Šī rīkojuma sekas ir līdzīgas Padomes lēmuma sekām, jo, kā jau es norādīju, nodokļu pasākumi, kas minēti šajā lēmumā, ir vienādi ar koordinācijas centru nodokļu režīmu.

119. Ņemot vērā šos faktus, Padomes lūgumam par tās lēmuma seku uzturēšanu spēkā līdz Tiesas sprieduma pasludināšanai nav

jēgas, ja Tiesa apmierina prasības, ko cēlusi Beļģijas Karaliste un *Forum 187*.

120. Savukārt, ja Tiesa noraida šīs prasības un novērš rikožuma par pagaidu noregulējumu sekas, paredzēt, ka Padomes lēmums ir saistošs līdz Tiesas sprieduma pasludināšanai, būtu pretrunīgi un pretēji EKL 88. pantā noteiktajam pilnvaru sadalījumam. Ciktāl šo spriedumu nav iespējams pasludināt pirms 2005. gada 31. decembra, šāds risinājums nozīmētu to, ka pēc tam vairs nebūtu jēgas atcelt Padomes lēmumu.

B — *Prasības par Komisijas lēmumu (apvienotās lietas C-182/03 un C-217/03)*

1) Lietas dalībnieku prasījumi

a) Lieta Beļģija/Komisija (C-182/03)

121. Beļģijas Karaliste lūdz Tiesu atcelt Komisijas lēmumu, saskaņā ar kuru tai nav atļauts pat islaicīgi atjaunot “koordinācijas centru” statusu centriem, kuri to izmantoja 2000. gada 31. decembrī.

122. Prasības mērķis ir atcelt Komisijas lēmuma 2. panta otro un trešo daļu, kurās noteikts, ka, “sākot ar [minētā] lēmuma paziņošanu, šo režīmu vai tā elementus vairs nevar [...] saglabāt, pagarinot spēkā esošās atļaujas”, un ka “saskaņā ar otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms [2010. gada 31. decembra], nevar pat islaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums”³⁰.

123. Šī dalībvalsts arī prasa piespriest Komisijai atlidzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas saistīti ar procedūru par pagaidu noregulējumu.

124. 2003. gada 9. maija dokumentā, kas iesniegts pēc 2003. gada 23. aprīļa kļūdas labojuma, Beļģijas Karaliste izvirzīja divus jaunus pamatus, kas bija par kļūdas labojumu. Pirmais pamats bija par tiesiskās drošības principa pārkāpumu sakarā ar to, ka šī jaunā 2003. gada 17. februāra lēmuma 2. panta trešās daļas redakcija, kā tā bija formulēta kļūdas labojumā, saskaņā ar šīs dalībvalsts viedokli vēl joprojām radīja interpretācijas grūtības. Tomēr, ņemot vērā Komisijas iebildumu rakstā sniegtos paskaid-

30 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikums (18. punkts).

rojumus par šī panta jēgu un tajā paredzēto pagaidu pasākumu piemērojamību, Beļģijas Karaliste replikas rakstā šo jauno pamatu atsauc³¹. Tātad šis pamats nav jāizskata.

125. Otrajā no šiem jaunajiem pamatiem tiek apstrīdēti apstākļi, kādos tika pieņemts šāds kļūdas labojums. Šajā pamatā Beļģijas Karaliste norādīja, ka tai ir nopietnas šaubas par šī kļūdas labojuma pieņemšanas procedūras likumību. Tā arī izklāstīja, ka tā saglabā tiesības apstrīdēt šī dokumenta spēkā esamību. Tā norādīja, ka Komisijai ir jāprecizē, kādā lēmumu pieņemšanas procedūrā tika pieņemts šis dokuments, un arī jāsniedz pierādījumi, ka tas attiecīgi tika norādīts kopsavilkumā vai dienas piezīmēs, kas paredzētas Komisijas Reglamenta 18. pantā³². Šī dalībvalsts norādīja, ka pretējā gadījumā Tiesai saskaņā ar tās Reglamenta 45. pantu ir jāizdod rīkojums, kurā noteikti pierādījumu savākšanas pasākumi, ko tā uzskata par atbilstošiem, ievērojot prasītāju tiesības.

126. Iebildumu rakstā Komisija norādīja, ka 2003. gada 23. aprīļa kļūdas labojumam tika uzlikti tādi paši autentiski oficiālie zīmogi kā 2003. gada 17. februāra lēmuma sākotnējai versijai. Tā arī apgalvo, ka šis dokuments tika pieņemts mutvārdu procedūrā 2003. gada

23. aprīļa kolēģijas sanāksmē, stingri ievērojot procesuālos noteikumus.

127. Es konstatēju, ka Beļģijas Karaliste savā papildu prasībā nav lūgusi atcelt kļūdas labojumu, bet tikai paturējusi tiesības vēlāk apstrīdēt tā spēkā esamību. Tātad tā nav vērsusies Tiesā ar īstu prasību atbilstoši Reglamenta 38. pantam.

128. Es arī ievēroju, ka Beļģijas Karaliste nav izvirzījusi nevienu faktu, kas ļautu uzskatīt, ka šis kļūdas labojums būtu pieņemts, neievērojot šīs iestādes Reglamentu un tādējādi pārkāpjot galvenos procesuālos noteikumus. Vienīgais fakts, ko šajā sakarā izvirzīja Beļģijas Karaliste, izriet no tā, ka tas ir kļūdas labojums. Tomēr no Komisijas paskaidrojumiem izriet, ka šis akts ir pieņemts, ievērojot tādu pašu procedūru, kā pieņemot 2003. gada 17. februāra sākotnējo versiju³³. Šo apgalvojumu apstiprina tas, ka 2003. gada 23. aprīļa vēstulei un 2003. gada 17. februāra lēmuma kļūdas labojumam ir uzlikti tādi paši autentiski zīmogi kā šī lēmuma sākotnējai versijai. Visbeidzot, šķiet, ka šī dalībvalsts nedz replikas rakstā, nedz mutvārdu procesā vairs neapstrīdēja šī kļūdas labojuma pieņemšanas procedūras likumību.

31 — 45. un 46. punkts.

32 — OV 2000, L 308, 26. lpp.

33 — Šajā sakarā skat. 1994. gada 15. jūnija spriedumu lieta C-137/92 P Komisija/BASF u.c. (*Recueil*, I-2555. lpp., 68. punkts).

129. Tātad, manuprāt, Beļģijas Karalistes papildu prasībā izvirzītais otrs jaunais pamats nav pieņemams, jo tas nav izvirzīts prasības atbalstam, un, pakārtoti, tas ir jānoraida.

130. Ņemot vērā šos faktus, Beļģijas Karaliste ir iesniegusi Tiesā prasību daļēji atcelt Komisijas lēmumu, ciktāl tajā nav atļauts pat īslaicīgi pagarināt atļaujas koordinācijas centriem, kuriem attiecīgais režīms bija piemērojams 2000. gada 31. decembrī un kuru atļaujas beidzas pirms 2010. gada 31. decembra.

131. Komisija lūdz noraidīt prasību un piespriest Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.

133. Tātad šajā prasībā *Forum 187* galvenokārt prasa atcelt visu minēto lēmumu, it īpaši, ciktāl tā 1. pantā atzīts, ka koordinācijas centru nodokļu režīms ir ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts. Pakārtoti, tā arī prasa Komisijas lēmumu atcelt daļā, ciktāl tajā nav paredzēti piemēroti pārejas pasākumi.

134. Sākotnējā prasībā *Forum 187* pārmeta Komisijai, ka tā nebija pieņēmusi šādus pārejas pasākumus, pirmkārt, koordinācijas centriem, kuru atļaujas tika pagarinātas laikā no 2000. gada 31. decembra līdz 2003. gada 17. februārim, un, otrkārt, tiem centriem, kuru atļaujas beidzas pēc 2003. gada 17. februāra un 2004. gadā. Tomēr pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma 2. panta satura kļūdas labojuma *Forum 187* atsauca savu prasību daļā par centriem, kuru atļaujas tika pagarinātas laikā no 2000. gada 31. decembra līdz 2003. gada 17. februārim³⁴.

b) Lieta *Forum 187*/Komisija (C-217/03)

132. Prasības pieteikumā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā saņemts 2003. gada 30. aprīlī, *Forum 187* prasīja Pirmās instances tiesai pilnībā vai daļēji atcelt 2003. gada 17. februāra lēmumu.

135. Visbeidzot, *Forum 187* prasa piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietās C-217/03 un T-276/02³⁵.

34 — *Forum 187* replikas raksta 36. punkts.

35 — Lieta *Forum 187*/Komisija, kurā pieņemts Pirmās instances tiesas 2003. gada 2. jūnija rīkojums (*Recueil*, II-2075. lpp.).

136. Pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma kļūdas labojuma *Forum 187* 2003. gada 16. maijā iesniedza Tiesā papildu prasību, kurā tā norādīja, ka Komisijas šī lēmuma 2. panta tekstā pieļautā kļūda tai lika norādīt argumentus, kam vairs nav nozīmes. Tā prasa, lai šī iestāde atlīdzina tai šādi radušos izdevumus neatkarīgi no prasības atcelt tiesību aktu rezultāta.

137. Komisija prasa Tiesai noraidīt *Forum 187* celto prasību kā acimredzami nepieņemamu un, pakārtoti, kā nepamatotu. Tā arī prasa piespriest *Forum 187* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

138. Vispirms es izskatīšu Komisijas izvirzīto iebildi par *Forum 187* prasības nepieņemamību.

2) *Forum 187* prasības pieņemamība

a) Lietas dalībnieku argumenti

139. Komisija apgalvo, ka *Forum 187* nav tiesību apstrīdēt 2003. gada 17. februāra

lēmumu, kas tai nav adresēts, jo šis lēmums to neskar tieši un individuāli.

140. Tā atgādina, ka tādu apvienību kā *Forum 187*, kas izveidota, lai veicinātu kādas kategorijas personu kolektīvās intereses, akts nevar skart individuāli, ja tas skar šīs kategorijas vispārējās intereses. *Forum 187* prasība varētu būt pieņemama tikai tad, ja šī apvienība pierādītu, ka 2003. gada 17. februāra lēmums skar šīs apvienības personīgās intereses vai ka tā rikojas, pārstāvot dažus tās biedrus, kuri paši būtu tiesīgi celt prasību.

141. Par pirmo daļu Komisija uzskata, ka *Forum 187* nevarot apgalvot, ka to 2003.gada 17. februāra lēmums skar tieši un individuāli, sakarā ar tās lomu Beļģijas iestādēs un tās piedalīšanos administratīvajā procedūrā, kurā pieņemts šis lēmums.

142. Tā norāda, ka saskaņā ar spriedumu lietā *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen* un *Hapag-Lloyd*/Komisija³⁶ ar to vien, ka *Forum 187* šajā procedūrā sniedza iebildumus savu biedru vārdā, nepietiek, lai tas *Forum 187* dotu

36 — Pirmās instances tiesas 1999. gada 11. februāra spriedums lietā T-86/96 (*Recueil*, II-179. lpp., turpmāk tekstā — "spriedums lietā ADL").

tiesības celt prasību. Tā norāda, ka tā nekad nav atzinusi *Forum 187* sarunu dalībnieces statusu tās biedru vārdā un ka šai apvienībai arī nav oficiāla vai daļēji oficiāla statusa Beļģijas iestādēs. *Forum 187* situācija esot citāda nekā apvienības situācija lietā, kurā pieņemts spriedums *AIUFFASS* un *AKT/ Komisija*³⁷, jo šai apvienībai bija īpaša nozīme tekstila industrijas nozarē. *Forum 187* loma arī neesot līdzīga lomai, kāda bija *Landbouwschap*, kuras prasība tika atzīta par pieņemamu lietā *Van der Kooy u.c./ Komisija*³⁸ un kas ar Nīderlandes valdību vienojās par izdevīgām gāzes cenām, kas tika novērtētas kā ar Līgumu nesaderīgs valsts atbalsts.

143. Turklāt Komisija izklāsta, ka *Forum 187* nevarot apgalvot, ka 2003. gada 17. februāra lēmums skartu tās pastāvēšanas būtību, jo minētajā lēmumā nekādā gadījumā netiek prasīts pārtraukt koordinācijas centru darbību Beļģijā.

144. Par otro daļu Komisija norāda, ka tās lēmums attiecas uz atbalsta shēmu, kas pieejama vienai uzņēmumu kategorijai, un nevis uz visiem individuālajiem pasākumiem, ar kuriem piešķirts atbalsts vienam vai vairākiem uzņēmumiem, norādot to nosau-

kumus. Tātad tas esot vispārīgi piemērojams pasākums, kas attiecas uz objektīvi noteiktām situācijām un kas ir juridiski saistošs konkrēti nenosauktām personu kategorijām. Saskaņā ar Komisijas viedokli minētais lēmums neesot arī piemērojams slēgtajam personu lokam, kuru skaits un identitāte būtu zināma vai pārbaudāma, bet gan visiem uzņēmumiem, kas darbojas šobrīd, pagātnē vai vēl tikai uzsāks savu darbību un kas varētu pretendēt uz koordinācijas centru nodokļu režīmu.

145. Komisija precizē, ka *Forum 187* nemin nevienu īpašību, kas ļautu uzskatīt, ka saskaņā ar kopš sprieduma lietā *Plaumann/ Komisija* nostiprināto definīciju, šis lēmums atsevišķus tās biedrus ietekmētu "tāpēc, ka tiem piemīt specifiskas īpašības vai tie atrodas tādā situācijā, kas tos atšķir no pārējām personām un individualizē līdzīgi kā tā adresātu"³⁹. Visus uzņēmumus, kas šobrīd pārvalda kādu koordinācijas centru vai paredz šādu centru dibināt nākotnē, Komisijas lēmums ietekmēot tikai kā objektīvus pašreizējos vai iespējamus apstrīdētā režīma saņēmējus, un tādēļ 2003. gada 17. februāra lēmums tos neskarot tieši un individuāli.

146. Turklāt nevienam *Forum 187* biedram neesot veltīta īpaša uzmanība nedz no Beļģijas iestāžu puses, kad tika ieviests šis režīms, nedz no Komisijas puses, kad tika

37 — Pirmās instances tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums lietā T-380/94 (*Recueil*, II-2169. lpp.).

38 — 1988. gada 2. februāra spriedums apvienotajās lietās 67/85, 68/85 un 70/85 (*Recueil*, 219. lpp.).

39 — 1963. gada 15. jūlija spriedums lietā 25/62 (*Recueil*, 197., 223. lpp.).

izskatīts šis režīms. Komisija norāda, ka *Forum 187* biedru situācija ir atšķirīga no individuāla atbalsta, kas piešķirts nozares shēmā, saņēmēju situācijas un ka tiem ir jāatmaksā šis atbalsts tāpat kā lietās, kurās pieņemti spriedumi *CETM/Komisija*⁴⁰, *Itālija un Sardegna Lines/Komisija*⁴¹, kā arī *Itālija/Komisija*⁴². Šajā lietā nevienam *Forum 187* biedram neesot bijušas faktiskas un nodibinātas tiesības, ko būtu skāris 2003. gada 17. februāra lēmums. Šajā sakarā Komisija norāda, ka pārejas pasākumi deva iespēju visiem koordinācijas centriem izmantot esošās atļaujas līdz datumam, kurā tām beidzās termiņš, izņemot tos, kuru atļaujas beidzas pēc 2010. gada 31. decembra.

faktors, kas norādot uz to, ka šos centrus skar vispārējs pasākums un ka tie var tikt skarti dažādos veidos. Turklāt Komisija uzsver, ka minētajiem centriem nebija garantētas tiesības, ka to atļaujas tiks pagarinātas. Jautājums par to, vai tiem var būt tiesiskā palāvība, ka atļaujas tiks pagarinātas, esot jautājums pēc būtības.

147. Runājot it īpaši par koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzās tūlīt pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas, jānorāda, ka to situācija neatšķiras no citu *Forum 187* biedru situācijas, lai tos individualizētu kā lēmuma adresātu. Tādā nodokļu režīmā, kurā paredzētas laikā ierobežotas priekšrocības, esot neizbēgami, ka visu atļauju termiņi nebeidzas vienlaikus. Datums, kurā beidzas šie termiņi, esot objektīvs

148. Visbeidzot, *Forum 187* biedriem neesot liegtas tiesības celt prasību tiesā, jo tie Beļģijas tiesās varot apstrīdēt jebkuru pasākumu, ko pieņēmušas valsts iestādes un kas skar to nodokļu situāciju. Šādā tiesvedībā tie varētu apstrīdēt arī 2003. gada 17. februāra lēmuma spēkā esamību.

149. *Forum 187* apstrīd Komisijas celto iebildi par nepieņemamību un apgalvo, ka tās prasība ir jāatzīst par pieņemamu divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, dažus tās biedrus Komisijas lēmums skarot tieši un individuāli. Tie esot, pirmkārt, trīsdesmit centri, kuru atļaujas ir pagarinātas 2001. un 2002. gadā un kuriem periods, kurā tie var izmantot apstrīdēto nodokļu režīmu, beigsies 2010. gada 31. decembrī. Otrkārt, tie esot astoņi centri, kuru lūgums pagarināt atļauju tika izskatīts Komisijas lēmuma pieņemšanas

40 — Pirmās instances tiesas 2000. gada 29. septembra spriedums lietā T-55/99 (*Recueil*, II-3207. lpp.).

41 — 2000. gada 19. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-15/98 un C-105/99 (*Recueil*, I-8855. lpp.).

42 — 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-298/00 P (*Recueil*, I-4087. lpp.).

laikā un kuri saskaņā ar šo lēmumu nevarēs izmantot minēto režīmu⁴³.

150. Otrkārt, *Forum 187* apgalvo, ka Komisijas lēmums to skar tādēļ, ka tā ir koordinācijas centrus pārstāvoša organizācija, ko ir atzinušas Beļģijas iestādes, kurās tai esot daļēji oficiāls statuss, ko apliecinot atbildei uz iebildi par nepieņemamību pievienotie dokumenti. Tā norāda, ka tā cieši sadarbojas ar Beļģijas iestādēm, kad Komisija un Rīcības kodeksa grupa izmeklēja koordinācijas centru nodokļu režīmu, un ka Beļģijas valdība tai regulāri lūdza informēt tās biedrus par situācijas attīstību. Tāpēc Komisijas lēmums *Forum 187* skarot individuāli saskaņā ar Tiesas iepriekš minētajā spriedumā lietā *Van der Kooy u.c./Komisija* noteiktajiem principiem.

151. *Forum 187* piebilst, ka Komisijas lēmums to skarot individuāli, jo tas ietekmējis tās pastāvēšanas būtību. Tādējādi, ja nodokļu režīms netiks aizvietots, daudzi koordinācijas centri būšot spiesti pārdomāt to, vai turpmāk palikt Beļģijā.

152. Visbeidzot, *Forum 187* atzīmē, ka tai bija nozīmīga loma administratīvajā procedūrā Komisijā un ka Komisija tai tieši paziņoja savu lēmumu.

b) Vērtējums

153. Kā minēts mutvārdu procesā un kā izriet no judikatūras, tāda apvienība kā *Forum 187*, kuras pienākums ir aizsargāt uzņēmumu kolektīvās intereses, principā var celt prasību atcelt galīgu Komisijas lēmumu valsts atbalsta jomā tikai divos gadījumos. Pirmkārt, tās prasība ir pieņemama tad, ja uzņēmumiem, kurus tā pārstāv, vai kādam no tiem ir tiesības celt prasību individuāli⁴⁴. Tādā gadījumā tiek uzskatīts, ka apvienība pārstāv tās biedrus. Otrkārt, tās prasība ir pieņemama, ja tā var pamatoties uz personiskām interesēm celt prasību. Judikatūrā ir atzīts, ka tā tas it īpaši ir, ja akts, kuru ir lūgts atcelt, skar apvienības kā sarunu dalībnieces statusu⁴⁵.

43 — Saskaņā ar tabulu, kas iekļauta prasības pieteikuma A 4. pielikumā, astoņi lūgumi pagarināt atļaujas, kas tika izskatīti Komisijas lēmuma pieņemšanas laikā, ietvēra divus lūgumus, kuru jaunās atļaujas varētu sākties 2003. gada jūlijā un oktobrī, piecus lūgumus, kuru atļaujas varētu sākties 2004. gada 1. janvārī, un vienu lūgumu, kura atļauja varētu sākties 2005. gada 1. janvārī.

44 — 1993. gada 7. decembra spriedums lietā *C-6/92 Federminervaria u.c./Komisija* (*Recueil*, I-6357. lpp., 17. punkts).

45 — 1993. gada 24. marta spriedums lietā *C-313/90 CIRFS u.c./Komisija* (*Recueil*, I-1125. lpp., 29. un 30. punkts), kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *AIUFFASS un AKTI/Komisija* (50. punkts).

154. Šie vispārējie noteikumi par apvienības, kas aizstāv kolektīvās intereses, prasības pieņemamību Kopienų Tiesā izriet no EKL 230. panta ceturtais daļas, kurā fiziskas vai juridiskas personas prasībai atcelt lēmumu, kas tai nav adresēts, ir noteikts dubults nosacījums, ka šim lēmumam tā ir jāskar tieši un individuāli. Ja apstrīdētais akts neatbilst šiem nosacījumiem, fiziskas vai juridiskas personas prasība to atcelt nav pieņemama. Turklāt katrs no izvirzītajiem nosacījumiem ir balstīts uz sabiedrisko kārtību, tādēļ Kopienų Tiesai prasības pieņemamība ir jāpārbauda pēc savas ierosmes⁴⁶.

apriet EKL 230. panta ceturtais daļas nosacījums⁴⁸.

156. Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jānovērtē *Forum 187* prasības atcelt Komisijas lēmumu pieņemamība. Šajā sakarā es vispirms apskatīšu to, vai *Forum 187* prasība ir pieņemama tāpēc, ka minētais lēmums skar šīs apvienības personīgās intereses.

i) Par *Forum 187* prasības pieņemamību, pamatojoties uz to, ka šis lēmums to skar tieši un individuāli

155. Tātad apvienība, kas aizstāv kolektīvās intereses, ir tiesīga celt prasību atcelt lēmumu, kas nav tai adresēts, tikai tad, ja šis lēmums pašu apvienību vai tās biedrus skar tieši un individuāli. No tā izriet, ka saskaņā ar iedibināto judikatūru, apvienība nevar celt prasību atcelt šādu aktu tās pārstāvēto uzņēmumu vispārējo un kolektīvo interešu aizstāvēbai⁴⁷. Tādējādi tiek novērsts tas, ka, nodibinot šādu apvienību, personas varētu

157. *Forum 187* apgalvo, ka Komisijas lēmums to skar individuāli tādēļ, ka, pirmkārt, šis lēmums esot ietekmējis tās kā sarunu dalībnieces pozīciju un, otrkārt, šis lēmums apdraudot tās pastāvēšanas būtību. Manuprāt, *Forum 187* argumentiem nevar piekrist nevienā no šiem punktiem.

158. Vispirms par to, ka tiek skarta tās kā sarunu dalībnieces pozīcija, jāatgādina, ka šo

46 — Skat. it īpaši 1986. gada 23. aprīļa spriedumu lietā 294/83 *Parti écologiste "Les Verts"/Parlaments* (*Recueil*, 1339. lpp., 19. punkts); iepriekš minēto spriedumu lietā *CIRFS u.c./Komisija* (23. punkts) un iepriekš minēto spriedumu lietā *Itālija/Komisija* (35. punkts).

47 — 1962. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās 16/62 un 17/62 *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes u.c./Padome* (*Recueil*, 901., 919. un 920. lpp.); 1997. gada 18. decembra rīkojums lietā C-409/96 P *Sveriges Betodlars* un *Henrikson/Komisija* (*Recueil*, I-7531. lpp., 45. punkts); iepriekš minētais spriedums lietā *ADL* (55. punkts) un Pirmās instances tiesas 1999. gada 29. aprīļa rīkojums lietā T-78/98 *Unione provinciale degli agricoltori di Firenze u.c./Komisija* (*Recueil*, II-1377. lpp., 36. punkts).

48 — Pirmās instances tiesas 1995. gada 6. jūlija spriedums apvienotajās lietās no T-447/93 līdz T-449/93 *AITEC u.c./Komisija* (*Recueil*, II-1971. lpp., 60. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *ADL* (65. punkts).

kritēriju Tiesa izvirzīja iepriekš minētajā spriedumā lietā *Van der Kooy u.c./Komisija*, kas atbilst īpašiem faktiskajiem apstākļiem.

ko bija pieņēmušas dalībvalstis saistībā ar atbalstiem Kopienu sintētisko šķiedru ražošanas sektorā, kas arī tika atgādināts šīs iestādes paziņojumā.

159. Tā lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, Tiesa nosprieda, ka Komisijas pieņemtais lēmums, kurā siltumnicu puķu audzētājiem paredzētie īpašie gāzes tarifi tika kvalificēti kā ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts, skāra *Landbouwschap* — Nīderlandes publisko tiesību organizācijas, kurai uzdots aizsargāt uzņēmēju intereses lauksaimniecības nozarē — kā sarunu dalībnieces pozīciju ne tikai tāpēc, ka šī organizācija aktīvi piedalījās Komisijas uzsāktajā formālajā izmeklēšanas procedūrā, bet arī tāpēc, ka tā bija vienojusies par šiem tarifiem ar piegādātāju un uz vienošanās par šiem tarifiem bija tās paraksts, un tāpēc, ka pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas tai bija jāuzsāk jaunas sarunas un jānoslēdz jauna vienošanās. *Landbouwschap* zināmā mērā bija apstrīdētā valsts atbalsta līdzautore.

161. Tiesa norādīja, ka *CIRFS* kā sarunu dalībnieces pozīcija tika skarta tādēļ, ka šī apvienība galveno sintētisko šķiedru starptautisko ražotāju interesēs veica dažas darbības saistībā ar šīs nozares reorganizācijas politiku, un it īpaši tādēļ, ka tā bija Komisijas sarunu partnere par valsts atbalsta saņemšanas nosacījumu regulējuma ieviešanu šajā nozarē, kā arī tā paplašināšanu un pielāgošanu. Tātad *CIRFS* kopā ar Komisiju aktīvi piedalījās regulējuma izstrādāšanā saistībā ar atbalstu ieviešanu attiecīgajā nozarē.

160. Tiesa arī ir atzinusi, ka apvienības prasība ir pieņemama, jo tās kā sarunu dalībnieces pozīcija tika skarta citādāk, lietā, kurā pieņemts iepriekš minētais spriedums *CIRFS u.c./Komisija*. Šajā lietā *CIRFS* — apvienība, kurā apvienojušies galvenie sintētisko šķiedru starptautiskie ražotāji — cēla Tiesā prasību par lēmumu, kurā Komisija uzskatīja, ka dalībvalsts piešķirtais atbalsts nebija iepriekš jāpaziņo, jo šis atbalsts neieklāvās “regulējuma” piemērošanas jomā,

162. Kā Tiesa nesen apstiprināja spriedumā lietā *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*⁴⁹, tas, ka apvienība piedalās formālajā izmeklēšanas procedūrā, lai aizstāvētu to uzņēmēju kolektīvās intereses, kurus apvienība pārstāv, nepierāda to, ka apstrīdē-

49 — 2005. gada 13. decembra spriedums lietā C-78/03 P (Krājums, I-10737. lpp.).

tais lēmums skar tās personīgās intereses⁵⁰. Šādas apvienības kā sarunu dalībnieces pozīcija ir uzskatāma par aizskartu tikai un vienīgi tad, ja šī apvienība ir aktīvi piedalījusies minētā valsts pasākuma pieņemšanā, kā tas bija iepriekš minētajā spriedumā lietā *Van der Kooy* u.c./Komisija, vai juridiskā regulējuma, kam tā ir pakļauta, pieņemšanā, kā to darīja *CIRFS* saistībā ar kārtību, kas piemērojama atbalstu piešķiršanai attiecīgajā darbības nozarē.

163. *Forum 187* sniegtie fakti nepierāda dalību šādā apmērā. Šie fakti pierāda to, ka tā cieši sadarbojās ar Beļģijas iestādēm, lai uzraudzītu pareizu minētā nodokļu režīma piemērošanu. Tomēr no šiem faktiem neizriet tas, ka tā būtu bijusi iesaistīta dažādu pasākumu, kurus paredzēja minētais nodokļu režīms un kurus Komisija uzskatīja par valsts atbalstu, satūra noteikšanā. Tā nepiedalījās sarunās un neparakstīja vienošanos par koordinācijas centru nodokļu režīma ieviešanu. Lai piemērotu apstrīdēto lēmumu, tai nav jāuzsāk jaunas sarunas un jānoslēdz jauna vienošanās par šiem noteikumiem⁵¹. Tāpēc es nedomāju, ka šo apvienību 2003. gada 17. februāra lēmums skartu kā "sarunu dalībnieci".

50 — 56. punkts. Skat. arī 2000. gada 23. maija spriedumu lietā C-106/98 P *Comité d'entreprise de la Société française de production* u.c./Komisija (*Recueil*, I-3659. lpp., 42. un 45. punkts).

51 — Šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ADL* (62. punkts).

164. Turpinājumā — ja arguments, ka Komisijas lēmums apdraudot *Forum 187* pastāvēšanas būtību, izrādītos pamatots, tas varētu liecināt, ka šīs apvienības prasība ir jāpieņem, jo tādā gadījumā būtu aizskartas tās personīgās intereses. Tomēr šis arguments, manuprāt, šajā lietā nav pamatots šādu iemeslu dēļ.

165. *Forum 187* apgalvo, ka, ja nodokļu režīms netiks aizvietots ar citu, Komisijas lēmuma sekas būšot tādas, ka koordinācijas centri būs spiesti pārtraukt darbību Beļģijā. Kā atzīmē Komisija, 2003. gada 17. februāra lēmums neliedz šiem centriem darboties Beļģijā un arī neuzliek tiem ierobežojumus. Šis lēmums attiecas tikai uz nodokļu režīmu, kas piemērojams šiem centriem, un tas neaizliedz Beļģijas Karalistei to aizvietot ar citu nodokļu režīmu. Turklāt *Forum 187* otrajā pamatā par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu apgalvo, ka dažādie nodokļu pasākumi, kas paredzēti apstrīdētajā režīmā un kurus Komisija novērtējusi par "valsts atbalstu", nesniedzot šiem centriem ekonomiskas priekšrocības. Tātad šādos apstākļos ir grūti piekrist tam, ka šī nodokļu režīma atcelšana liktu visiem vai daudziem koordinācijas centriem pārtraukt darbību šajā dalībvalstī.

166. Tādējādi, manuprāt, 2003. gada 17. februāra lēmums *Forum 187* neskar individuāli

tāpēc, ka tas ietekmētu šīs apvienības personīgās intereses.

167. Tagad ir jāizskata jautājums par to, vai *Forum 187* prasība atcelt tiesību aktu ir pieņemama tāpēc, ka dažiem tās biedriem ir tiesības pašiem celt šādu prasību Kopieņu Tiesā.

ii) Par *Forum 187* prasības pieņemamību, pamatojoties uz to, ka tā pārstāv dažus tās biedrus

168. *Forum 187* apgalvo, ka tās prasība ir jāatzīst par pieņemamu, jo tā pārstāvot divas koordinācijas centru grupas, kuras Komisijas lēmums skar tieši un individuāli. Pirmkārt, tie esot trīsdesmit centri, kuru atļaujas tika pagarinātas 2001. un 2002. gadā un kuriem šajā lēmumā periods, kurā tiem var piemērot apstrīdēto nodokļu režīmu, ir ierobežots līdz 2010. gada 31. decembrim, un, otrkārt, tie esot astoņi centri, kuru lūgums pagarināt atļauju tika izskatīts un kuri saskaņā ar šo lēmumu nevar saņemt atļaujas pagarinājumu.

169. Kā Tiesa ir skaidri apstiprinājusi spriedumā lietā *Codorniu/Padome*⁵², tas, ka

Kopieņu tiesību akts ir vispārīgi piemērojams, neizslēdz to, ka tas dažus uzņēmējus var skart tieši un individuāli un tādējādi būt lēmums, kas pieņemts par tiem. Šajā gadījumā tas, ka Komisijas lēmums, ciktāl tajā par nesaderīgu ar Kopieņu tiesībām tiek atzīts koordinācijas centru nodokļu režīms, ir jāuztver kā uzņēmējiem vispārīgi piemērojams pasākums, proti, piemērojams vispārēji un abstrakti noteiktai uzņēmēju grupai, neliedz to, ka šis lēmums dažus no šiem centriem to specifisku īpašību dēļ var skart tieši un individuāli.

170. Komisija neapstrīd pirmo EKL 230. panta ceturtajā daļā paredzēto nosacījumu, saskaņā ar kuru 2003. gada 17. februāra lēmumam abas *Forum 187* pārstāvētās centru grupas ir jāskar tieši. Es arī domāju, ka šis nosacījums ir izpildīts. No judikatūras izriet, ka fiziskas vai juridiskas personas, uz kurām attiecināms apstrīdētais akts, tas skar tieši, ja minētais akts nedod nekādu rīcības brīvību tā adresātiem, kas ir atbildīgi par tā ieviešanu, kam saskaņā ar ierasto izteicienu ir jābūt "pilnīgi automātiskai un jāizriet tikai no Kopieņu tiesību aktiem, nepiemērojot citus starpposma noteikumus"⁵³.

52 — 1994. gada 18. maija spriedums lietā C-309/89 (*Recueil*, I-1853. lpp., 19. punkts).

53 — Skat. it īpaši 1998. gada 5. maija spriedumu lietā C-386/96 P *Dreyfus/Komisija* (*Recueil*, I-2309. lpp., 43. punkts un minētā judikatūra).

171. Tā tas ir šajā lietā, jo Komisijas lēmumā pēc tam, kad tajā koordinācijas centru nodokļu režīms ir atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, Beļģijas Karalistei ir aizliegts pagarināt centru atļaujas, kuru termiņš beidzas pēc 2003. gada 17. februāra, un paredzēts, ka atļaujas, kas pagarinātas pirms šī datuma, var būt spēkā tikai līdz 2010. gada 31. decembrim. Beļģijas iestādēm tātad nav nekādas rīcības brīvības šo noteikumu piemērošanā.

nekā pārējie uzņēmumi. Vispārīgi piemērojamam noteikumam ir raksturīgi, ka tā vienveidīga piemērošana ieinteresētās personas skar dažādi atkarībā no to situāciju īpatnībām. No īpašajā valsts atbalstu jomā iedibinātās judikatūras izriet, ka uzņēmums principā nevar apstrīdēt Komisijas lēmumu, kurā aizliegts nozares valsts atbalsts, ja šo uzņēmumu lēmums skar tikai tā piederības minētajai nozarei dēļ vai kā iespējamo atbalsta saņēmēju⁵⁵.

172. Savukārt šajā lietā jautājums ir par to, vai ir jāuzskata, ka pie *Forum 187* minētajām grupām piederošie centri ir tādi, kurus Komisijas lēmums skar individuāli. Ir jānoskaidro, vai saskaņā ar kritērijiem, ko Tiesa ir izvirzījusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *Plaumann*/Komisija un kas vēlāk ir apstiprināti pastāvīgajā judikatūrā⁵⁴, 2003. gada 17. februāra lēmums šīs abas grupas ietekmē dažu tām specifisku īpašību dēļ vai kādas faktiskas situācijas dēļ, kura tās raksturo salīdzinājumā ar citām personām un tādēļ tās "individualizē līdzīgi tā adresātam".

174. Tomēr no judikatūras izriet arī tas, ka, ja apstrīdētais akts skar kādu personu grupu, kas ir identificēta vai identificējama akta pieņemšanas brīdī, ņemot vērā šīs grupas locekļus raksturojošus kritērijus, šis akts var šīs personas skart individuāli, jo tās pieder pie ierobežota uzņēmēju loka⁵⁶.

173. Kā atgādina Komisija, akta vispārīgo piemērojamību zināmiem uzņēmumiem neapstrīd tas, ka tie tiek skarti vairāk vai citādāk

55 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *Van der Kooy* u.c./Komisija (15. punkts), lietā *Federmineraria* u.c./Komisija (14. punkts), kā arī lietā *Itālija un Sardegna Lines*/Komisija (33. punkts).

56 — Tiesas 1965. gada 1. jūlija spriedums apvienotajās lietās 106/63 un 107/63 *Toepfer* un *Getreide-Import*/Komisija (*Recueil*, 525. un 533. lpp.); 1985. gada 17. janvāra spriedums lietā C-11/82 *Piraiiki-Patraiki*/Komisija (*Recueil*, 207. lpp., 31. punkts); 1990. gada 26. jūnija spriedums lietā C-152/88 *Sofrimport*/Komisija (*Recueil*, I-2477. lpp., 11. punkts) un 1999. gada 11. februāra spriedums lietā C-390/95 P *Antillean Rice Mills* u.c./Komisija (*Recueil*, I-769. lpp., 25.–30. punkts). Pirmās instances tiesas 1995. gada 14. septembra spriedums apvienotajās lietās T-480/93 un T-483/93 *Antillean Rice Mills* u.c./Komisija (*Recueil*, II-2305. lpp., 67. punkts) un 2002. gada 17. janvāra spriedums lietā T-47/00 *Rica Foods*/Komisija (*Recueil*, II-113. lpp., 41. punkts).

54 — Skat. it īpaši 2004. gada 1. aprīļa spriedumu lietā C-263/02 P *Komisija/Jégo-Quéré* (*Recueil*, I-3425. lpp., 45. punkts).

175. Šādu personu prasība tādējādi ir atzīta par pieņemamu, jo apstrīdētais akts groza prasītāja tiesības ar atpakaļejošu spēku. Tiesa nolēma iepriekš minētajā spriedumā lietā *Toepfer un Getreide-Import/Komisija*, kurā tā pirmoreiz atzina, ka dalībvalstij adresēts lēmums var individuāli skart kādu personu⁵⁷. Šo risinājumu Tiesa piemēroja arī spriedumā lietā *Bock/Komisija*⁵⁸, kā arī spriedumos lietās *Agricola commerciale olio u.c./Komisija* un *Savma/Komisija*⁵⁹.

176. Spriedumā lietā *CAM/Komisija*⁶⁰ Tiesa arī atzina, ka prasītāja bija tiesīga celt prasību, ja apstrīdētais pasākums attiecās uz situāciju, kas bija spēkā tā pieņemšanas brīdī, un apdraudēja iegūto tiesību izmantošanu nākotnē veicamajai darbībai⁶¹.

177. No tā izriet, ka, ja Kopienu akts apdraud personu iepriekš iegūtas tiesības, šīs personas ir tiesīgas apstrīdēt šā akta tiesiskumu Kopienu tiesā.

57 — Tiesa atzina par pieņemamu divu Vācijā esošu graudu importētāju sabiedrību prasību par Komisijas lēmumu, kurā šai dalībvalstij tika ar atpakaļejošu spēku atļauts veikt aizsardzības pasākumus, atbilstoši kuriem tika noraidītas šo sabiedrību prasības piešķirt importa sertifikātus.

58 — 1971. gada 23. novembra spriedums lietā 62/70 (*Recueil*, 897. lpp.). Šajā spriedumā Tiesa atzina par pieņemamu prasību, ko sabiedrība, kas importē pārtikas produktus, cēla par Komisijas lēmumu atļaut Vācijas Federatīvajai Republikai nepiemērot Kopienu noteikumus dažām precēm no Ķīnas, kas laistas brīvā aprītē Beniluksa valstīs, jo minētais lēmums attiecās arī uz tādu preču importu, kuru pieteikumi uz licenci minētā lēmuma spēkā stāšanās brīdī tika izskatīti Vācijas iestādēs. Tā 1970. gada 4. septembrī prasītāja lūdza kompetento Vācijas iestādi izsniegt importa licenci Ķīnas sēņu partijai, kas jau bija laista brīvā aprītē Nīderlandē. Tā paša gada 11. septembrī šī iestāde paziņoja, ka tā noraidis šo prasību, tiklīdz Komisija izsniegs atļauju šajā sakarā. 1970. gada 15. septembra lēmumā Komisija atļāva Vācijas Federatīvajai Republikai nepiemērot Kopienu noteikumus ne tikai nākotnē iesniegtām prasībām importēt Ķīnas melnās sēnes, bet arī tām, kas vēl tika izskatītas.

59 — 1984. gada 27. novembra spriedums lietā 232/81 (*Recueil*, 3881. lpp.) un lietā 264/81 (*Recueil*, 3915. lpp.). Tās bija prasības, ko cēla ligumslēdzēji uzņēmumi par Komisijas regulu, ar kuru atcelta agrāka regula, uz kuru pamatojoties Itālijas intervences aģentūra laida tirdzniecībā zināmu daudzumu olīveļļas. Tiesa atzīmēja, ka par šo situāciju savstarpēji vienojās puses, kas piedalījās pārdošanā, jo "jebkāda Kopienas iestāžu iejaukšanās traucētu [Itālijas intervences aģentūrai] pildīt tās pienākumus attiecībā uz ligumslēdzējiem, kas izvēlēti izlozes kārtībā, un šāda iejaukšanās noteikti būtu akts, kas tos skar tieši un individuāli" (abu spriedumu 11. punkts).

178. Ņemot vērā šo judikatūru, es uzskatu, ka ir jāatzīst, ka koordinācijas centrus, kuru atļaujas tika pagarinātas 2001. un 2002. gadā, Komisijas lēmums skar individuāli.

60 — 1975. gada 18. novembra spriedums lietā 100/74 (*Recueil*, 1393. lpp.).

61 — Runa bija par sabiedrību, kas 1974. gada 19. jūlijā bija saņēmusi eksporta sertifikātu 10 000 tonnām miežu, kas bija derīgs līdz 1974. gada 16. oktobrim. Saskaņā ar Padomes regulu norādītās intervences cenas, kas piemērojamas it īpaši graudiem, no 1974. gada 7. oktobra tika palielinātas par 5 %. Tomēr Komisija 1974. gada 4. oktobra regulā paredzēja, ka šis pasākums nebija piemērojams eksporta sertifikātiem, kas izsniegti pirms 7. oktobra, tādējādi tas liedza prasītājam izmantot Padomes paredzēto cenu pieaugumu 3978 tonnām miežu, kas tai vēl bija jāeksportē no 7. oktobra līdz 16. oktobrim. Tiesa atzina prasītājas prasību par Komisijas regulu par pieņemamu. Tā nosprīdēja, ka šī regula, liedzot vienai uzņēmēju kategorijai par noteiktu eksporta daudzumu saņemt eksporta kompensācijas summas pieaugumu, attiecās uz noteiktu un zināmu graudu eksportētāju skaitu un ka šis pasākums, pat ja tas tika iekļauts normatīvā aktā, skāra šos eksportētājus faktiskas situācijas dēļ, kas tos raksturoja salīdzināmā ar visām citām personām.

179. Saskaņā ar apstrīdēto nodokļu režīmu šo centru atļauju pagarināšana 2001. un 2002. gadā tiem deva tiesības izmantot šo režīmu desmit gadus, bet Komisijas lēmums to ierobežoja līdz 2010. gada 31. decembrim. Ar 2003. gada 17. februāra lēmumu tika ierobežotas šo centru tiesības, kas iegūtas, pamatojoties uz Beļģijas nodokļu režīmu un Komisijas iepriekš pieņemtajiem lēmumiem, saskaņā ar kuriem Kōpienu tiesības valsts atbalsta jomā neiestājas pret šo nodokļu režīmu.

180. Turklāt tādu centru skaits, kas atradās šajā situācijā, bija zināms šī lēmuma pieņemšanas brīdī un tas nevar palielināties. Tātad judikatūras izpratnē tie pieder pie ierobežota vai slēgta uzņēmumu loka, kurus īpaši skar Komisijas lēmums.

181. Visbeidzot, šo centru tiesības celt prasību, manuprāt, varētu izrietēt no iepriekš minētajiem spriedumiem lietās Itālija un *Sardegna Lines*/Komisija un Itālija/Komisija. Šajos spriedumos tika nospriests, ka uzņēmums, kuram piešķirts atbalsts saskaņā ar nozaru atbalsta shēmu, ir jāuzskata par tādu, ko individuāli skar Komisijas lēmums, kurā šī atbalsta shēma atzīta par nesaderīgu ar kopējo tirgu un uzdots atmaksāt summas, kas katram saņēmējam piešķirtas minētā režīma ietvaros. Tiesa uzskatīja, ka šo uzņēmumu lēmums ietekmēja ne tikai kā uzņēmumu, kas darbojas noteiktā nozarē un

kas ir iespējama apstrīdētās atbalsta shēmas saņēmējs. Tas to skāra arī kā faktiski saskaņā ar šo shēmu piešķirtā individuālā atbalsta saņēmēju⁶².

182. Šī judikatūra man šķiet piemērojama šajā gadījumā. Tāpat kā prasītāji lietās, kurās pieņemti iepriekš minētie spriedumi, koordinācijas centrus, kuriem bija atļaujas, kas tika pagarinātas 2001. un 2002. gadā un kuru piemērošana tika ierobežota ar 2010. gada 31. decembri, Komisijas lēmums ietekmēja ne tikai kā iespējamus apstrīdētā nodokļu režīma izmantotājus. Pēc individuālās atļaujas pagarināšanas tas tos ietekmēja arī kā faktiskus šī nodokļu režīma izmantotājus.

183. Visu šo iemeslu dēļ man šķiet, ka *Forum 187* prasība ir pieņemama, jo šī apvienība pārstāv trīsdesmit centrus, kuru tiesības izmantot apstrīdēto režīmu tika ierobežotas ar 2010. gada 31. decembri.

184. Ar šo faktu pietiek, lai pamatotu to, ka *Forum 187* prasība atcelt 2003. gada 17. februāra lēmumu, ciktāl tajā atzīts, ka koordinācijas centru nodokļu režīms ir ar kopējo

62 — Iepriekš minētie spriedumi lietās Itālija un *Sardegna Lines*/Komisija (34. punkts) un Itālija/Komisija (39. punkts).

tirgu nesaderīgs valsts atbalsts, ir pieņemama.

intereses celt prasību neesamība ir absolūts šķērslis prasības pieņemšanai⁶⁴.

185. Tomēr *Forum 187* lūdz arī daļēji atcelt 2003. gada 17. februāra lēmumu, ciktāl tajā nav paredzēti pārejas pasākumi centriem, kuru atļaujas beidzas 2003. gadā — pēc 17. februāra — un 2004. gadā. No šīm abām koordinācijas centru grupām, kuras pārstāv *Forum 187* un kuras saskaņā ar šīs apvienības viedokli būtu tiesīgas celt prasību Kopienų tiesā, interese celt prasību ir tikai astoņiem centriem, kuru prasības pagarināt atļaujas tika izskatītas 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas brīdī.

187. Tādējādi *Forum 187* pakārtotās prasības pieņemamība ir pakļauta nosacījumam, ka šiem astoņiem centriem pašiem ir tiesības celt prasību. Tas, ka šī prasība par daļēju Komisijas lēmuma atcelšanu ir iekļauta Beļģijas Karalistes prasībā, kuras pieņemamība netiek apstrīdēta un nešķiet apstrīdama⁶⁵, neatbrīvo no šādas izskatīšanas gadījumā, ja *Forum 187* galvenā prasība tiktu noraidīta un izrādītos nepieciešams lemt pakārtoto prasību.

186. Daļēja Komisijas lēmuma atcelšana, ciktāl tajā nav paredzēti pārejas pasākumi centriem, kuru atļaujas beidzas 2003. gadā — pēc 17. februāra — un 2004. gadā, nevarētu radīt priekšrocības centriem, kuru atļaujas tika pagarinātas 2001. un 2002. gadā. Prasība atcelt tiesību aktu, ko iesniegusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja prasītājam ir interese, lai apstrīdētais akts tiktu atcelts, kas nozīmē to, ka prasības rezultātam ir jādod kāds labums lietas dalībniekam, kurš ceļ prasību⁶³. Turklāt

188. Ja tā būtu, es arī uzskatu, ka *Forum 187* prasība ir pieņemama, jo koordinācijas centriem, kuru lūgumi pagarināt atļaujas tika izskatīti Komisijas lēmuma paziņošanas brīdī, būtu tiesības Kopienų tiesā celt prasību atcelt minēto lēmumu.

63 — Pirmās instances tiesas 2004. gada 28. septembra spriedums lietā T-310/00 *MCI/Komisija* (Krājums, II-3253. lpp., 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 — Turpat, 45. punkts tajā un minētā judikatūra.

65 — Beļģijas Karalistes — privilēģētās prasītājas statusā — prasība ir pieņemama, un saskaņā ar judikatūru dalībvalstij ir juridiskas intereses apstrīdēt iestādes aktu, pamatojoties uz to, ka tas aizskar dažu uzņēmumu intereses (1998. gada 19. novembra spriedums lietā C-284/94 *Spānija/Komisija*, *Recueil*, I-7309. lpp., 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

189. Tādas prasības pieņemamība, kuru cēluši apstrīdētā akta pieņemšanas brīdī identificētas vai identificējamas personu grupas biedri, ievērojot šīs grupas biedrus raksturojošus kritērijus, ir atzīta, ja Kopienas tiesību akts, uz kuru pamatojoties pieņemts apstrīdētais akts, īpaši uzliek pienākumu iestādei, kas ir šī akta autore, ņemt vērā prasītāju īpašo situāciju⁶⁶.

190. Šī judikatūra, manuprāt, ir piemērojama koordinācijas centriem, kuru lūgumi pagarināt atļaujas tika izskatīti 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas brīdī.

191. Pirmkārt, šie centri judikatūras izpratnē pieder pie slēgta loka, kura biedrus īpaši skar Komisijas lēmums. Atgādināšu, ka šajā lēmumā ir paredzēts, ka centriem, kuriem

atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra, šis režīms var tikt piemērots, līdz beidzas individuālā atļauja, kas ir spēkā 2003. gada 17. februārī, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Tajā arī ir paredzēts, ka atļaujas, kas beidzas pirms 2010. gada 31. decembra, nav pagarināmas, pat ne īslaicīgi. Centri, kuru atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra un kuru desmit gadu termiņš beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2010. gada 31. decembrim, tādā veido grupu, kas bija identificējama Komisijas lēmuma pieņemšanas brīdī un kas pēc šī datuma nevar palielināties.

192. Turklāt šie centri tiek skarti īpašā veidā, salīdzinot ar citiem koordinācijas centriem un pārējiem uzņēmumiem, kas varēja izveidot šādus centrus. Tos īpaši raksturo tas, ka tiem bija atļaujas uz desmit gadiem, kuru termiņš beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2010. gada 31. decembrim, un ka Belģijas tiesību aktos, kas minēti Komisijas 1984. un 1987. gada lēmumā, bija paredzēta iespēja pagarināt šīs atļaujas, un ka saskaņā ar Komisijas lēmumu atļaujas vairs nevar pagarināt.

66 — Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Piraiki-Patraiki u.c./Komisija* tika uzskatīts, ka uzņēmumus, kas eksportē kokvilnu, individuāli skāra Komisijas lēmums, kurā Francijas Republikai tika atļauts pieņemt aizsardzības pasākumus pret kokvilnas importu no Grieķijas, ar pamatojumu, ka prasītāji jau bija noslēguši līgumus, kuru izpildi kaveja šis lēmums, un ka saskaņā ar Akta par Grieķijas Republikas pievienošanos un par Līgumu pielāgošanu 130. pantu (OV 1979, L 291, 17. lpp.), kura piemērošanai tika pieņemts šis lēmums, Komisijai bija jāpārlicinās par negatīvajām sekām, ko šis lēmums varēja nodarīt ieinteresētajiem uzņēmumiem. Tapāt arī iepriekš minētajā spriedumā lietā *Sofrimport/Komisija* tika uzskatīts, ka sabiedrību *Sofrimport* individuāli skāra divas Komisijas regulas, saskaņā ar kurām tika apturēta importa sertifikātu izsniegšana ābolu importam Eiropas Kopienā no Čīles, ar pamatojumu, ka tā importēja produktus, kuru transportēšana jau bija uzskata, un ka akts, saskaņā ar kuru tika pieņemtas apstrīdētās regulas, Komisijai uzlika pienākumu, pieņemot pasākumus par importa atļauju apturēšanu, ņemt vērā šo produktu īpašo situāciju.

193. Otrkārt, kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Sofrimport/Komisija*⁶⁷, un kā ir apstiprinājusi Tiesa iepriekš minētajā

67 — 12. punkts.

spriedumā lietā *Antillean Rice Mills* u.c./Komisija⁶⁸, galvenais elements, lai novērtētu, vai personas, kuras īpaši ietekmē vispārīgi piemērojams akts, tiek skartas individuāli, ir tām Kopienų tiesībās paredzētā aizsardzība. *Forum 187* atsaucas uz tiesiskās palāvības aizsardzības principu un apgalvo, ka minētajiem koordinācijas centriem bija šāda palāvība par to, ka atļaujas tiks pagarinātas.

194. Manuprāt, nav šaubu, ka tāds vispārīgais princips kā tiesiskās palāvības aizsardzības princips var sniegt aizsardzību, kas individualizē prasītājus tāpat, kā to var darīt skaidri Kopienų tiesību akta noteikumi, pamatojoties uz kuriem pieņemti apstrīdētie pasākumi un kas uzliek pienākumu attiecīgā akta autoram ņemt vērā to īpašo situāciju, kā ir atzinusi arī Tiesa iepriekš minētajos spriedumos lietās *Piraiki–Patraiki* u.c./Komisija un *Sofrimport*/Komisija. Vispārīgā principa sniegtā aizsardzība tiešām šķiet faktors, kas var individualizēt prasītāju un tam dot iespēju tiešā veidā celt Kopienų tiesā prasību atcelt tiesību aktu⁶⁹.

68 — 28. punkts.

69 — Šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Parti écologiste “Les Verts”/Parlaments*, kurā Tiesa atzina par pieņemamu prasību, ko šī politiskā partija cēla par Eiropas Parlamenta biroja aktiem par kredītu sadalījumu, ar pamatojumu, ka, ja šī prasība nebūtu pieņemama, tas radītu nevienlīdzīgu konkurējošu grupu tiesisko aizsardzību (36. punkts).

195. Protams, kā norāda Komisija, jautājums par to, vai koordinācijas centriem varēja būt tiesiskā palāvība, ka atļaujas tiks pagarinātas, tiek apstrīdēts pēc būtības. Tomēr prasības pieņemamības izskatīšanas stadijā, manuprāt, pietiek konstatēt, ka Komisija 2003. gada 17. februāra lēmuma 117.–120. apsvērumā analizēja, uz kādu tiesisko palāvību varētu pamatoties koordinācijas centri, kuriem minētā lēmuma paziņošanas brīdī bija spēkā esošas atļaujas. Tas, ka Komisija veica šādu analīzi, pierāda to, ka šiem koordinācijas centriem saskaņā ar tiesiskās palāvības aizsardzības principu bija īpaša aizsardzība, salīdzinot ar pārējiem koordinācijas centriem un daudznacionālo grupu uzņēmumiem, kas varētu izveidot šādus centrus.

196. Manuprāt, ar šo faktu pietiek, lai individualizētu koordinācijas centrus, kuru atļaujas beidzas laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2010. gada 31. decembrim, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas Komisijas lēmums. Tātad šie centri veido slēgtu loku, pietiekoši atšķirīgu no citiem uzņēmumiem, un tiem ir īpaša aizsardzība, kas izriet no tiesiskās palāvības aizsardzības principa, uz kuru tiem ir jāvar atsaukties, ceļot prasību Kopienų tiesā.

197. Tātad es atbalstu to, ka otrajai koordinācijas centru grupai, kuru, kā norāda *Forum 187*, tā pārstāv šajā tiesvedībā, tiek atzītas tiesības celt prasību.

3) Prasības izskatīšana pēc būtības

198. Tā kā *Forum 187* prasība ir plašāka par Beļģijas Karalistes prasību, jo tajā ir lūgts atcelt visu 2003. gada 17. februāra lēmumu, es vispirms izskatīšu šo prasību.

199. Nepieciešamības gadījumā es pēc tam izskatīšu *Forum 187* un Beļģijas Karalistes prasības daļēji atcelt Komisijas lēmumu, ciktāl tajā nav paredzēti pārejas pasākumi centriem, kuru atļaujas beidzas kopš 2003. gada 17. februāra.

a) *Forum 187* prasība atcelt visu 2003. gada 17. februāra lēmumu

200. Šīs prasības atcelt tiesību aktu pamatojumā *Forum 187* izvirza trīs pamatus. Pirma-

jā pamatā tā apgalvo, ka šim lēmumam nav tiesiskā pamata un tas pārkāpj tiesiskās drošības principu, jo tas ir pretrunā agrākajiem lēmumiem, kas pieņemti vairāk nekā pirms piecpadsmit gadiem. Otrajā pamatā *Forum 187* apgalvo, ka, kvalificējot koordinācijas centru nodokļu režīmu par valsts atbalstu, Komisija nav ievērojusi EKĻ 87. panta 1. punkta noteikumus. Pēdējā pamatā *Forum 187* kritizē to, ka šajā lēmumā nav norādīts pamatojums iemesliem, kas lika Komisijai pārskatīt iepriekš pieņemtos lēmumus.

i) Pamats par to, ka trūkst tiesiskā pamata un ir pārkāpts tiesiskās drošības princips

— Lietas dalībnieku argumenti

201. *Forum 187* apgalvo, ka tiesiskās drošības princips Komisijai uzliek pienākumu ievērot tās agrāk pieņemtos lēmumus un ka gadījumi, kuros tā varētu atsaukt nelikumīgu lēmumu, ir ļoti reti. Saskaņā ar šīs apvienības viedokli Komisija lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu balstīja uz diviem pamatiem, proti, Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) un v) apakšpunktu un tās vispārējo kompetenci labot agrāk pieļautu kļūdu. 2003. gada 17. februāra

lēmumā Komisija esot pievienojusi arī EKL 87. un 88. pantu. *Forum 187* apgalvo, ka šim lēmumam nav tiesiskā pamata tādēļ, ka to nevarēja pieņemt, atsaucoties uz kādu no šiem pamatiem.

202. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli Regula Nr. 659/1999 nevar kalpot par tiesisko pamatu, jo tās 1. panta b) un v) apakšpunktā, kurā definēts jēdziens “pastāvošs atbalsts” ir noteikts, ka, lai pasākums, kas neveidoja atbalstu, kļūtu par pastāvošu atbalstu, ir jānotiek kopējā tirgus attīstībai. Šis noteikums neesot piemērojams gadījumā, ja Komisija vēlētos mainīt savu vērtējumu, saskaņā ar kuru pasākums nav valsts atbalsts.

203. *Forum 187* apgalvo, ka Komisija savu lēmumu nevarēja pamatot arī ar EKL 87. un 88. pantu šādu divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, Komisija esot uzsākusi formālās izmeklēšanas procedūru, pamatojoties tikai uz Regulu Nr. 659/1999, un lēmumam, ar ko noslēdz šo procedūru, nevarot būt cits tiesiskais pamats. Otrkārt, šie panti Komisijai nesniedzot plašāku kompetenci, nekā paredzēta Regulā Nr. 659/1999, kurā izsmelšā veidā noteiktas šīs iestādes pilnvaras. Komisija nevarot uzskatīt, ka 2003. gada 17. februāra lēmums ir

balstīts uz EKL 88. panta 1. punktu, jo koordinācijas centru nodokļu režīms neiekļaujas jēdziena “pastāvošs atbalsts” definīcijā, kas paredzēta šajā regulā.

204. Visbeidzot, *Forum 187* izklāsta, ka Komisija nevarot apgalvot, ka tā ir labojusi kļūdainu lēmumu vairāk nekā piecpadsmit gadus pēc tā pieņemšanas. Saskaņā ar judikatūru tiesības labot kļūdu ir jāizmanto saprātīgā termiņā. Pēc vairāk nekā piecpadsmit gadiem atgriežoties pie lēmuma, kurā noteikts, ka apstrīdētais nodokļu režīms nav valsts atbalsts, Komisija pārkāpjot tiesiskās drošības principu it īpaši tāpēc, ka tai ir jāievēro iepriekš pieņemto lēmumu neizskaramība. Turklāt tā neesot sniegusi nekādus paskaidrojumus, kāpēc ir pagājis tik ilgs laika posms. Visbeidzot, Komisija nevarot atsaukties uz to, ka tās lēmumam nav atpakaļejoša spēka. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli 2003. gada 17. februāra lēmumam noteikti ir sekas ar atpakaļejošu spēku, ņemot vērā lielos ieguldījumus koordinācijas centros.

205. Atbildot uz šiem argumentiem, Komisija apgalvo, ka tai bija tiesības grozīt savu vērtējumu, saskaņā ar kuru apstrīdētais nodokļu režīms nebija valsts atbalsts, ievērojot tiesiskās palāvēības un tiesiskās drošības aizsardzības principus, kā arī iegūto tiesību principu. Šī kompetence izrietot no tiesībām pastāvīgi pārskatīt pastāvošos atbalstus, kas tai dodot iespēju pārskatīt ar kopējo tirgu saderīgu valsts atbalstu attiecībā uz nākotni. Runājot par procedūru, kas ir jāievēro,

saskaņā ar Komisijas viedokli esot acīmredzami, ka apstrīdēto atbalsta shēmu nevarēja uzskatīt par jaunu atbalstu un ka pēc analogijas esot jāpiemēro procedūra, kas paredzēta pastāvošo atbalstu pārskatīšanai.

tas ir likumīgs⁷⁰. Šie nosacījumi acīmredzot netiktu izpildīti, ja Komisija būtu gribējusi pēc 19 gadiem ar atpakaļejošu spēku atcelt savu lēmumu, saskaņā ar kuru koordinācijas centru nodokļu režīms nav valsts atbalsts, kaut gan dalībvalsts, kas ir šo lēmumu adresāte, to jau ir īstenojusi.

— Vērtējums

206. Vispirms, manuprāt, ir svarīgi atzīt, ka 2003. gada 17. februāra lēmumā Komisija neparedz atcelt savus iepriekšējos lēmumus par koordinācijas centru nodokļu režīmu. Ne šī lēmuma pamatojumā, ne rezolutīvajā daļā tā nenorāda, ka būtu ar atpakaļejošu spēku jāatceļ tās 1984. un 1987. gada lēmumi, kā arī tās atbilde uz 1990. gada Parlamenta jautājumu un ka 2003. gada 17. februāra lēmuma mērķis būtu aizstāt šos lēmumus. Ja tas tā būtu, tad nešķīstu apšaubāmi, ka šāds lēmums būtu pretrunā tiesiskās drošības un tiesiskās palāvības aizsardzības principiem.

208. No 2003. gada 17. februāra lēmuma satura un lietas materiāliem izriet, ka šis lēmums tika pieņemts pēc tam, kad Komisija bija nolēmusi uzsākt jaunu koordinācijas centru nodokļu režīma izskatīšanu, piemērojot pastāvošā atbalsta kontroles procedūru, kurā paredzēts, ka galīgajam lēmumam nav atpakaļejoša spēka. No šī lēmuma satura izriet arī tas, ka Komisija uzskatīja, ka šis režīms tagad ir ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts.

209. Tātad, izskatot šo pamatu, ir jānosaka, vai Komisija bija tiesīga mainīt vērtējumu par to, vai šis vispārīgi piemērojamais režīms, kurā netika veikti nopietni grozījumi kopš tās iepriekšējiem 1984., 1987. un 1990. gada vērtējumiem, ir valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, un apstipriņošas atbildes

207. Lai gan iestādei ir tiesības ar atpakaļejošu spēku atsaukt lēmumu, kas tai šķiet kļūdainš, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šāda atsaukšana ir jāveic saprātīgā termiņā un ir jāņem vērā tas, cik lielā mērā minētā pasākuma saņēmēji varēja paļauties uz to, ka

70 — Tiesas 1982. gada 3. marta spriedums lietā 14/81 *Alpha Steel*/Komisija (*Recueil*, 749. lpp., 10. punkts); 1987. gada 26. februāra spriedums lietā 15/85 *Consorzio Cooperative d'Abruzzo*/Komisija (*Recueil*, 1005. lpp., 12. punkts); 1991. gada 20. jūnija spriedums lietā C-248/89 *Cargill*/Komisija (*Recueil*, I-2987. lpp., 20. punkts); 1997. gada 17. aprīļa spriedums lietā C-90/95 *P De Compte* (*Recueil*, I-1999. lpp., 35. punkts) un Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. novembra spriedums lietā T-251/00 *Lagarrière un Canal+*/Komisija (*Recueil*, II-4825. lpp., 140. punkts).

gadījumā — vai Komisija pamatoti piemēroja procedūru, kas attiecināma uz pastāvošajiem valsts atbalstiem.

šis iestādes lēmums, kurā atzīts, ka minētais režīms nav valsts atbalsts, ir likumīgs.

210. Protams, tiesiskās drošības princips nosaka, ka Kopienu tiesību aktiem ir jābūt precīziem un skartajām personām jāspēj paredzēt to piemērošanu⁷¹. Tā mērķis ir garantēt to, lai situācijas un tiesiskās attiecības, kas izriet no Kopienu tiesību aktiem, būtu paredzamas⁷². Šis princips ir piemērojams īpaši stingri, ja atvasinātais tiesību akts var ietvert finansiālas sekas⁷³, kā tas var būt saistībā ar Komisijas valsts atbalsta jomā pieņemtiem lēmumiem. Turklāt EKL 88. panta 3. punktā noteiktā šo atbalstu paziņošanas pienākuma mērķis it īpaši ir noraidīt iespējamās šaubas par to, vai valsts pasākums ir vai nav valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

212. Nav arī šaubu, ka Regulā Nr. 659/1999, kurā saskaņā ar tās preambulas otro apsvērumu ir reglamentēta Komisijai EKL 88. pantā piešķirto pilnvaru izpilde, nav īpaši paredzēts tāds gadījums, ar kādu mēs sastopamies šajā lietā. Tādējādi vienīgā iespēja, kas iekļauta šīs regulas 1. panta b) un v) apakšpunktā un kas definē pastāvošā atbalsta jēdzienu, kurā pasākums, kas nav valsts atbalsts tā piemērošanas brīdī, tomēr ir jāuzskata par pastāvošu, ir tāda, ka minētais pasākums ir “vēlāk kļuvis par valsts atbalstu kopējā tirgus attīstības dēļ”.

211. Tiesiskās drošības princips un tiesiskās palāpības aizsardzības princips, kas atbilst pirmā principa subjektīvajam aspektam, paredz, ka dalībvalsts, kas ir paziņojusi Komisijai nodokļu režīmu, ko tā paredz īstenot, kā arī šī režīma saņēmēji var paļauties uz to, ka

213. Regulā Nr. 659/1999 nav noteikts, ko ietver jēdziens “kopējā tirgus attīstība”. To var uztvert kā tiesisko un ekonomisko apstākļu izmaiņas nozarē, kuru skar minētais pasākums. Vārdi “attīstība” un “kopējais tirgus” liek domāt, ka tirgu, kuru ietekmē minētais valsts pasākums, ir skārušas izmaiņas, kuru dēļ šim pasākumam, kas nebija valsts atbalsts, turpmāk ir piemērojams EKL 87. panta 1. punkts. Šis jēdziens tāpat neattiecas uz gadījumu, kurā, kā tas ir šajā lietā, Komisija maina savu vērtējumu, pamatojoties tikai uz stingrāku Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā piemērošanu.

71 — 1987. gada 15. decembra spriedums lietā 325/85 Irija/Komisija (*Recueil*, 5041. lpp., 18. punkts).

72 — 1996. gada 15. februāra spriedums lietā C-63/93 *Duff* u.c. (*Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts).

73 — Turpat.

214. Tomēr, atšķirībā no *Forum 187*, es nedomāju, ka tiesiskās drošības princips un Regulas Nr. 659/1999 formulējums liegtu Komisijai mainīt savu vērtējumu par to, vai vispārīgi piemērojams nodokļu režīms ir atbalsts, ja tā uzskata, ka pie šāda secinājuma ir jānonāk, pareizi piemērojot Līguma noteikumus.

dalībvalsti, kas piešķirusi minēto atbalstu, var ieteikt šai dalībvalstij turpmāk veikt grozījumus, kas šķiet nepieciešami, lai šis atbalsts arī turpmāk būtu saderīgs ar kopējo tirgu. Saskaņā ar EKL 88. panta 2. punktu šis procedūras neizdošanās gadījumā Komisija var uzdot minētajai dalībvalstij izdarīt izmaiņas šajā atbalstā vai atcelt šo atbalstu tās noteiktā termiņā.

215. Manuprāt, šo vērtējumu pamato EKL 87. un 88. pants. Pirmkārt, kā jau Tiesa ir spriedusi, tiesiskās drošības princips, lai cik nozīmīgs tas būtu, nav piemērojams vispārīgi, un tā piemērošana ir jāapvieno ar likumības principu⁷⁴. Otrkārt, kā norādīja Komisija, tās pilnvaru un pienākumu apmēru valsts atbalsta jomā ir jānovērtē, ievērojot EKL 87. un 88. pantu. Regulu Nr. 659/1999, kas ir sekundāro tiesību akts, kas pieņemts EKL 87. un 88. panta piemērošanai, nevar interpretēt tā, ka tā samazinātu Līgumā paredzēto noteikumu piemērojamību.

217. EKL 88. pantā Komisijai sniegto pilnvaru mērķis ir novērst to, ka tiek turpināta vispārējās atbalsta shēmas piemērošana un ka tā ļauj piešķirt jaunus individuālus atbalstus, ja izrādās, ka šis režīms vairs nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tādējādi Komisijas uzdevums ir panākt, lai netiktu atļauta vai netiktu no jauna piemērota neviena atbalsta shēma, kas kavē kopējā tirgus optimālu darbību.

216. EKL 88. pantā Komisijai ir uzdots pienākums ne tikai iepriekš izskatīt dalībvalstu projektus, kuros paredzēts ieviest jaunu valsts atbalstu, bet arī pastāvīgi kontrolēt pastāvošos atbalstus. Šis pastāvīgās kontroles ietvaros Komisija sadarbībā ar

218. EKL 88. panta mērķis ir arī nodrošināt vienlīdzību starp dalībvalstīm un uzņēmējiem. Ekonomisko un tiesisko apstākļu attīstības dēļ jauna atbalsta shēma, kuras saturs būtu identisks ar citā dalībvalstī spēkā esošu atbalsta shēmu, būtu Komisijas pieņemta negatīva lēmuma priekšmets. Tātad pieļaut,

74 — 1961. gada 22. marta spriedums lietās 42/59 un 49/59 *Snapak*/Augstā iestāde (*Recueil*, 99. un 160. lpp.).

ka uzņēmēji var izmantot pastāvošās atbalsta shēmas jaunu piemērošanu, būtu pretrunā vispārējam vienlīdzības principam.

ka šiem režīmiem, iespējams, ir piemērojams EKL 87. panta 1. punkts.

219. Ņemot vērā šos faktus, es uzskatu, ka Komisijai ir tiesības mainīt savu vērtējumu par atbalsta esamību, ja tā uzskata, ka pie tāda rezultāta ir jānonāk, pareizi piemērojot Līguma noteikumus. Tādējādi, lai gan Komisijai ir jāievēro tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi, šī prasība, lai cik nozīmīga tā būtu, ir jāsavieno ar likumības principu un tādējādi ar EKL 87. un 88. panta noteikumiem. Pieļaut, ka valsts atbalsta shēma var tikt piemērota no jauna, kaut gan izrādās, ka tā ir pretēja kopējā tirgus labai darbībai, būtu pretrunā šiem noteikumiem. Tas arī būtu pretrunā vienlīdzīgai attieksmei pret dalībvalstīm un uzņēmumiem, jo jauna, ar valsts atbalsta shēmu, kas sākumā uzskatīta par tādu, kas neveido valsts atbalstu, identiska atbalsta shēma būtu negatīva lēmuma priekšmets.

220. Šajā sakarā es uzskatu, ka Komisija izmantoja pilnvaras, kas tai valsts atbalsta jomā paredzētas Līgumā, kad tā šajā lietā nolēma izskatīt vai atkārtoti izskatīt visus dalībvalstīs spēkā esošos nodokļu režīmus, kurus Ricības kodeksa grupa bija atzinusi par nelabvēlīgiem kopējam tirgum, kad tai šķita,

221. Tādējādi, manuprāt, tiesiskā drošība neliedz Komisijai nākotnē grozīt tās vērtējumu saistībā ar pastāvošu atbalstu. Tāpat arī 2003. gada 17. februāra lēmumam netrūkst tiesiskā pamata, kā apgalvo *Forum 187*, bet tā pamats ir EKL 87. un 88. pants, kā norādīts tā sešdesmit devītajā apsvērumā.

222. Runājot par procedūru, kas piemērojama, ja Komisija šādi groza savu vērtējumu, es arī domāju, ka runa var būt tikai par procedūru, kas piemērojama pastāvošu atbalstu kontrolei. Regulā Nr. 659/1999, kurā noteikta Komisijai EKL 88. pantā piešķirto pilnvaru izpilde, ir minēti tikai divu veidu valsts pasākumi: jauni pasākumi un pastāvoši pasākumi. Šajā lietā Komisija paredz mainīt savu vērtējumu par valsts atbalstu, kas tai paziņots un kas *ex hypothesi* — kā tas ir šajā lietā — netika nopietni grozīts kopš tās iepriekšējā lēmuma. Tātad šo režīmu nevar uzskatīt par jaunu pasākumu, kas tikko paziņots Komisijai, pirms uzsākta tā īstenošana, vai par nelikumīgu atbalstu, proti, atbalstu, kas piešķirts, to iepriekš nepaziņojot šai iestādei, vai pirms tā paredzētajos termi-

nos ir pieņēmusi lēmumu. Tātad no Komisijas viedokļa tas ir pastāvošs pasākums, jo tā par to bija informēta, un tas piemērojamās kontroles procedūras noteikšanai ir pielīdzināms pastāvošam atbalstam Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) apakšpunkta izpratnē.

223. Turklāt šāds vērtējums nodrošina labāku tiesisko drošību dalībvalstij, kura ieviesusi minēto pasākumu, un uzņēmumiem, kas izmanto šo pasākumu. Šī vērtējuma rezultātā minētais pasākums tiek piemērots līdz brīdim, kad Komisija konstatē tā nesaderību ar kopējo tirgu. Turklāt, ja Komisija pieņem šādu lēmumu, tas ir spēkā tikai nākotnē un termiņā, kas jānosaka šai iestādei⁷⁵.

224. Visbeidzot, šī procedūra neliedz iespēju uzņēmumiem, kuriem piemērota vispārējā apstrīdētā atbalsta shēma, pēc būtības apstrīdēt Komisijas jauno vērtējumu, saskaņā ar kuru attiecīgais režīms ir valsts atbalsts, vai nu ceļot prasību atcelt tiesību aktu Kopienas tiesā, kā to darīja *Forum 187*, vai arī ceļot

iebildi par nepieņemamību it īpaši valsts tiesā, kā Tiesa to atgādināja spriedumā lietā *Unión de Pequeños Agricultores/Padome*⁷⁶.

225. *Forum 187* tādējādi nav pamata pārnest Komisijai nedz to, ka tā vēstulē Beļģijas valdībai, to informējot par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, norādīja, ka bija piemērojama Regulas Nr. 659/1999 17. un 19. pantā paredzētā procedūra, nedz to, ka tiesvedības gaitā tika mainīts tiesiskais pamats, jo šīs regulas mērķis ir tikai kodificēt Komisijai EKL 87. un 88. pantā uzticēto pilnvaru izpildi.

226. Tas, vai 2003. gada 17. februāra lēmumā Komisija pareizi ņēma vērā koordinācijas centru tiesisko paļāvību, nepieciešamības gadījumā tiks izskatīts saistībā ar prasību daļēji atcelt šo lēmumu. Tomēr atbilde uz šo jautājumu pati par sevi nevar apstrīdēt secinājumu, ka Komisijai bija tiesības mainīt savu viedokli par to, vai koordinācijas centru nodokļu režīms bija uzskatāms par valsts atbalstu, un piemērot pastāvošo valsts atbalstu procedūru, kas paredzēta Regulas Nr. 659/1999 17. un 19. pantā.

75 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Itālija/Komisija* (42. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 — 2002. gada 25. jūlija spriedums lietā *C-50/00 P (Recueil, I-6677. lpp., 40. punkts)*.

227. Ņemot vērā visus šos faktus, uzskatu, ka pirmais pamats ir jānoraida.

230. Lai vērtējums būtu skaidrāks, es precizēšu lietas dalībnieku dažādo argumentu saturu saistībā ar katru punktu, uz kuru tie attiecas.

ii) Pamats par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu

— Par apstrīdētā režīma analīzes metodi

228. *Forum 187* izvirza vairākus argumentus, lai pierādītu, ka Komisija nepareizi piemēroja EKL 87. panta 1. punktu, kvalificējot koordinācijas centru nodokļu režīmu par valsts atbalstu šī noteikuma izpratnē. Vispirms tā apstrīd metodi, ar kuru Komisija izvērtēja minēto nodokļu režīmu. Turpinājumā tā apgalvo, ka dažādie pasākumi, kas veido šo režīmu, neatbilst nosacījumiem, kas noteikti EKL 87. panta 1. punktā. *Forum 187* tādējādi uzskata, ka šie pasākumi nepiešķir priekšrocības koordinācijas centriem, ka ar tiem netiek piešķirti valsts līdzekļi, ka Komisija nav pierādījusi, ka tie ietekmētu konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, ka minētais režīms nav selektīvs un ka to katrā ziņā pamato Beļģijas nodokļu sistēmas raksturs un struktūra.

229. Komisija noraida visus šos iebildumus.

231. *Forum 187* Komisijai pārmet to, ka tā nav ievērojusi dalībvalstu kompetenci nodokļu jomā. Tā atgādina, ka, tā kā uzņēmumu nodokļu likmes un veidi Kopienā nav saskaņoti, Beļģijas Karalistei ir tiesības noteikt noteikumus, kas piemērojami daudz nacionālo grupu meitas uzņēmumu aplikšanai ar nodokli. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli, ja šie noteikumi rada konkurences traucējumus, tad ir piemērojams EKL 96. un 97. pants, nevis noteikumi par valsts atbalstu.

232. *Forum 187* pārmet Komisijai, ka tā ir veikusi pārāk vispārēju minētā režīma analīzi. Tā uzskata, ka koordinācijas centru nodokļu režīms piemērojams 230 centriem, kas pieder pie uzņēmumu grupām, kas darbojas ļoti atšķirīgās nozarēs. Tādējādi apstrīdēto pasākumu ekonomiskās sekas esot ļoti dažādas atkarībā no tā, vai uzņēmumu grupa pārdod automašīnas vai pārtikas produktus. Tātad Komisijai bija jāveic daudz detalizētāka minēto pasākumu seku analīze.

233. Es tāpat kā Komisija nedomāju, ka valsts nodokļu režīma izskatīšana, ievērojot EKL 87. panta noteikumus, būtu uzskatāma par dalībvalsts kompetences nodokļu jomā neievērošanu. Lai gan tiešie nodokļi tiešām ir dalībvalstu kompetencē un līdz ar to katra valsts var brīvi noteikt savus noteikumus uzņēmumu aplikšanai ar nodokli, nav arī šaubu, ka šie noteikumi nav izslēgti no EKL 87. panta piemērošanas jomas. Noteikumi, kurus dalībvalsts ir pieņēmusi, izmantojot savu kompetenci nodokļu jomā, atsevišķos gadījumos var izrādīties nesaderīgi ar šo pantu.

234. Kā pamatoti norāda Komisija, jautājums, uz kuru ir jāatbild, izskatot šo pamatu, ir par to, vai apstrīdētais nodokļu režīms ir vai nav valsts atbalsts. Tā kā valsts atbalsta jēdziens, kā tas definēts EKL 87. panta 1. punktā, ir juridisks jēdziens un ir jāinterpretē uz objektīvu faktu pamata⁷⁷, jāpārbauda, vai koordinācijas centru nodokļu režīms izpilda nosacījumus, kas izvirzīti, lai tas ietilptu šīs normas piemērošanas jomā, neatkarīgi no tā, ka Komisija 1984., 1987. un 1990. gadā ieņēma pretēju nostāju.

77 — 2000. gada 16. maija spriedums lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija (*Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts). Skat. arī Pirmās instances tiesas 2004. gada 16. septembra spriedumu lietā T-274/01 *Valmont*/Komisija (Krājums, II-3145. lpp., 37. punkts).

235. Tālāk, runājot par to, kādā apmērā Komisijai šajā lietā bija jāizskata apstrīdētā nodokļu režīma sekas, kā pamatoti norāda Komisija, ir taisnība, ka, ja minētais pasākums ir atbalsta shēma, nevis individuāla atbalsta pasākums, saskaņā ar judikatūru Komisija var izskatīt tikai minētā režīma vispārējo raksturu un tai nav pienākuma izskatīt arī tā ietekmi uz atsevišķu uzņēmumu īpašo situāciju⁷⁸. Tas, vai šajā lietā ir jāpiemēro šī judikatūra un vai Komisija tādējādi varēja aprobežoties ar šādu izskatīšanu, kaut gan šādu shēmu izmantoja centri, kuri piederēja pie uzņēmumu grupām, kas darbojas ļoti dažādās nozarēs, nozīmē apšaubīt Komisijas vērtējumu, ka visi apstrīdētajā režīmā paredzētie pasākumi atbilst EKL 87. panta 1. punkta nosacījumiem. Es tāpat šo iebildumu izskatīšu, analizējot šos nosacījumus.

236. Šajā stadijā vēl ir jāprecizē, pirmkārt, ka šie nosacījumi ir kumulatīvi⁷⁹. Otrkārt, kā jau es norādīju, tā kā valsts atbalsta jēdziens ir juridisks jēdziens, kas ir jāinterpretē uz objektīvu faktu pamata, ja Komisijas analīze nebalstās uz sarežģītiem ekonomiskiem vērtējumiem, Kopienu tiesai principā ir pilnībā jāpārbauda tas, vai valsts atbalsta shēma

78 — Iepriekš minētais spriedums lietā Itālija un *Sardegna Lines*/Komisija (51. punkts) un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-278/00 Grieķija/Komisija (*Recueil*, I-3997. lpp., 24. punkts).

79 — 2002. gada 16. maija spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Recueil*, I-4397. lpp., 68. punkts); 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (*Recueil*, I-7747. lpp., 74. punkts) un 2003. gada 20. novembra spriedums lietā C-126/01 *GEMO* (*Recueil*, I-13769. lpp., 21. punkts).

patiešām ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā⁸⁰.

Ekonomiska labuma esamība

237. Tagad es izskatišu to, vai koordinācijas centru nodokļu režīms atbilst visiem šajos noteikumos izvirzītajiem nosacījumiem. Tātad ir jāizvērtē, vai pasākumi, kurus paredz šis režīms, piešķir labumu atsevišķiem uzņēmumiem, vai šo labumu piešķir dalībvalsts vai tas tiek piešķirts no valsts līdzekļiem, un vai tas traucē vai draud traucēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

239. Saskaņā ar judikatūru atbalsta jēdziens ir ļoti plašs. Tas aptver ne tikai pozitīvu pabalstu, piemēram, subsidijas, bet arī intervenci, kas dažādos veidos atvieglo izmaksas, kas "parasti" apgrūtina uzņēmuma budžetu, un kam, lai gan tā neveido subsidijas vārda tiešā nozīmē, ir tāds pats raksturs un līdzīgas sekas⁸¹. Tātad "pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir nodokļu atvieglojumu, kas, kaut arī nav saistīts ar valsts līdzekļu piešķiršanu, nostāda tā saņēmējus finansiāli izdevīgākā situācijā nekā pārējos nodokļu maksātājus, veido valsts atbalstu [EKL 87. panta] izpratnē"⁸².

— Par labuma piešķiršanu atsevišķiem uzņēmumiem

238. Vispirms es izskatišu jautājumu par to, vai nodokļu pasākumi, kurus ietver koordinācijas centru nodokļu režīms, var sniegt labumu to saņēmējiem. Pēc tam es izskatišu to, vai šis labums ir selektīvs. Nepieciešamības gadījumā es izskatišu to, vai šo selektivitāti pamato sistēmas, kurā iekļaujas šis nodokļu režīms, mērķi.

240. Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā norādīja, ka veids, kā tika noteikti ar nodokli apliekamie ienākumi, atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa un kapitāla nodokļa, un vērtspapīru priekšnodokļa samaksas, kā arī fiktīvā vērtspapīru priekšnodokļa samaksas sistēma, bija labumi, ko saņēma koordinācijas centri. *Forum 187* apstrīd šo vērtējumu saistībā ar ikvienu no šiem pasākumiem. Es tos izskatišu secīgi,

80 — Iepriekš minētie spriedumi lietā Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija (25. punkts) un lietā *Valmont*/Komisija (37. punkts).

81 — Skat. it īpaši 2002. gada 12. decembra spriedumu lietā C-5/01 Beļģija/Komisija (*Recueil*, I-11991. lpp., 32. punkts un tajā minētā judikatūra) un iepriekš minēto spriedumu lietā *GEMO* (28. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 — 1994. gada 15. marta spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España* (*Recueil*, I-877. lpp., 14. punkts) un 1999. gada 19. maija spriedums lietā C-6/97 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-2981. lpp., 16. punkts).

vispirms izskatot ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanas metodi.

vienāda ar izmaksām, pieskaitot peļņu, šie procenti var tikt atskaitīti, ciktāl tas nav netaisnīgi. Tā kā nav objektīvu kritēriju, lai noteiktu peļņas procentus, kas jāņem vērā, tie principā ir jānosaka 8 % apmērā.

Ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšana

241. Saskaņā ar koordinācijas centru nodokļu režīmu šo centru apliekamā peļņa neizriet no starpības starp uzņēmuma ienākumiem un izdevumiem atbilstoši Beļģijas vispārīgajai tiesību sistēmai. Tā tiek noteikta iepriekš kā viens procents no izmaksu un kārtējo izdevumu summas, atskaitot personāla izmaksas⁸³ un finanšu izmaksas⁸⁴.

243. Minētā centra ar nodokli apliekamā peļņa tomēr nevar būt mazāka par uzņēmējdarbības izmaksas neatskaitāmo izdevumu vai izmaksu (parasti nepieļaujамie izdevumi) un grupas locekļu, pie kā tas pieder, centram piešķirto īpašo vai labdarības labumu summu.

242. Koordinācijas centra peļņas amplitūda principā ir jānosaka katrā atsevišķā gadījumā atkarībā no tā faktiski istenotās darbības. Ja centrs pats saņem ienākumus par sniegtajiem pakalpojumiem par summu, kas ir

244. Šādi aprēķināto koordinācijas centru peļņu apliek ar parasto uzņēmumu ienākuma nodokli.

83 — Tās it īpaši ietver: uzņēmuma valdes un darbinieku algas un tiešos sociālos labumus, darba devēju veiktās sociālās apdrošināšanas iemaksas, darba devēja ārpus likumiskās apdrošināšanas veiktās iemaksas, kā arī vecuma pensiju un apgādnieka zaudējuma pensiju iemaksas (1993. gada 29. novembra apkartraksts Nr. Ci.RH.421/439.244 dd, III F daļa, 42. punkts).

84 — "Finanšu izmaksu" jēdziens ir definēts iepriekš minētā apkartraksta 42. punktā kā tāds, kas ietver procentus, komisijas maksas un ar parādiem saistītus izdevumus, iegramatoto parādu, kas nav tirdzniecības parādi, naudas noguldījumi un pieejamie līdzekļi, summu samazināšanu; apgrozībā esošu aktīvu, kas nav tirdzniecības parādi, naudas noguldījumi un pieejamie līdzekļi, vērtības samazināšanos; diskontu, kas jāsedz attiecīgajam centram par vienošanos par parādiem; valūtas maiņas starpību un svārstības, kā arī citus izdevumus, kas saskaņā ar likumu par grāmatvedību jāietver finanšu izmaksās.

245. Šis ar nodokli apliekamās peļņas noteikšanas metodes pamatā ir tā saucamā "izmaksas plus" metode, ko Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) rekomendē tādu pakalpojumu aplikšanai ar nodokli, ko sniedz meitas sabiedrība vai stabils uzņēmums tādu sabiedrību vārdā, kas pieder pie tās pašas starptautiskās grupas un ir dibinātas citās valstīs.

246. Šīs metodes mērķis ir šāds. Cenu noteikšanu darījumiem, kas veikti starp uzņēmumiem, kuri pieder pie vienas starptautiskās grupas, var ietekmēt nodokļu apsvērumi tā, lai samazinātu minētās grupas vispārējos nodokļus, izmantojot ar nodokli apliekamo ienākumu apjomu katrā valstī. Lai cīnītos pret šādu praksi un izvairītos no nodokļu pārrēķināšanas, ko veiktu valsts iestādes, kā arī lai izvairītos no dubultas aplikšanas ar nodokli riska, ESAO tika izstrādātas dažādas metodes preču vai pakalpojumu “darījumu cenas” noteikšanai darījumiem, kas veikti vienas starptautiskās grupas ietvaros. Šīs metodes paredz nodrošināt to, lai šīs cenas atbilstu cenām, kādas tiktu noteiktas brīvas konkurences apstākļos. Viena no minētajām metodēm, “izmaksas plus” metode, paredz par aprēķina bāzi uzskatīt izmaksas, kas jāsedz pakalpojumu sniedzējiem, un tām piemērot starpību, kas atbilst saprātīgai peļņai un kas tiek izteikta procentos⁸⁵.

247. 2003. gada 17. februāra lēmumā tā nebija tieši šī iepriekšējās ienākumu noteikšanas metode, ko Komisija uzskatīja par “valsts atbalstu”. Tas bija fakts, ka Beļģijas iestādes nolēma visos kārtējos izdevumos, kas kalpo par aprēķinu bāzi, lai noteiktu koordinācijas centru ar nodokli apliekamos ienākumus, neiekļaut, pirmkārt, personāla izmaksas un, otrkārt, finanšu izmaksas, kas apmēra ziņā ir lielas summas. Komisija arī

atzīmē, ka, tā kā nav objektīvu kritēriju, lai noteiktu vērā ņemamos peļņas procentus, tie principā ir jānosaka 8 % apmērā. Komisija uzskata, ka, izslēdzot šīs abas kategorijas un piemērojot šos procentus, ar nodokli apliekamā summa, kurai ir jāpiemēro attiecīgo sabiedrību normālā nodokļu likme, nedod iespēju aplikēt ar nodokli pakalpojumus, kurus sniedz koordinācijas centri, tā, kā tas būtu, ja šos pakalpojumus sniegtu citas sabiedrības brīvas konkurences apstākļos saskaņā ar principu, kas ir pamatā ESAO “izmaksas plus” metodei.

248. *Forum 187* apstrīd Komisijas analīzi šādu iemeslu dēļ.

249. Vispirms tā norāda, ka finanšu izmaksu un personāla izmaksu izslēgšana no ar nodokli apliekamās bāzes nav pretrunā ESAO principiem darījumu cenas noteikšanai. Šie principi nosakot to, kādas izmaksas ir jāņem vērā, kad saistītam uzņēmumam tiek aprēķināta maksa par precēm un pakalpojumiem, bet tie nenosakot šo izmaksu aplikšanu ar nodokli, kas ietilpstot nākošajā etapā.

250. Tālāk par finanšu izmaksu izslēgšanu *Forum 187* norāda, ka to aplikšana ar nodokli varētu novest pie tāda nodokļa uzlikšanas,

85 — Skat. “Principes applicables en matière de prix de transfert à l'intention des entreprises multinationales et des administrations fiscales”, ESAO izdevums, Parīze, 2001. gads, II-12. un VII-1. lpp.

kas ir lielāks nekā šo centru peļņa. Tā tas būtu it īpaši tad, kad tie veic darījumus, kas tiek iegrāmatoti reizē kā izdevumi un ienākumi, bet tiem nav nedz zaudējumu, nedz peļņas.

251. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli, esot arī jāņem vērā visas starptautiskās grupas finanšiālais stāvoklis. Koordinācijas centru samazināto nodokļu likmi varētu kompensēt lielāki nodokļi grupai. Daudzās valstīs ar nodokli tiekot aplikti mātes sabiedrības visā pasaulē gūtie ienākumi un esot izveidota sistēma ārvalstu pārvaldīto sabiedrību aplikšanai ar nodokli.

252. Turklāt Komisija neesot ņēmusi vērā to, ka saskaņā ar "izmaksas plus" metodi šos centrus varētu aplikēt ar nodokli pat tad, ja tie būtu cietuši tikai zaudējumus, un šāds gadījums neesot tikai hipotēze.

253. Par personāla izmaksu izslēgšanu *Forum 187* norāda, ka to kompensē EUR 10 000 apmērā noteiktais nodoklis par katru no pirmajiem desmit darbiniekiem. Esot arī jāņem vērā tas, ka daudzi koordinācijas centri nodarbina pārrobežu darbiniekus, kuru nodokļu situācija ir sarežģīta.

254. Visbeidzot, *Forum 187* apstrīd to, ka Komisijas iebildums par iepriekš noteiktās standarta likmes 8 % apmērā piemērošanu peļņas noteikšanai būtu pamatots. Šo likmi 1990. gadā esot apstiprinājis Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Leons Britans. Tā esot vienāda ar nodokļu likmi, ko piemēro ārvalstu uzņēmumu filiālēm Beļģijā. Tas, ka tā ir noteikta administratīvi, tai neliedzot tās tiesisko raksturu. Visbeidzot, minētā likme netiekot piemērota sistemātiski, jo kompetentās iestādes varot piemērot zemāku vai augstāku likmi, ņemot vērā katra minētā centra pievienoto vērtību.

255. *Forum 187* arī atgādina, ka pastāv noteikumi, saskaņā ar kuriem ar nodokli aplikamie ienākumi nevar būt mazāki par izmaksu vai kā uzņēmējdarbības izmaksas neatskaitāmo izdevumu un grupas, pie kuras centrs pieder, locekļu tam piešķirto īpašo vai labdarības labumu summu.

256. Šie argumenti, manuprāt, nav pārliecinājoši.

257. Vispirms es atzīmēšu, ka man nešķiet, ka *Forum 187* apstrīdētu to, ka labuma esamība vai neesamība ir jānovērtē, izmantojot kritēriju, kura pamatā ir ESAO "izmaksas plus" metode, proti, metode, saskaņā ar kuru ir jānosaka darījuma cena, kāda tā būtu brīvas konkurences apstākļos. Labuma esamības noteikšana paredz salīdzinājumu.

Kā Komisija norādīja 2003. gada 17. februāra lēmuma 95. punktā, ESAO izstrādātās “izmaksas plus” metodes mērķis ir aplikt ar nodokli tos centrus, kas sniedz pakalpojumus grupā, līdzīgi kā tas būtu, ja tiktu piemērota vispārējā tiesību sistēma, kas balstīta uz starpību starp uzņēmuma ienākumiem un izdevumiem brīvas konkurences apstākļos. Tātad, ņemot vērā šo kritēriju, ir jāizskata tas, vai ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanas metode, kas paredzēta koordinācijas centru nodokļu režīmā, samazina izmaksas, kas tiem būtu jāsedz “normālā situācijā”.

258. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli finanšu izmaksu un personāla izmaksu izslēgšana neesot pretrunā principam, kura pamatā ir ESAO “izmaksas plus” metode. Es piekřītu pretējam Komisijas viedoklim. Kā jau es norādīju, šīs metodes mērķis ir panākt tādu darījuma cenu, kas līdzinātos tai, kāda tā būtu brīvas konkurences apstākļos. Taču, kā Komisija norāda 2003. gada 17. februāra lēmuma 89. punktā, personāla izmaksas un finanšu izmaksas par naudas līdzekļu pārvaldi vai finansēšanu ir faktori, kas būtiski ietekmē koordinācijas centru ienākumus, jo tie sniedz galvenokārt finansiāla rakstura

pakalpojumus. Šo pašu iemeslu dēļ nešķiet īpaši apstrīdams tas, ka šo abu veidu izmaksas būtu liela daļa no visiem tekošajiem izdevumiem, ko sedz šie centri⁸⁶.

259. Es tātad piekřītu Komisijas analīzei, saskaņā ar kuru šo minēto centru ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanai kalpojošu izmaksu izslēgšana nedod iespēju noteikt tādu darījuma cenu, kas līdzinātos tai, kāda tā būtu brīvas konkurences apstākļos. Tādējādi šī izslēgšana var sniegt ekonomisku labumu centriem un grupām, pie kurām tie pieder.

260. Šo analīzi nevar apstrīdēt tas, ka finanšu izmaksu iekļaušana atsevišķos gadījumos varētu novest pie pārāk lielas ar nodokli apliekamās bāzes. Ja šis fakts apstiprinātos, tas pierādītu, ka “izmaksas plus” metode nav piemērota, lai noteiktu koordinācijas centru darījumu cenas. Tomēr tas nepamato visu finanšu izmaksu izslēgšanu.

261. Ekonomisko labumu, ko rada šī izslēgšana, nevar arī padarīt relatīvu vai novērst nodokļu izmaksas, kas starptautiskajai grupai jāsedz kopumā, tādēļ, ka citās valstīs sabied-

86 — Šajā sakarā skat. aprēķinu piemēru, kas iekļauts 1993. gada 29. novembra apkārtraksta Nr. C.I.RH.421/439.244 dd. 50. punktā.

ribas, kas ir grupas locekles, tiek apliktas ar nodokli. Tas, vai minētais režīms rada vai nerada labumu tā saņēmējiem, ir jānovērtē, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts nodokļu režīmu.

ka 220 vai 230 Beļģijā dibināti koordinācijas centri radija 9000 tiešas darba vietas, kas vidēji atbilst vairāk kā desmit darbiniekiem katrā centrā.

262. Tāpat fakts, ka saskaņā ar šādu sistēmu koordinācijas centru var aplikt ar nodokli, kaut gan tam nav bijusi peļņa, manuprāt, neapšaubā Komisijas analīzes pamatotību. Šāds risks ir "izmaksas plus" metodes neatņemama sastāvdaļa, jo tajā kā aprēķina bāze tiek iekļauti kārtējie izdevumi, nevis starpība starp ienākumiem un izdevumiem. Tātad šis risks nevar pamatot to, ka tiek paredzēts sistemātiski izslēgt personāla izmaksas un finanšu izmaksas, kas ir izdevumi, kas nepieciešami minēto centru darbības nodrošināšanai. Turklāt tas, ka apmēram 220 vai 230 koordinācijas centri gadiem ilgi izmantoja apstrīdēto režīmu, apstiprina Komisijas analīzi un faktu, ka risks, ka tie tiks aplikti ar nodokli arī tad, ja nebūs guvuši peļņu, neaizēno šī režīma izdevīgo raksturu.

264. Par 8 % likmi, kas tiek automātiski piemērota kārtējiem izdevumiem, lai noteiktu ar nodokli aplikamo bāzi, Komisija, manuprāt, pārliecinoši izklāstīja, ka tā nav pietiekoša, ja tā attiecas uz ievērojami samazinātu aprēķinu bāzi un ja koordinācijas centri veic darbību tādu grupu interesēs, kas darbojas ļoti atšķirīgās nozarēs, kurās peļņa var būt dažāda. *Forum 187* minētais apstāklis, ka šī likme esot vienāda ar nodokļu likmi, kas tiek piemērota Beļģijā esošu filiāļu peļņai, nešķiet atbilstošs, jo koordinācijas centru nodokļu režīmā minētā likme kalpo, lai aprēķinātu peļņu, kurai ir piemērojama parastā uzņēmuma nodokļa likme.

263. Par ikgadējo nodokli, kas ieviests sākot ar 1993. gada 1. janvāri, EUR 10 000 apmērā par katru pilna laika darbinieku, manuprāt, Komisija pamatoti secināja, ka tas, ka šis nodoklis nevar pārsniegt EUR 100 000, nelīdzsvaro sistemātiskas visu personāla izmaksu izslēgšanas izdevīgumu. Šie nodokļu griesti atbilst minimālajam desmit darbinieku skaitam, ko koordinācijas centriem ir jānodarbina uz pilnu slodzi divos pirmajos darbības gados. No lietas materiāliem izriet,

265. Visbeidzot, manuprāt, var piekrist Komisijai, kad tā apgalvo, ka alternatīva ar nodokli aplikamā bāze, kas paredzēta, lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, nosakot zemāko sliekšni, nevarētu liegt labumu, kas piešķirts, vienlaicīgi piemērojot iepriekš minētos izņēmumus un 8 % likmi. Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā norādīja, ka šī alternatīvā bāze ietver tikai summas, par kurām Beļģijā nodoklis jāmaksā arī sabiedrībām, uz kurām neattiecas apstrī-

dētais režīms, papildus aprēķinātajai peļņai, ko “izmaksas plus” metode mēģina atjaunot koordinācijas centriem.

pieder nekustamais īpašums, proti, mazāk kā 5 % no tiem. Otrkārt, Beļģijas tiesību sistēmā pastāvot citas atbrīvojumu no šī nodokļa iespējas, kuras būtu varējuši izmantot no nodokļa atbrīvotie centri.

266. Ņemot vērā šos faktus, manuprāt, Komisija pareizi uzskatīja, ka noteikumi ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanai deva labumu koordinācijas centriem un grupām, pie kurām tie pieder.

Atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa

269. Manuprāt, Komisijas vērtējums, sašķaņā ar kuru atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa sniedz labumu judikatūras izpratnē, ir pamatots. Atzīmēšu, ka citi Beļģijas tiesību sistēmā paredzētie atbrīvojumi no šī nodokļa neattiecas uz visām Beļģijā dibinātām sabiedrībām. Šāds koordinācijas centru atbrīvojums tāpat atvieglo izmaksas, kuras principā apgrūtina sabiedrību budžetus.

267. Koordinācijas centru nodokļu režīmā ir paredzēts, ka šie centri ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma priekšnodokļa samaksas par nekustamajiem īpašumiem, ko tie izmanto savā darbībā. Kā izriet no 2003. gada 17. februāra lēmuma, nekustamā īpašuma priekšnodoklis ir nodoklis, kas principā apgrūtina visu sabiedrību budžetu, kam Beļģijā īpašnieka vai lietošanas tiesību izmantotāja statusā pieder nekustamie īpašumi, proti, apbūvēts vai neapbūvēts zemes gabals, kā arī materiāli un darba rīki, kuriem pēc to būtības vai mērķa ir nekustamā īpašuma raksturs.

270. Šo analīzi nevar apstrīdēt apstākļi, ka šo atbrīvojumu faktiski izmanto mazāk nekā 5 % minēto centru, jo vairāk kā 95 % no tiem ir nekustamo īpašumu, kurā tie veic savu darbību. Pietiek konstatēt, ka šis pasākums sniedz ekonomisku labumu koordinācijas centriem, kam pieder nekustamais īpašums, kurā tie veic savu darbību, salīdzinot ar citām sabiedrībām, kuru īpašumā arī ir nekustamais īpašums, kuru tās izmanto profesionālās darbības veikšanai, bet kam nav piemērojams kāds no citiem Beļģijas tiesībās paredzētajiem atbrīvojumiem.

268. *Forum 187* apstrīd to, ka šie atbrīvojumi būtu uzskatāmi par labumu, jo, pirmkārt, tos izmanto tikai tie koordinācijas centri, kuriem

271. Komisija tātad pamatoti uzskatīja, ka atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa sniedz labumu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

Atbrīvojums no kapitāla nodokļa

272. Koordinācijas centru nodokļu režims paredz arī to, ka par ieguldījumiem koordinācijas centrā un par tā statūtkapitāla palielināšanu nav jāmaksā Beļģijas Karalistes tiesību aktos paredzētā reģistrācijas nodeva 0,5 % apmērā.

273. *Forum 187* apgalvo, ka tas nav labums, jo Direktīvas 69/335/EEK⁸⁷ 7. panta 1. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums saglabāt kapitāla nodokļa darījumu atbrīvojumus, kas pastāvēja 1984. gada 1. jūlijā⁸⁸, un ka koordinācijas centriem paredzētais atbrīvojums esot ieviests pirms šī datuma.

87 — Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīva 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai (OV L 249, 25. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/303/EEK (OV L 156, 23. lpp., turpmāk tekstā — "Direktīva 69/335").

88 — Direktīvas 69/335 7. panta 1. punkts ir formulēts šādi: "Dalībvalstis no kapitāla nodokļa atbrīvo darījumus, kas nav 9. pantā minētie darījumi un kam 1984. gada 1. jūlijā bija piešķirts atbrīvojums no nodokļa vai kuriem uzlikta nodokļa likme bija 0,5 % vai mazāka. Atbrīvošana no nodokļa ir atkarīga no nosacījumiem, ko tajā dienā piemēroja, piešķirot atbrīvojumu vai atkarībā no apstākļiem uzliekot nodokli ar 0,5 % vai mazāku likmi. [...]".

274. Es neuzskatu, ka var piekrist *Forum 187* argumentiem. Kā norāda Komisija, lai gan Direktīvas 69/335 7. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis turpina atbrīvot no kapitāla nodokļa darījumus, kuriem 1984. gada 1. jūlijā bija piešķirts atbrīvojums, šo tiesību normu nevar interpretēt tā, ka tas būtu pretrunā tādiem Līguma noteikumiem kā EKL 87. panta 1. punkts. Šī tiesību norma nevar atļaut dalībvalstij saglabāt tās tiesību sistēmā situāciju, kurā atbrīvojumi no kapitāla nodevas ir paredzēti tikai tādām atsevišķām sabiedrībām kā koordinācijas centri, un tādējādi tiem sniedz priekšrocību salīdzinājumā ar citām sabiedrībām, kas dibinātas šīs valsts teritorijā.

275. Šāda atšķirīga attieksme dažos gadījumos varētu izrietēt no Direktīvas 69/335 9. panta, saskaņā ar kuru dažu kategoriju darījumiem vai kapitāla sabiedrībām var tikt piemēroti atbrīvojumi taisnīgas nodokļu uzlikšanas vai sociālu apsvērumu dēļ, vai arī, lai dalībvalsts varētu atrisināt īpašus jautājumus. Tomēr šīs iespējas īstenošana ir pakļauta nosacījumam, ka attiecīgā dalībvalsts šajā sakarā laikus Komisijai iesniedz lūgumu, lai varētu piemērot EKL 97. pantu. Komisija norāda, ka šis nosacījums nav ievērots, un *Forum 187* to neapstrīd.

276. Manuprāt, Komisija pamatoti uzskatīja, ka atbrīvojums no reģistrācijas nodevas par ieguldījumiem koordinācijas centros un par statūtkapitāla palielināšanu ir labums, kam var piemērot EKL 87. panta 1. punktu.

Karaliste nav noslēgusi nolīgumu par izvairīšanos no dubultas aplikšanas ar nodokli; otrkārt, ja tā ir sabiedrība, kas dibināta Beļģijā vai kādā citā dalībvalstī, bet neatbilst Direktīvā 90/435/EEK⁸⁹ paredzētajiem nosacījumiem, un, visbeidzot, ja tā ir sabiedrība, kas dibināta vienā no daudzajām valstīm, ar kurām šī dalībvalsts ir noslēgusi nolīgumu, kas paredz ienākumu tiešu aplikšanu ar nodokļiem, pat tad ja šie nodokļi ir samazināti.

Atbrīvojums no vērtspapīru priekšnodokļa

277. Koordinācijas centru nodokļu režīmā ir paredzēts, ka par koordinācijas centru maksājumiem nav jāmaksā vērtspapīru priekšnodoklis, proti, ieturējumi no dividendēm, procentiem un lietošanas maksas, izņemot procentus, kas pārskaitīti Beļģijas fizisko un juridisko personu nodokļu maksātājiem. No vērtspapīru priekšnodokļa tiek atbrīvoti arī ienākumi, ko minētie centri ir guvuši no naudas noguldījumiem.

278. 2003. gada 17. februāra lēmumā Komisija uzskatīja, ka šie vispārīgie atbrīvojumi no priekšnodokļa par koordinācijas centru izdalīto peļņu deva centriem un grupām, pie kurām tie pieder, ekonomisku labumu, ciktāl tie pārsniedza vispārīgajā tiesību sistēmā paredzētos atbrīvojumus. Tādējādi minēto centru izdalītā peļņa tiek atbrīvota no priekšnodokļa, bet šādi atbrīvojumi netiek piemēroti citām sabiedrībām šādos trijos gadījumos: pirmkārt, ja saņēmēja ir sabiedrība, kas nav rezidente un ir dibināta ārpus Eiropas Savienības valstī, ar kuru Beļģijas

279. Komisija arī norāda, ka labums, ko dod šie atbrīvojumi, izriet no galīgā nodokļa samaksas atlikšanas, vai no šī nodokļa samazināšanas, vai, visbeidzot, no ienākumu no vērtspapīriem pilnīgas neaplikšanas ar nodokli.

280. To, ka šie atbrīvojumi sniegtu labumu, *Forum 187* apstrīd šādu iemeslu dēļ. Beļģijas nodokļu tiesībās pastāvot daudzi izņēmumi vērtspapīru aplikšanai ar nodokli un koordinācijas centri atrodies tādā pašā situācijā kā bankas un finanšu centri, kam piemērojami līdzīgi atbrīvojumi. Komisijas minēto gadījumu, kuros šo centru atbrīvojumi atšķirītos no atbrīvojumiem, ko piešķir citām sabiedrībām, esot maz. Praksē neliels skaits centru saņem šos papildu atbrīvojumus, jo Beļģijas Karaliste ar daudzām valstīm esot noslēgusi nolīgumus par izvairīšanos no dubultas aplikšanas ar nodokli, un to centru skaits, kas neatbilst Direktīvā 90/435 pre-

89 — Padomes 1990. gada 23. jūlija Direktīva 90/435/EEK par kopeju nodokļu sistēmu, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs (OV L 225, 6. lpp.).

dzētajiem nosacījumiem, esot ļoti niecīgs. Komisija arī neesot ņēmusi vērā to, ka atsevišķos gadījumos šie atbrīvojumi varot izrādīties šiem centriem neizdevīgi.

nodokļi. *Forum 187* arguments, ka šādi atbrīvojumi pie pilnīgas neaplikšanas ar nodokli novedot tikai tad, ja saņēmējiem nav jāmaksā nodokļi Beļģijā, neapstrīd šī vērtējuma pamatotību.

281. Saskaņā ar *Forum 187* viedokli, neesot arī pareizi apgalvot, ka atbrīvojumi no vērtspapīru priekšnodokļa sniedzot labumu nodokļa samaksas atlikšanas formā, jo visām sabiedrībām, tai skaitā koordinācijas centriem, esot jāveic iepriekšēja iemaksa četrās daļās. Tāpat vienīgie gadījumi, kuros šādi atbrīvojumi novestu pie pilnīgas neaplikšanas ar nodokli, būti tie, kuros saņēmēji nebūtu uzņēmumu nodokļa maksātāji Beļģijā, tādējādi tas nebūtu uzskatāms par faktisku labumu.

283. Man šķiet pārliecinoši arī Komisijas sniegtie paskaidrojumi, kad tā norāda, ka atbrīvojums no vērtspapīru priekšnodokļa dod labumu, atliekot nodokļa maksājumu. Šķiet, ka koordinācijas centru maksājumu saņēmējiem ir izdevīgāk Beļģijas Karalistei brīvprātīgi maksāt nodokļu avansu saskaņā ar uzņēmuma izvēlētu grafiku, kur summa tiek noteikta atkarībā no paredzamajiem ar nodokli apliekamajiem ienākumiem, nekā ja no katras izmaksātās summas sistemātiski tiek ieturēta noteikta summa.

282. *Forum 187* argumenti nepierāda, ka Komisijas analīze būtu kļūdaina. 2003. gada 17. februāra lēmumā sniegtajos paskaidrojumos Komisija atkarībā no katras situācijas pamato labumus, ko sniedz šie atbrīvojumi. Tā norāda, ka vērtspapīru priekšnodoklis ir galīgs Beļģijas nodoklis par izmaksātu peļņu nerezidentām sabiedrībām, kas nevar panākt tā ieskaitīšanu vai atlīdzināšanu valstīs, kur tās dibinātas. Atbrīvojumu no priekšnodokļa par koordinācijas centru izdalīto peļņu dēļ grupas sabiedrībām, kas atrodas iepriekš minētajā situācijā, patiešām nav jāmaksā

284. Turklāt Komisija ir pierādījusi, ka šo centru saņemtie atbrīvojumi no vērtspapīru priekšnodokļa pārsniedz atbrīvojumus, kas uzņēmumiem paredzēti vispārējā tiesību sistēmā, tādējādi apstrīdētais nodokļu režīms šajā apmērā dod priekšrocības, salīdzinot ar piemērojamo vispārējo tiesību režīmu.

Fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis

Turklāt tā norāda, ka šo likmi varot vienkārši labot ar Karaliskā dekrēta palīdzību.

285. Koordinācijas centru nodokļu režīmā atbrīvojumus no vērtspapīru priekšnodokļa papildina "fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis" šo centru pārskaitījumiem. Saskaņā ar šo sistēmu centru veikto pārskaitījumu adresāti ne tikai ir atbrīvoti no vērtspapīru priekšnodokļa, bet tie no kopējās nodokļa summas, kas tiem jāmaksā, vēl var atskaitīt fiktīvu vērtspapīru priekšnodokli.

288. *Forum 187* apstrīd Komisijas vērtējumu. Tā apgalvo, ka, ciktāl fiktīvā vērtspapīru priekšnodokļa likme kopš 1991. gada ir noteikta 0% apmērā, Komisijai neesot pamata apgalvot, ka tas veidojot valsts atbalstu.

286. Formālās izmeklēšanas procedūrā Beļģijas iestādes informēja Komisiju, ka fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis vairs netika piemērots ne procentiem, ko koordinācijas centri maksāja saskaņā ar nolīgumiem, kas parakstīti pēc 1991. gada 24. jūlija, ne dividendēm, kas izmaksātas pēc šī datuma, ne lietošanas maksām, kas samaksātas vai piešķirtas pēc 1986. gada 1. janvāra.

289. Es piekritu Komisijas vērtējumam tikai par procentiem, kas pārskaitīti par ilgtermiņa noguldījumiem, par kuriem līgums noslēgts pirms 1991. gada 24. jūlija. Ciktāl fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis joprojām tiek piemērots procentiem, kas maksāti saskaņā ar šiem nolīgumiem, šāda sistēma, manuprāt, tiešām sniedz ekonomisku labumu koordinācijas centriem un grupām, pie kurām tie pieder. Šis fiktīvais priekšnodoklis faktiski tiek ieskaitīts koordinācijas centru procentu pārskaitījumu adresātu nodokļos it kā tas būtu tieši ieturēts nodoklis, kas faktiski netiek izdarīts.

287. 2003. gada 17. februāra lēmumā Komisija uzskata, ka, kaut gan fiktīvā vērtspapīru priekšnodokļa likme 1991. gadā tika samazināta līdz nullei, tas tomēr dod labumu, jo nav atcelts. Tā norāda, ka tas, ka par procentiem, kas pārskaitīti saskaņā ar nolīgumiem, kas parakstīti pēc 1991. gada, likme tika samazināta līdz nullei, neizslēdz to, ka šī sistēma joprojām tiek piemērota procentiem, kas saņemti par ilgtermiņa noguldījumiem, par kuriem līgums noslēgts pirms šī datuma.

290. Savukārt es nedomāju, ka šo sistēmu var uzskatīt par labumu pēc tam, kad likme tika samazināta līdz nullei. Lai novērtētu atbalsta esamību, ir jāņem vērā sekas, ko

attiecīgais pasākums var radīt⁹⁰. Taču Komisija, manuprāt, nav pierādījusi, kādā veidā fiktivais vērtspapīru priekšnodoklis, kura likme samazināta līdz nullei, var sniegt labumu koordinācijas centru veikto pārskaitījumu adresātiem vai arī pašiem centriem vai grupām, pie kurām tie pieder. Tas vien, ka šo likmi var pārskatīt ar Karalisko dekrētu, nepamato to, ka tā tiek uzskatīta par labumu, jo tā ir vienkārša hipotēze un Karaliskais dekrēts ir normatīvs akts. Komisijas viedoklim, pēc manām domām, varētu piekrist tikai tad, ja fiktīvo vērtspapīru priekšnodokļu likmi atsevišķos gadījumos varētu palielināt valsts iestāžu diskrecionārās varas ietvaros.

kura piemērošana — kā tas ir šajā gadījumā — ir atkarīga no objektīviem kritērijiem, EKL 87. pants ir piemērojams tikai tad, ja tas nav vispārīgi piemērojams pasākums. Kā norāda *Forum 187*, konkurences traucējumiem, ko rada vispārīgi piemērojami valsts pasākumi, nav piemērojami Līguma noteikumi valsts atbalsta jomā, bet gan EKL 94. un 96. pants par tādu tiesību aktu tuvināšanu, kas iespaido kopējā tirgus darbību. EKL 87. pants ir piemērojams nodokļu pasākumiem tikai tad, ja tiem ir specifisks vai selektīvs raksturs⁹¹.

291. Tādējādi es uzskatu, ka fiktivais vērtspapīru priekšnodoklis sniedz labumu tikai tiktāl, ciktāl tas piemērojams ar likmi, kas ir lielāka par nulli procentiem, kas pārskaitīti saskaņā ar nolīgumiem, kas noslēgti pirms 1991. gada 24. jūlija.

293. Pretēji *Forum 187* apgalvotajam, Komisija ir pierādījusi, ka koordinācijas centru nodokļu režīmam ir selektīvs raksturs. No judikatūras izriet, ka valsts pasākums ir selektīvs, ja konkrētajā tiesiskajā režīmā šis pasākums sniedz priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar pārējiem, kas, ņemot vērā minētā režīma mērķi, atrodas faktiski un tiesiski līdzīgā situācijā⁹². Citiem vārdiem sakot, kā ģenerāladvokāts Darmons [*Darmon*] ir norādījis secinājumu lietā *Slo-man Neptun* 50. un 58. punktā⁹³, galvenais kritērijs, lai noteiktu valsts pasākuma selektīvo raksturu, ir tā izņēmuma raksturs,

Selektivitāte

292. Saskaņā ar EKL 87. panta 1. punktu valsts atbalsts ir pasākums, kas dod priekšrocības “konkrētiem uzņēmumiem” vai “konkrētu preču ražošanai”. Valsts pasākumam,

91 — 1998. gada 1. decembra spriedums lietā *C-200/97 Ecotrade* (*Recueil*, I-7907. lpp., 40. punkts); 1999. gada 17. jūnija spriedums lietā *C-75/97* Beļģija/Komisija (*Recueil*, I-3671. lpp., 26. punkts) un lietā *C-295/97 Piaggio* (*Recueil*, I-3735. lpp., 39. punkts); 2003. gada 13. februāra spriedums lietā *C-409/00* Spānija/Komisija (*Recueil*, I-1487. lpp., 47. punkts) un 2005. gada 3. marta spriedums lietā *C-172/03 Heiser* (Krajums, I-1627. lpp., 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

92 — Iepriekš minētie spriedumi lietā Spānija/Komisija (47. punkts) un lietā *Heiser* (40. punkts).

93 — 1993. gada 17. marta spriedums apvienotajās lietās *C-72/91* un *C-73/91* (*Recueil*, I-887. lpp.).

90 — Pirmās instances tiesas 1998. gada 27. janvāra spriedums lietā *T-67/94 Ladbroke Racing*/Komisija (*Recueil*, II-1. lpp., 52. punkts).

salīdzinot ar sistēmas, kuras sastāvdaļa tas ir, struktūru, bet pasākums ir izņēmuma pasākums, ja tas nav piemērojams visiem uzņēmumiem, kas, ņemot vērā sistēmas raksturu un struktūru, varētu gūt labumu no šī režīma.

294. Koordinācijas centru nodokļu režīmā paredzētie nodokļu pasākumi atbilst šiem nosacījumiem.

295. Kā es norādīju iepriekš, atbrīvojumi no nekustamā īpašuma priekšnodokļa, kapitāla nodokļa un vērtspapīru priekšnodokļa, kam pievienots fiktīvais vērtspapīru priekšnodoklis, ir izņēmumi Beļģijas vispārējo tiesību nodokļu sistēmā, kas būtu piemērojama koordinācijas centriem. *Forum 187* minētais apstāklis, ka šajā nodokļu sistēmā pastāv daudzi citi izņēmumi un ka daži koordinācijas centri arī varētu izmantot šos izņēmumus, neapstrīd to, ka attiecīgajam režīmam pašam ir izņēmuma raksturs un ka šos atbrīvojumus var izmantot tikai tie centri, kuri atbilst tajā paredzētajiem nosacījumiem. Ar šiem faktoriem pietiek, lai pierādītu minēto atbrīvojumu selektīvo raksturu.

296. Turpinājumā, runājot par ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanu, *Forum 187* apgalvo, ka attiecīgais režīms nav selektīvs, jo tas esot ieviests, lai nodrošinātu vispiemērotāko nodokļu režīmu daudznacionāliem uzņēmumiem, kas veido koordinācijas centrus,

kuriem ir jānodrošina pakalpojumu sniegšana grupā, pie kuras tie pieder, un kuriem draudēja dubulta aplikšana ar nodokli it īpaši "cash pooling" darbības dēļ⁹⁴. Šis režīms tātad esot piemērojams sabiedrībām, kurām tas tika ieviests. Tas neesot piemērots maziem Beļģijas uzņēmumiem, un būtu patvaļīgi to piemērot visiem uzņēmumiem.

297. Par šo argumentu Komisija, manuprāt, pamatoti norāda, ka koordinācijas centru nodokļu režīms nav piemērojams visām starptautiskajām grupām, bet tikai tām, kuru meitas sabiedrības atrodas vismaz četrās dažādās valstīs un kuru kapitāls un rezerves pārsniedz vai ir vienādi ar 1 miljardu BEF, kā arī kuru kopējais gada apgrozījums ir lielāks vai vienāds ar 10 miljardiem BEF.

298. Ja ņem vērā mērķi, kas, saskaņā ar *Forum 187* viedokli, ir pamatā koordinācijas centru ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanai, proti, izvēlēties piemērotu grupā sniegtu pakalpojumu aplikšanas ar nodokli sistēmu, kas dotu iespēju izvairīties no dubultas aplikšanas ar nodokli, es, kā Komisija norāda 2003. gada 17. februāra lēmuma 112. punktā, konstatēju, ka iepriekš minētajos nosacījumos no šī režīma piemērošanas

94 — Kā šo darbību raksturo lietas dalībnieki, tā nozīmē to, ka kāds koordinācijas centrs katru dienu centralizē zināmu grupas, kurai tas pieder, sabiedrību naudas līdzekļu pārpalikumu un aizdod šo pārpalikumu citām šīs pašas grupas sabiedrībām.

jomas ir izslēgti centri, kas veic līdzīgas darbības, bet pieder pie mazākām grupām, proti, grupām, kuru meitas uzņēmumi neatrodas vismaz četrās valstīs un kuru kapitāls un apgrozījums nesasniedz noteikto sliekšni. Tātad pasākums vēlreiz ir selektīvs, jo tas ir paredzēts tikai “atsevišķiem uzņēmumiem”.

299. Visbeidzot, no iepriekš minētā izriet, ka Komisija, pat ja tā lēmuma 104. punktā ir norādījusi, ka argumenti, kas tai iesniegti formālās izmeklēšanas procedūrā “negrozīja tās pārliecību par šīs selektivitātes esamību”, nav mainījuši pierādīšanas pienākumu, kā apgalvo *Forum 187*. Minētajā lēmumā Komisija ir pārliecinoši izklāstījusi, kādēļ koordinācijas centru nodokļu režīmā paredzētie pasākumi ir selektīvi.

Pamatojums ar sistēmas raksturu un struktūru

300. Saskaņā ar judikatūru apstrīdēto pasākumu nevar uzskatīt par selektīvu un tādējādi tas nav valsts atbalsts Līguma izpratnē, ja uzņēmumu diferenciāciju to pienākumu

jomā pamato sistēmas, uz kuru tā attiecas, raksturs un struktūra⁹⁵.

301. Ir arī nospriests, ka, ja dalībvalsts savā tiesību sistēmā ir ieviesusi šādu diferenciāciju pienākumu jomā, tai ir jāpierāda, ka šo diferenciāciju patiešām pamato sistēmas, uz kuru tā attiecas, raksturs un struktūra⁹⁶.

302. Šeit *Forum 187* atkārtο tās jau izklāstītos argumentus, ka attiecīgais režīms nav atkāpe no vispārējā režīma, bet ir atšķirīgs nodokļu veids, ko nosaka nodokļu loģika un vajadzība rast risinājumu pakalpojumu, kas sniegti starptautisku sabiedrību grupā, dubultas aplikšanas ar nodokļiem problēmai. Tā vēlreiz apgalvo, ka apstrīdētais režīms esot pieejams tikai daudznacionālām grupām, jo šī problēma patiešām kļūstot sarežģīta tikai tad, ja ir iesaistītas vairākas meitas sabiedrības. Visbeidzot, koordinācijas centru nodokļu režīms esot kopums un dažādos tajā ietvertos pasākumus nevajadzētu izskatīt atsevišķi.

95 — 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-308/01 *GIL Insurance* u.c. (*Recueil*, I-4777. lpp., 72. punkts un tajā minētā judikatūra). Par sistēmas nesenu piemērošanu skat. 2005. gada 14. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-128/03 un C-129/03 *AEM* un *AEM Torino* (Krajums, I-2861. lpp., 39. punkts).

96 — 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-159/01 *Niederlande/ Komisija* (*Recueil*, I-4461. lpp., 43. punkts).

303. Man nešķiet, ka šie argumenti pierādītu to, ka koordinācijas centru nodokļu režīmu pamato šo centru vai grupu, pie kurām tie pieder, īpašā situācija. Manuprāt, *Forum 187* tikai izsaka vienkāršus apgalvojumus, bet faktiski nepierāda to, kāpēc dubultas aplikšanas ar nodokli risks attaisnotu to, ka minētais režīms tiek piemērots tikai centriem, kurus izveidojušas zināma lieluma grupas. Tā arī nepierāda to, kāpēc dubultas aplikšanas ar nodokli riska dēļ būtu nepieciešami labumi, kurus dod ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanas metode, kā arī dažādie šajā režīmā paredzētie atbrīvojumi, ne to, kāpēc dažādos pasākumus, ko ietver šis režīms, būtu jāpiemēro vienlaicīgi. *Forum 187* nepierāda arī to, kādā veidā dažādos pasākumus, kas paredzēti minētajā režīmā, attaisno Beļģijā spēkā esošā nodokļu sistēma.

304. Ņemot vērā šos faktus, koordinācijas centru nodokļu režīmā paredzētie pasākumi sniedz labumu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

— Pasākuma valstiskais raksturs

305. Saskaņā ar judikatūru, lai labumus varētu kvalificēt kā atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, tiem jābūt, pirmkārt,

valsts piešķirti un, otrkārt, tieši vai netieši piešķirti no valsts līdzekļiem⁹⁷.

306. Pirmais no šiem abiem kumulatīvajiem nosacījumiem netiek apstrīdēts un arī nešķiet apstrīdams, jo apstrīdētais režīms ir nodokļu režīms, kuru izveidojusi Beļģijas Karaliste.

307. Savukārt *Forum 187* apgalvo, ka attiecīgais režīms neatbilst otrajam nosacījumam, jo šis režīms esot palielinājis šis dalībvalsts no nodokļiem gūtos ienākumus. Tā no koordinācijas centriem kā ienākumus no nodokļiem un sociālās iemaksas ik gadu esot iekasējusi vairāk nekā 500 miljonus EUR. Tātad neesot notikusi valsts līdzekļu pārskaitīšana.

308. Šim argumentam nevar piekrist. Lai tiktu izpildīts nosacījums, saskaņā ar kuru atbalstam ir jābūt finansētam no valsts līdzekļiem, pietiek ar to, ka pasākums faktiski tieši vai netieši tiek finansēts no valsts budžeta⁹⁸. Attiecīgās dalībvalsts pilnīga vai daļēja attiešanās no nodokļu iekasēšanas, ja tā nostāda šī atbalsta saņēmējus labvēlīgākā

97 — Skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā Francija/Komisija (24. punkts un tajā minētā judikatūra) un lietā GEMO (24. punkts).

98 — Keppenne, J.-P. *Guide des aides d'État en droit communautaire — Réglementation, jurisprudence et pratique de la Commission*, izdevniecība "Bruylant", Brisele, 1999. gads, 112. lpp., 141. punkts.

situācijā nekā citus nodokļu maksātājus⁹⁹, veido valsts atbalstu, pat ja apstrīdētais režīms šai dalībvalstij nodrošina ienākumus no nodokļiem, it īpaši no atbalstu saņēmušo sabiedrību ienākumu nodokļiem un no algām, ko šie uzņēmumi maksā saviem darbiniekiem. Šī nosacījuma izskatīšanā svarīgs ir līdzekļu valstiskais raksturs un nevis tas, vai galu galā šis pasākums apgrūtinā attiecīgās valsts budžetu vai nē.

309. Kā pamatoti norāda Komisija, piekrist *Forum 187* argumentam nozīmētu, ka uz pasākumu vairs neattiektos EKL 87. panta 1. punkta aizliegums, ja tas motivētu uzņēmumu veikt uzņēmējdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā vai dotu iespēju šim uzņēmumam palielināt ar nodokli apliekamos ienākumus, vai arī atrunātu šo uzņēmumu veikt uzņēmējdarbību citā valstī. Šāds iznākums būtu pretrunā šīs normas mērķiem. Šis arguments nozīmētu arī to, ka valsts atbalsta esamību varētu konstatēt tikai pēc tam, kad šis pasākums būtu radījis sekas, kas būtu pretrunā jauno atbalstu iepriekšējās kontroles sistēmai, kas paredzēta EKL 88. panta 3. punktā.

⁹⁹ — Šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Banco Exterior de España* (13. un 14. punkts); iepriekš minēto 1999. gada 19. maija spriedumu lietā *Itālija/Komisija* (16. punkts) un 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā *C-156/98 Vācija/Komisija (Recueil, I-6857. lpp., 25. un 26. punkts)*.

— Tirdzniecības starp dalībvalstīm un konkurences apdraudējums

310. Vispirms *Forum 187* norāda, ka Komisija nav pamatojusi to, kādā veidā koordinācijas centru nodokļu režīms ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar šīs apvienības viedokli, Komisija neesot precizējusi to, vai šīs sekas izpaužas saistībā ar centriem vai grupām, pie kurām tie pieder.

311. *Forum 187* arī apgalvo, ka netiek skarta tirdzniecība starp valstīm, jo arī bez šāda režīma daudznacionālās grupas būtu veikušas tādas pašas savstarpējus darījumus, tikai no citas valsts. Šajā sakarā *Forum 187* uzsver, ka Beļģijas nodokļu režīmam līdzīgi režīmi pastāvēja citās dalībvalstīs. Arī koordinācijas centru atrašanās vietai neesot ietekmes uz starpvalstu tirdzniecību, jo šie centri veic darbības grupās.

312. *Forum 187* arī apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi to, kādā veidā sabiedrību, kurām pieder koordinācijas centri, stāvoklis tiek nostiprināts salīdzinājumā ar konkurējošu sabiedrību stāvokli. Saskaņā ar šīs apvienības viedokli, Komisija neesot ievērojusi vienotas saimnieciskas vienības principu, atbilstoši kuram darbības, kas veiktas grupā, nav jāuzskata par konkurējošām ar trešajām

personām. Neesot arī iespējama konkurence starp koordinācijas centriem.

notiek intensīva tirdzniecība starptautiskā un Kopienas līmenī un lielle daudznacionālie uzņēmumi šajās nozarēs tieši konkurē ar citiem dažāda lieluma daudznacionāliem vai vietējiem uzņēmumiem.

313. Turklāt attiecīgais režīms esot pieejams visiem daudznacionāliem uzņēmumiem, līdz ar to šajā ziņā konkurence neesot traucēta. Šīs daudznacionālās grupas arī nekonkurējot ar maziem uzņēmumiem, kas neveicot tādas pārrobežu darbības kā “cash pooling” un kas nesaskaroties ar iekšēju naudas līdzekļu pārskaitījumu dubultu aplikšanu ar nodokli.

316. Pretēji *Forum 187* apgalvotajam, Komisija tāpat norādīja, ka gan koordinācijas centru, gan grupu, pie kurām tie pieder, sabiedrību nostiprinātās pozīcijas ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm un konkurenci.

314. Neviens no šiem argumentiem nešķiet pamatots.

317. Pēc manām domām, šī analīze ir pamatota.

315. Vispirms, no 2003. gada 17. februāra lēmuma izriet, ka Komisija norādīja gan, kāpēc tā uzskatīja, ka apstrīdētais režīms ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un traucē vai draud traucēt konkurenci. Tā šī lēmuma simtajā apsvērumā norādīja, ka labumi, ko saņem šie centri, nostiprina to konkurētspēju nozarēs, kurās tie sniedz pakalpojumus tādu grupu locekļiem, pie kurām tie pieder un kurās tie it īpaši tieši konkurē ar finanšu un audita iestādēm, ar konsultāciju birojiem, kas specializējušies nodokļu, personāla atlases un informātikas nozarēs. Šie labumi nostiprina arī minētās grupas sabiedrību, kas darbojas daudzās ekonomikās nozarēs, konkurences stāvokli. Komisija piebilda, ka visās šajās nozarēs

318. Par apstrīdētā režīma sekām uz konkurenci jāatgādina, ka šis jēdziens tiek interpretēts plaši. Saskaņā ar judikatūru, lai konkurence būtu traucēta, pietiek ar to, ka attiecīgais pasākums atvieglo labuma guvēja izdevumus un tādējādi nostiprina tā stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem¹⁰⁰.

100 — 1980. gada 17. septembra spriedums lietā 730/79 *Philip Morris*/Komisija (*Recueil*, 2671. lpp., 11. punkts) un 1987. gada 11. novembra spriedums lietā 259/85 *Francija*/Komisija (*Recueil*, 4393. lpp., 24. punkts).

319. Manuprāt, Komisija pamatoti uzskatīja, ka koordinācijas centriem piešķirtie labumi traucēja konkurenci starp šiem centriem un pakalpojumu sniedzējiem finanšu, audita, informātikas un personāla atlases nozarēs, proti, pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz līdzīgus pakalpojumus tiem, kādus piedāvā šie centri. *Forum 187* neapstrīdēja, ka šo pakalpojumu sniegšanas jomā Eiropas Savienībā ir zināma konkurence, un tas arī nešķiet apstrīdami. *Forum 187* minētais apstāklis, ka attiecīgie centri varēja sniegt pakalpojumus tikai sabiedrībām to grupās, nenoliedz to, ka, kad šie centri sniedza šos pakalpojumus, tie konkurēja ar citiem uzņēmumiem, kas sniedz līdzīgus pakalpojumus. Kā norāda Komisija, šo koordinācijas centru samazinātie nodokļi mudina grupas sabiedrības drīzāk izmantot šo centru, nevis citu pakalpojumu sniedzēju pakalpojumus. *Forum 187* izvirzītajos argumentos es neatradu nevienu pārliecinošu paskaidrojumu, kas pierādītu, ka citi pakalpojumu sniedzēji nevarētu sniegt pakalpojumus, ko šie centri sniedz sabiedrībām to grupā.

320. Tāpat es piekritu Komisijas viedoklim par sekām uz konkurenci daudz nacionālo uzņēmumu grupu līmenī, kas ir nodibinājusas 220 vai 230 koordinācijas centrus, kas darbojas Beļģijā. Apstrīdētais režīms nostiprina šo sabiedrību stāvokli attiecībā pret to konkurentiem, jo dod tām iespēju saņemt koordinācijas centru sniegtos pakalpojumus ar izdevīgākiem nosacījumiem, nekā tas izrietētu no vienkāršas pašizmaksas samazināšanas, koncentrējot atbilstošos pienāku-

mus. Tā kā šis sabiedrības darbojas daudzās nozarēs, kas var, izmantojot *Forum 187* sniegtos piemērus, būt tik atšķirīgas kā automašīnu vai pārtikas produktu tirdzniecība un kurās pastāv reāla konkurence, es domāju, ka šāds nodokļu režīms noteikti ietekmē konkurenci, īpaši daudz nacionālu uzņēmumu grupu, kurām šis režīms sniedz labumu, darbības jomu dažādības dēļ.

321. *Forum 187* izvirzītais arguments, ka attiecīgais režīms esot pieejams visām daudz nacionālajām uzņēmumu grupām, manuprāt, neapstrīd šo analīzi. Kā uzsver Komisija, pirmkārt, šis arguments nav pareizs, jo šis režīms ir pieejams tikai noteikta lieluma grupām to atrašanās vietu, kapitāla un apgrozījuma ziņā. Otrkārt, šis starptautiskās grupas atkarībā no to darbības jomas var konkurēt ar valsts uzņēmumiem.

322. Visbeidzot, nešķiet apšaubāms tas, ka apstrīdētais režīms ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Arī šis nosacījums tiek interpretēts plaši, jo saskaņā ar judikatūru, ja kādas dalībvalsts piešķirtais vai no valsts līdzekļiem piešķirtais atbalsts nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem Kopienas iek-

šējā tirdzniecībā, uzskatāms, ka atbalsts ietekmē minēto tirdzniecību¹⁰¹.

323. Iemesli, kādēļ Komisija pamatoti uzskatīja, ka apstrīdētais režīms rada konkurences traucējumus, pierāda arī to, ka tas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tā kā koordinācijas centri sniedz pakalpojumus sabiedrībām grupās, pie kurām tie pieder un kurām jādarbojas vismaz četrās dažādās valstīs, tad nešķiet apšaubāmi, ka apstrīdētais režīms traucē konkurenci starp dalībvalstīm.

324. Ņemot vērā iepriekš minētos faktus, es arī domāju, ka Komisijai nebija sīkāk jāizskata apstrīdētā režīma sekas uz atsevišķu uzņēmumu īpašo situāciju. Manuprāt, no visiem šiem faktiem ir pietiekami skaidrs, ka koordinācijas centru nodokļu režīms atbilst dažādajiem EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem un šis vērtējums nav jāilustrē ar konkrētiem piemēriem par labumiem, ko tas īpaši sniedz atsevišķiem centriem vai atsevišķām grupām.

325. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, koordinācijas centru nodokļu režīms atbilst EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem un tādējādi ietilpst šīs normas piemērošanas jomā.

326. Tātad es iesaku noraidīt pamatu par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu kā nepamatotu.

iii) Pamats par pamatojuma trūkumu

327. *Forum 187* uzskata, ka pienākums norādīt pamatojumu ir proporcionāls tam, kādā mērā attiecīgais lēmums var ietekmēt personu intereses, un ka šajā lietā šim pienākumam ir īpašas prasības, jo Komisija atgriežas pie diviem iepriekšējiem lēmumiem, kas pieņemti vairāk nekā pirms piecpadsmit gadiem.

328. *Forum 187* apgalvo, ka Komisija neesot paskaidrojusi, kāpēc tās iepriekšējie lēmumi esot bijuši kļūdaini. Šajā sakarā tā atsauca uz spriedumu lietā *Stork Amsterdam/Komisija*¹⁰², kurā Pirmās instances tiesa pamato-

101 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *Philip Morris/Komisija* (11. punkts) un lietā *Vācijas/Komisija* (33. punkts).

102 — Pirmās instances tiesas 2000. gada 17. februāra spriedums lietā *T-241/97 (Recueil, II-309. lpp.)*.

juma trūkuma dēļ atcēla Komisijas lēmumu, kurā tā ieņēma citādu nostāju nekā iepriekšējā lēmumā.

329. *Forum 187* pārmet Komisijai arī to, ka tā neesot norādījusi, kā ir notikusi kopējā tirgus attīstība.

330. Šie iebildumi man nešķiet pamatoti.

331. Vispirms, iebildums, kas balstīts uz paskaidrojumu trūkumu par kopējā tirgus attīstību, nav atbilstošs, jo, kā jau es norādīju iepriekš, Komisijas vērtējuma maiņa, kvalificējot apstrīdēto režīmu par valsts atbalstu, nav balstīta uz šo attīstību.

332. Runājot par otro iebildumu, *Forum 187* ir pamats apgalvot, ka pienākums norādīt pamatojumu ir ipaša prasība, ja Komisija groza savu iepriekšējo lēmumu par atbalsta esamību. No iedibinātās judikatūras izriet, ka EKL 253. pantā paredzētajam pienākumam norādīt pamatojumu Kopienų aktā ir jāatbilst šī tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami jābūt norādītai tiesību akta izdevējas iestādes argumentācijai, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt, kāds ir

veiktā pasākuma pamatojums, un lai kompetentā tiesa varētu veikt kontroli¹⁰³. Ja kā šajā gadījumā Komisija valsts nodokļu režīmu, kas tai paziņots un par kuru tā iepriekš ir nolēmusi, ka tas nav atbalsts, kvalificē kā ar kopējo tirgu nesaderīgu valsts atbalstu, tās lēmumam ir jāļauj attiecīgajai dalībvalstij un ieinteresētajām personām saprast, kādu iemeslu dēļ tā uzskata, ka tas atbilst visiem EKL 87. panta 1. punktā izvirzītajiem nosacījumiem.

333. Kā es jau norādīju, izskatot iepriekšējo pamatu, Komisija ir izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, jo tās lēmuma pamatojums deva *Forum 187* iespēju padziļināti iepazīties ar tās vērtējumu par valsts atbalsta esamību un, manuprāt, ļauj Tiesai pārbaudīt šī vērtējuma pamatotību.

334. Es nedomāju, ka Komisijai 2003. gada 17. februāra lēmumā bija arī jāpaskaidro, kādēļ tā nonāca pie pretējiem secinājumiem 1984. gada un 1987. gada lēmumos, kā arī 1990. gada konkurences komisāra atbildē uz Parlamenta jautājumiem. Kā jau es norādīju, valsts atbalsta jēdziens, kā tas definēts EKL 87. panta 1. punktā, atbilst objektīvai situācijai, un iemesli, kādēļ Komisija savos iepriekšējos lēmumos ir veikusi citādu vērtē-

103 — Skat. it īpaši 1969. gada 9. jūlija spriedumu lietā 1/69 Itālija/Komisija (*Recueil*, 277. lpp., 9. punkts) un 2002. gada 7. marta spriedumu lietā C-310/99 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-2289. lpp., 48. punkts).

jumu, nav būtiski, izvērtējot, vai attiecīgajam režīmam ir vai nav piemērojams EKL 87. panta 1. punkts.

335. Ņemot vērā šos faktus, es domāju, ka pamats par pamatojuma trūkumu, ciktāl tas balstīts uz iepriekš minētajiem iebildumiem, ir jānoraida.

b) Beļģijas Karalistes un *Forum 187* prasījumi daļēji atcelti 2003. gada 17. februāra lēmumu

336. Atgādināšu, ka Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā nolēma, ka koordinācijas centru nodokļu režīms bija ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts, un aizliedza Beļģijas Karalistei to piemērot jauniem uzņēmumiem.

337. Saistībā ar spēkā esošajām atļaujām Komisija atzina, ka tās 1984. gada un 1987. gada lēmumi, kā arī konkurences komisāra 1990. gada atbilde uz Parlamenta jautājumu Nr. 1735/90 koordinācijas centriem bija radījusi tiesisku paļāvību par to, ka

attiecīgais nodokļu režīms nepārkāpa Līguma noteikumus valsts atbalsta jomā. Tā norādīja, ka, pirmkārt, lielo ieguldījumu dēļ, kurus veica šie centri, kā arī grupas, pie kurām tie pieder, un, otrkārt, ilgtermiņa saistību, kuras uzņēmās šie centri, dēļ attiecīgā režīma saņēmēju tiesiskās paļāvības ievērošana attaisnoja to, ka tiek paredzēta iespēja, ka centriem, kuriem 2000. gada 31. decembrī jau bija piešķirtas atļaujas un kuru atļaujas bija spēkā lēmuma paziņošanas brīdī, proti, 2003. gada 17. februārī, šis režīms varēja tikt piemērots līdz atļauju beigām, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim.

338. Tomēr tā nolēma, ka atļaujas, kas bija spēkā 2000. gada 31. decembrī un kuru termiņš beidzās, sākot no 2003. gada 17. februāra, nevarēja pagarināt.

339. Lēmuma simt divdesmitajā apsvērumā tā norādīja, ka, tā kā atļaujas nedod nekādas tiesības uz to, ka attiecīgais režīms būs ilgstošs un ka tā noteikumi būs labvēlīgi pat atļaujas spēkā esamības laikā, tad tās nekādā gadījumā nevar dot tiesības uz režīma piemērošanas pagarināšanu pēc datuma, kurā šīm atļaujām beidzas termiņš. Tā piebilda, ka, tā kā atļauju termiņš bija skaidri ierobežots uz desmit gadiem, nevarēja pastā-

vēt tiesiskā palāvība, ka tās tiks automātiskai pagarinātas, kas nozīmētu, ka atļaujas būtu mūžīgas.

340. Komisijas lēmuma 2. panta otrajā un trešajā daļā ir paredzēts, ka:

“Sākot ar šī lēmuma paziņošanu, šo režīmu [...] vairs nevar piemērot jauniem centriem vai to saglabāt, pagarinot spēkā esošās atļaujas.

Saistībā ar centriem, kuriem atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra, šis režīms var tikt piemērots, līdz beidzas individuālā atļauja, kas ir spēkā šī lēmuma paziņošanas datumā, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Saskaņā ar otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms šī datuma, nevar pat īslaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums.”

341. Beļģijas Karaliste lūdz atcelt Komisijas lēmumu, ciktāl tajā nav atļauts pat īslaicīgi pagarināt atļaujas centriem, kuriem attiecīgais režīms bija piemērojams 2000. gada 31. decembrī un kuru atļauju termiņš beidzas pirms 2010. gada 31. decembra.

342. Bet *Forum 187* lūdz atcelt šo lēmumu, ciktāl tajā nav paredzēti piemēroti pārejas pasākumi centriem, kuru atļauja beidzās 2003. gadā, sākot no 2003. gada 17. februāra, un 2004. gadā.

343. Es šīs prasības izskatišu kopā, jo Beļģijas Karalistes prasība ietver arī *Forum 187* prasību.

344. Beļģijas Karaliste prasības pamatojumā izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir par EKL 88. panta 2. punkta pārkāpumu, kā arī tiesiskās drošības, tiesiskās palāvības aizsardzības un samērīguma principa pārkāpumu.

345. Otrajā pamatā tā izvirza tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu saistībā ar iespēju pagarināt atļauju.

346. Trešajā pamatā Beļģijas Karaliste norāda, ka 2003. gada 17. februāra lēmums pārkāpj vispārīgo vienlīdzības principu.

347. Ceturtais pamats ir par pamatojuma trūkumu.

348. *Forum 187* savukārt izvirza divus pamatus, kas attiecīgi ir par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu un pamatojuma trūkumu.

349. Sākumā es izskatīšu tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu, ko divos pirmajos pamatos min *Beļģijas Karaliste un Forum 187*.

i) Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

Beļģijas Karaliste

350. Beļģijas Karaliste apgalvo, ka Komisija lēmuma vērtējumu par pārejas periodu, kas jāpiešķir koordinācijas centriem, esot tieši balstījusi uz Rīcības kodeksu un Ekonomikas un finanšu padomes dokumentiem. Tā arī uzsver, ka 2000. gada 31. decembris un 2010. gada 31. decembris esot datumi, kuri minēti principālā vienošanās, kas panākta Padomes 2003. gada 21. janvāra sanāksmē un saskaņā ar kuru centri, kas 2000. gada 31. decembrī izmantoja apstrīdēto režīmu, varēja turpināt to izmatot nākošos desmit

gadus, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim. Tomēr tā norāda, ka Komisija nav ievērojusi visus Padomes ierosinājumus. Tā apgalvo, ka Padome 2000. gada 26. un 27. novembrī ir pieņēmusi prezidentūras paziņojumu, kurā paredzēts, ka apstrīdētais nodokļu režīms visiem attiecīgajiem centriem ir saglabājams spēkā līdz 2005. gada 31. decembrim. Komisijas lēmums tātad neesot konsekvents.

351. Tā arī apgalvo, ka šī Padomes ierosinājuma dēļ Beļģijas finanšu ministrs 2000. gada 20. decembrī oficiāli paziņoja Beļģijas pārstāvju palātai iespēju pagarināt atļaujas līdz 2005. gada 31. decembrim. Tā piebilst, ka koordinācijas centru iespēju izmantot attiecīgo režīmu līdz norādītajam datumam Komisija izmantoja arī 2001. gada 11. jūlija atbilstošo pasākumu priekšlikumā.

352. No šiem faktiem Beļģijas Karaliste secina, ka gan tai pašai, gan attiecīgajiem koordinācijas centriem bija radusies tiesiskā palāvība, ka centri, kuru atļaujas beidzās pirms 2005. gada beigām, uzreiz nezaudēs iespēju saņemt šo atļauju, bet tiem būs iespējams to pagarināt vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim.

353. Beļģijas Karaliste arī apgalvo, ka koordinācijas centriem bija tiesiskā palāvība, ka

tiem būs iespējams saņemt atļauju pagarinājumu, ņemot vērā attiecīgā nodokļu režīma noteikumus. Tā norāda, ka koordinācijas centru atļauju pagarināšana notika automātiski, ja bija ievēroti prasītie nosacījumi, un ka, pamatojoties uz to, centri, kuru atļaujas beidzās dažus mēnešus pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas, uzņēmās ilgtermiņa saistības. Tā apgalvo, ka aizlieguma pagarināt atļaujas dēļ šie koordinācijas centri tiktu pakļauti lieliem nodokļu maksājumiem, it īpaši vērtspapīru priekšnodoklim no procentiem, ko maksājuši šie centri, ieskaitot tos, kas maksājami par "cash pooling" darbību.

Forum 187

355. *Forum 187* arī apgalvo, ka, ņemot vērā Komisijas 1984., 1987. un vēlāk 1990. gada apstiprinājumu šim režīmam, koordinācijas centri varēja likumīgi uzskatīt, ka tiem bija tiesības arī turpmāk veikt savas darbības un ka Kapienu tiesības nebija pretrunā tam, ka atļaujas tiek pagarinātas.

354. Atbildot uz Komisijas argumentu, ka Beļģijas Karaliste un attiecīgie koordinācijas centri ar zināmu skaitu "signālu" tika informēti par to, ka attiecīgais nodokļu režīms nevarēs palikt spēkā, prasītāja apgalvo, ka šo argumentu noraidot iepriekš minētais 2003. gada 26. jūnija rīkojums par pagaidu noregulējumu, citādi tas nozīmētu, ka EKL 88. pantā paredzētajai izskatīšanas procedūrai nebūtu nekādas nozīmes. Turklāt tā atzīmē, ka līdz 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanai nedz koordinācijas centri, nedz tā pati nevarēja zināt, ka tieši šo datumu Komisija uzskatīs par to, sākot ar kuru atļaujas vairs nevarēs pagarināt.

356. Tā arī uzskata, ka centriem, kuru atļaujas beidzās 2003. un 2004. gadā, bija vajadzīgs pārejas periods, lai pārorganizētos un vajadzības gadījumā pārceltos uz citu valsti Beļģijas darba tiesību ierobežojumu, darba apjoma, kas vajadzīgs informātikas sistēmu pārkonfigurēšanai un ilgtermiņa saistību, ko tās uzņēmušās darbības veikšanai, pārskatīšanai tirdzniecības un finanšu jomā dēļ. *Forum 187* uzskata, ka šiem centriem esot nepieciešams divu gadu pārejas periods.

357. *Forum 187* apstrīd arī iemeslus, kāpēc Komisija uzskatīja, ka pārejas perioda piešķiršana šiem centriem nav pamatota. Tā norāda, ka Komisijas izvirzītajam faktam, ka šis atļaujas nedod tiesības, ka tās tiks pagarināts automātiski, nav nozīmes, atbildot uz jautājumu par to, vai minētajiem centriem bija jāpiemēro pārejas periods. Tādējādi Komisija neesot ievērojusi pienākumu labot

kaitējumu, kas radies no vērtējuma maiņas. Tā arī neesot ņēmusi vērā to, ka šie centri zināja, ka to atļaujas tiks pagarinātas.

iespēju, kas arī tika pieņemta 2003. gada 17. februāra lēmumā un saskaņā ar kuru atļaujas palika spēkā līdz to beigām, bez pagarinājuma.

Komisija

358. Vispirms Komisija apstrīd to, ka Ekonomikas un finanšu padomes dokumenti varēja radīt tiesisko palāvību Beļģijas Karalistei un koordinācijas centriem. Tā apgalvo, ka Padomes politiskie secinājumi uzņēmumu nodokļu jomā neesot juridisks dokuments un nevarot regulēt darbību, kas tai jāveic ekskluzīvās kompetences ietvaros valsts atbalsta jomā. Pakāroti, tā norāda, ka Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra sanāksmēs pieņemto viedokli nevar interpretēt tā, kā to darīja Beļģijas valdība paziņojumā Beļģijas pārstāvju palātai.

359. Par atbilstošu pasākumu ieteikumiem tā norāda, ka tas nav galīgs dokuments un ka tā var grozīt tā saturu pēc dalībvalsts, kurai šis dokuments ir adresēts, piezīmēm. Turklāt tā norāda, ka apsvērumi, kas bija ieteikumu pamatā, paredzēja, ka visiem koordinācijas centriem tiek piešķirts vienāds minimālais pārejas periods līdz brīdim, kad tiek izbeigta attiecīgā režīma piemērošana, bet Beļģijas Karaliste visas procedūra gaitā aizstāvēja otru

360. Turpinājumā Komisija apstrīd to, ka koordinācijas centru tiesiskais režīms tiem deva tiesības uz automātisku atļauju pagarināšanu. Tā apgalvo, ka Beļģijas Karaliste koordinācijas centriem nesniedza nekādas garantijas, ka tiem piešķirtās priekšrocības būs ilgstošas un ka atļaujas tiks pagarinātas automātiski, jo atļauju pagarināšanai bija tāda pati procedūra un tādi paši noteikumi kā sākotnējās atļaujas iegūšanai. Saskaņā ar Komisijas viedokli, tas vien, ka atļaujas bija spēkā ierobežotu laiku, nozīmē, ka tās nedod tiesības pēc šī termiņa beigām. Turklāt tā uzsver, ka attiecīgo režīmu Beļģijas Karaliste grozīja jau pirms 2003. gada 17. februāra lēmuma un ka šajos grozījumos, ar kuriem tika samazināti sākotnēji paredzētie labumi, nebija paredzēts pārejas periods.

361. Turklāt Komisija norāda, ka Beļģijas Karaliste un koordinācijas centri pirms 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas saņēma zināmu skaitu signālu, kas tos informēja par to, ka attiecīgais režīms nevarēs palikt spēkā. Šajā sakarā tā min Padomes pieņemto Rīcības kodeksu un Rīcības kodeksa grupas ziņojumu. Tā arī min paziņojumu par valsts atbalsta notei-

kumu piemērošanu pasākumiem, kas skar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem, tās 1999. gada februāra lūgumu Beļģijas iestādēm sniegt informāciju par attiecīgo nodokļu režīmu, tās atbilstošo pasākumu ierosinājumus, kas šīm iestādēm tika iesniegti 2001. gada 11. jūlijā, un, visbeidzot, 2002. gada 27. februāra lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu. Tā arī norāda, ka šie pasākumi tika publicēti un paziņoti presē.

Forum 187 apgalvoja, ka attiecīgajā režīmā paredzētie pasākumi nesniedzot nekādu labumu šiem centriem. Šajā sakarā tā iebilst pret Beļģijas Karalistes argumentiem, ka tās lēmuma dēļ nesamērīgi palielinātos šo centru nodokļu apjoms un tie tiktu pakļauti dubultai aplikšanai ar nodokļiem.

362. Komisija izklāsta, ka tiesiskā palāvība, uz kuru koordinācijas centri ir tiesīgi atsaukties, ir vienīgi tā, ko radījuši tās iepriekšējie lēmumi. Tā apgalvo, ka tā ir ievērojusi šo palāvību, nosakot pārejas periodu centriem, kuru atļaujas bija spēkā apstrīdētā lēmuma paziņošanas dienā, un paredzot, ka šie centri varēs attiecīgo režīmu izmantot līdz atļauju beigām, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim. Tomēr iepriekš minēto iemeslu dēļ tā esot pamatoti paredzējusi, ka šī režīma izmantošana un piemērošanas pagarināšana ir jāizbeidz ar tās lēmuma paziņošanas brīdi, lai šī režīma sekas beigtos pakāpeniski, līdz ar atļauju termiņu beigšanos.

364. Visbeidzot, Komisija līdzīgu iemeslu dēļ iebilst pret *Forum 187* argumentiem un apgalvo, ka nebija nedz nepieciešami, nedz atbilstoši paredzēt pārejas pasākumus centriem, kuru atļaujas beidzās 2003. un 2004. gadā.

— Vērtējums

363. Komisija arī apstrīd to, ka tās lēmuma rezultātā nekavējoties tiktu izbeigta to centru darbība, kas vairs nevarēs izmantot apstrīdēto režīmu. Pirmkārt, tā izklāsta, ka tās lēmumā koordinācijas centriem nav noteikts izbeigt darbību. Otrkārt, tā atgādina, ka

365. Sākumā es isumā atgādināšu tiesiskās palāvības aizsardzības principa saturu.

366. Kopienų tiesību sistēmā šis princips tika atzīts pakāpeniski judikatūrā, kur tas saukts par "augstāk stāvošu tiesību normu",

kas aizsargā personu intereses¹⁰⁴, “Kopienų pamatprincipu”¹⁰⁵ vai arī par “vispārīgo principu”¹⁰⁶. Tiesiskās paļāvības aizsardzības princips tātad ir Kopienų tiesību vispārīgais princips, ar kura palīdzību var kontrolēt iestāžu tiesību aktu likumību.

367. Tas izriet no tiesiskās drošības principa, kas pieprasa, lai Kopienų tiesību normas būtu skaidras un to piemērošana personām būtu paredzama, jo tā mērķis ir noteikumu grozījumu gadījumā nodrošināt vienas vai vairāku fizisko vai juridisko personu tiesisko attiecību aizsardzību¹⁰⁷.

368. Ņemot vērā tiesiskās paļāvības aizsardzības principa subjektīvo raksturu, ir grūti sniegt tā pilnīgu definīciju. Tomēr, ņemot vērā tā piemērošanu judikatūrā, varētu teikt, ka šī principa pārkāpums ir pieļaujams, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi. Vispirms ir jābūt Kopienų iestāžu dokumentam vai rīcībai, kas varētu radīt šo paļāvību. Saskaņā

ar judikatūru uz tiesiskās paļāvības principu saistībā ar Kopienų tiesību aktu var atsaukties vienīgi tiktāl, ciktāl Kopienų pati iepriekš izraisa tādu situāciju, kas var radīt šo paļāvību¹⁰⁸. Šāda situācija zināmā mērā ir attiecīgās personas tiesiskās paļāvības “pamats”. Turklāt tiem ir jābūt konkrētiem solījumiem¹⁰⁹.

369. Turpinājumā, attiecīgā persona nedrīkst būt spējīga paredzēt, ka Kopienų iestādes mainīs iepriekš pieņemto rīcības modeli. Saskaņā ar judikatūru, ja uzmanīgs un saprātīgs uzņēmējs var paredzēt tāda Kopienų pasākuma veikšanu, kas var ietekmēt tā intereses, tas nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, kad šis dokuments tiek pieņemts¹¹⁰. Paļāvība, ko rada Kopienų iestādes dokuments vai rīcība, tātad ir “tiesiska” un tādejādi — aizsargājama,

104 — 1975. gada 14. maija spriedums lietā 74/74 *CNTA*/Komisija (*Recueil*, 533. lpp., 44. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *Sofrimport*/Komisija (26. punkts).

105 — 1999. gada 14. oktobra spriedums lietā C-104/97 P *Atlanta*/Eiropas Kopienų (*Recueil*, I-6983. lpp., 52. punkts) un 2005. gada 7. jūnija spriedums lietā C-17/03 *VEMW* u.c. (Krājums, I-4983. lpp., 73. punkts).

106 — 1992. gada 19. maija spriedums lietās C-104/89 un C-37/90 *Mulder* u.c. /Padome un Komisija (*Recueil*, I-3061. lpp., 15. punkts) un 2001. gada 4. oktobra spriedums lietā C-403/99 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-6883. lpp., 35. punkts).

107 — Šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Duff* u.c. (20. punkts) un 2000. gada 18. maija spriedumu lietā C-107/97 *Rombi* un *Arkopharma* (*Recueil*, I-3367. lpp., 66. punkts).

108 — 1983. gada 19. maija spriedums lietā 289/81 *Mavridis*/Parlaments (*Recueil*, 1731. lpp., 21. punkts); 1992. gada 10. janvāra spriedums lietā C-177/90 *Kühn* (*Recueil*, I-35. lpp., 14. punkts); iepriekš minētais spriedums lietā *Rombi* un *Arkopharma* (67. punkts), kā arī 2004. gada 15. jūlija spriedums lietā C-459/02 *Gerekens* un *Procola* (Krājums, I-7315. lpp., 29. punkts).

109 — 2000. gada 25. maija spriedums lietā C-82/98 P *Kögler*/Tiesa (*Recueil*, I-3855. lpp., 33. punkts); 2000. gada 13. decembra rīkojums lietā C-44/00 P *Sodima*/Komisija (*Recueil*, I-11231. lpp., 50.–52. punkts) un 2001. gada 6. marta spriedums lietā C-274/99 P *Connolly*/Komisija (*Recueil*, I-1611. lpp., 113. punkts).

110 — 1987. gada 11. marta spriedums lietā 265/85 *Van den Bergh en Jurgens* un *Van Dijk Food Products*/Komisija (*Recueil*, 1155. lpp., 44. punkts); 1997. gada 15. aprīļa spriedums lietā C-22/94 *Irish Farmers Association* u.c. (*Recueil*, I-1809. lpp., 25. punkts); 2004. gada 15. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-37/02 un C-38/02 *Di Lenardo* un *Dilexport* (Krājums, I-6911. lpp., 70. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *VEMW* u.c. (74. punkts).

ja attiecīgā persona saprātīgi varēja paļauties uz šādi radītas situācijas stabilitāti vai uzturēšanu spēkā, kā to būtu varējis "uzmanīgs un saprātīgs" uzņēmējs.

režīms ir saderīgs ar Līguma noteikumiem valsts atbalsta jomā¹¹².

370. Visbeidzot, Kapienu intereses, kuru dēļ apstrīdētais tiesību akts ir pieņemts, nepamato to, ka tiek aizskarta ieinteresētās personas tiesiskā palāvība. Šis pēdējais nosacījums ir izpildīts, ja attiecīgo interešu izsvēršanā tiek pierādīts, ka, ņemot vērā lietas apstākļus, Kapienas intereses nav pārākas par attiecīgās personas interesēm saglabāt situāciju, kuru tai bija tiesisks pamats uzskatīt par stabilu¹¹¹.

371. Es tād izskatišu to, vai šie dažādie nosacījumi ir izpildīti šajā tiesvedībā.

373. Lietas dalībnieku strīds ir par šādiem diviem jautājumiem. Vispirms, Beļģijas Karalistei un Komisijai ir nesaskaņas par to, vai Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra secinājumi, kā arī Komisijas izstrādātie vajadzīgo pasākumu priekšlikumi varēja radīt palāvību, ka attiecīgais režīms visiem koordinācijas centriem būs spēkā vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim. Turpinājumā, no vienas puses, Beļģijas Karaliste un *Forum 187* un, no otras puses, Komisija strīdas par to, vai, ņemot vērā koordinācijas centru nodokļu režīmu, Komisijas 1984. un 1987. gadā pieņemtie lēmumi, kā arī konkurences komisāra 1990. gadā sniegtā atbilde, radīja šiem centriem tiesisko palāvību, ka to atļaujas tiks pagarinātas.

Paļāvības pamats

372. Komisija atzīst, ka tās 1984. un 1987. gada lēmumi, kā arī konkurences komisāra 1990. gadā sniegtā atbilde uz Parlamenta jautājumu Nr. 1735/90 radīja tiesisko palāvību par to, ka koordinācijas centru nodokļu

374. Par pirmo punktu, kurā apgalvots, ka Ekonomikas un finanšu padomes dokumenti un Komisijas izstrādātie vajadzīgo pasākumu priekšlikumi esot radījuši palāvību, manuprāt, Beļģijas Karalistes viedoklim nevar piekrist.

111 — Kā attiecīgo interešu izsvēršanas piemērus skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *De Compte/Parlements* (39. punkts) un 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā *C-183/95 Affish* (*Recueil*, I-4315. lpp., 57. punkts).

112 — Kā jau es norādīju, Komisija šo tiesisko palāvību skaidri atzīst sava lēmuma simt divdesmit otrajā apsvērumā.

375. Vispirms, es nedomāju, ka Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra secinājumi Beļģijas Karalistei un koordinācijas centriem varēja radīt tiesisko palāvību par to, ka attiecīgais režīms būs spēkā vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim, šādu iemeslu dēļ.

376. Kā atzīmē Komisija, dalībvalstu Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra sedē pieņemtie secinājumi ir politisks dokuments, kuram ir deklaratīvs raksturs un kurš tādēļ nevar radīt tiesiskas sekas. Tātad šie secinājumi nevar būt saistoši un nevar regulēt Komisijas darbību kompetenču izpildē, kas tai Līgumā piešķirtas valsts atbalsta jomā.

377. Beļģijas Karaliste neapstrīd šo Ekonomikas un finanšu padomes secinājumu piemērojamības analīzi. Šajā sakarā jāatzīmē, ka 2002. gada 30. augusta atbildē uz Komisijas jautājumiem par tiesiskās palāvības piemērojamību šajā tiesvedībā, tā norādīja, ka "sarunas Padomē par Ricības kodeksu katrā ziņā neskar atbilstošās valsts atbalstu regulējošās tiesību normas. Tās ir politiskas sarunas, kas tiks pabeigtas tikai 2002. gada nogalē"¹¹³.

113 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 36. pielikums (9. lpp.).

378. Ņemot vērā Padomes secinājumu piemērojamības analīzi, Beļģijas Karaliste nevar apgalvot, ka šie secinājumi tai būtu devuši pamatotas garantijas par pārejas pasākumu saturu, ko Komisijai eventuāli būtu jāpieņem, ja tā uzskatītu, ka apstrīdētais nodokļu režīms ir ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts¹¹⁴.

379. Es tiecos domāt, ka šāds pats vērtējums ir jāveic saistībā ar koordinācijas centriem. Ir zināms, ka valsts atbalsta jomā atbalsta saņēmēju iespēja atsaukties uz tiesisko palāvību par atbalsta likumību ir pakļauta nosacījumam, ka ir ievērota Līgumā paredzētā procedūra. No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka rūpīgs uzņēmējs parasti spēj pārliecināties par to, vai šī procedūra ir tikusi ievērota¹¹⁵. Šo prasību pamato Komisijas veiktās kontroles obligātais raksturs, kas paredzēts EKL 88. pantā.

380. No tā var secināt, ka principā valsts atbalsta jomā uzņēmēji uz tiesisko palāvību var atsaukties tikai tādā situācijā, ja netiek skarta kompetence, kas Komisijai piešķirta EKL 88. pantā. Citiem vārdiem sakot, uz-

114 — Šajā sakarā skat. arī 1985. gada 11. jūlija spriedumu apvienotajās lietās 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 un 10/84 *Salerno* u.c./Komisija un Padome (*Recueil*, 2523. lpp., 59. punkts).

115 — 1997. gada 20. marta spriedums lietā C-24/95 *Alcan Deutschland* (*Recueil*, I-1591. lpp., 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

ņēmējiem ir jāzina, kādu kompetenci Līgums Komisijai piešķir valsts atbalsta jomā.

381. Ņemot vērā šo judikatūru, manuprāt, pat pieņemot, ka koordinācijas centri bija informēti par Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra secinājumiem, tiem nevarēja rasties tiesiskā palāvība par šo secinājumu Komisijai saistošo raksturu.

382. Turklāt, kā uzsver Komisija, prezidentūras priekšlikuma saturs, kas apstiprināts Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra sēdē, nav viennozīmīgs. Šis priekšlikums ir formulēts šādi: "Prezidentūra iesaka Padomei [...] apstiprināt to, ka uzņēmumiem, kuri 2000. gada 31. decembrī izmantoja kaitīgo režīmu, šī režīma piemērošana ir jāizbeidz vēlākais 2005. gada 31. decembrī, neatkarīgi no tā, vai režīms ir piešķirts uz noteiktu vai uz nenoteiktu laiku"¹¹⁶. To var saprast tā, ka 2005. gada 31. decembris bija pēdējais datums, līdz kuram 2000. gada 31. decembrī spēkā esošās desmit gadu atļaujas varēja tikt piemērotas. Tas obligāti nenozīmē, ka visas atļaujas, arī tās, kas beidzas pirms 2005. gada 31. decembra, tiks pagarinātas līdz šim datumam.

383. No tā izriet, ka Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra secinājumi nekādā ziņā Beļģijas Karalistei un koordinācijas centriem nevarēja dot konkrētas garantijas — kā to pieprasa judikatūra — par to, ka visi šie centri apstrīdēto režīmu varēs izmantot vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim.

384. Turpinājumā, runājot par atbilstošo pasākumu ieteikumiem, ko Komisija Beļģijas Karalistei paziņoja pastāvošo atbalstu kontroles procedūrā, es nedomāju, ka arī tie varēja sniegt šai dalībvalstij un koordinācijas centriem konkrētās garantijas, kuras min šī dalībvalsts.

385. Kā norāda Komisija, šajos ieteikumos paredzētie pārejas pasākumi tai nav saistoši, kamēr tiem nav piekritusi dalībvalsts, kurai tie ir adresēti. Šos pārejas pasākumus vajadzības gadījumā var grozīt lēmumā, kas pieņemts formālās izmeklēšanas procedūras beigās. Šī iespēja ir loģiskas sekas attiecīgajai dalībvalstij piešķirtajām tiesībām noraidīt atbilstošos pasākumus, kurus tai ieteikusi Komisija, un šīs formālās izmeklēšanas procedūras gaitā apstrīdēt minēto pasākumu kvalifikāciju kā valsts atbalstu.

116 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 17. pielikums.

386. Tādējādi nešķiet iespējams piekrist tam, ka atbilstošo pasākumu ieteikumi, kurus Komisija 2001. gada 11. jūlija vēstulē paziņoja Beļģijas Karalistei, varētu sniegt konkrētas garantijas par pārejas pasākumu saturu, ko šī iestāde vajadzības gadījumā paredzētu savā lēmumā, noslēdzot formālās izmeklēšanas procedūru.

387. Ņemot vērā šos faktus, es domāju, ka ne Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra secinājumi, ne Komisijas atbilstošo pasākumu ieteikumi nevarēja radīt Beļģijas Karalistei un koordinācijas centriem tiesisko palāvību par to, ka apstrīdētais režīms visiem centriem paliks spēkā vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim.

388. Savukārt es piekritu Beļģijas Karalistes un *Forum 187* viedoklim, ka, ņemot vērā Beļģijas nodokļu sistēmas saturu, Komisijas 1984. un 1987. gada lēmumi, kā arī konkurences komisāra 1990. gadā sniegtā atbilde uz Parlamenta jautājumu Nr. 1735/90 ļāva koordinācijas centriem paļauties uz to, ka Līguma noteikumi valsts atbalsta jomā nebija pretrunā desmit gadu atļauju pagarināšanai un šī nodokļu režīma turpmākai piemērošanai.

389. Jāatgādina, ka 1984. un 1987. gadā pieņemtajos lēmumos, kā arī minētajā konkurences komisāra 1990. gada atbildē Komisija norādīja, ka koordinācijas centru nodokļu režīms nav nesaderīgs ar Līguma noteikumiem valsts atbalsta jomā.

390. No šī režīma satura izriet, ka tas paredzēja zināmu skaitu priekšrocību, kuru saņemšana bija pakļauta vairākiem nosacījumiem, kuru ievērošana bija jākonstatē Karaliskajā dekrētā. Kā norāda Komisija, taisnība arī, ka šajā režīmā bija paredzēts arī tas, ka ar Karalisko dekrētu piešķirtās atļaujas bija derīgas desmit gadus. Tomēr šis fakts neļauj secināt — kā to dara Komisija — ka koordinācijas centrs nevarēja paļauties uz to, ka minētais režīms tiks pagarināts pēc šī termiņa beigām.

391. Es atzīmēju, ka koordinācijas centru nodokļu režīms bija pastāvīgs. Tas tika ieviests uz nenoteiktu laiku. Koordinācijas centri, kuri izpildīja šajā režīmā paredzētos nosacījumus desmit gadu atļaujas beigās, varēja pretendēt uz atļaujas pagarinājumu. Šo iespēju skaidri apstiprināja 1991. gada 23. oktobra likums, kura projekta pamatojumā bija precizēts, ka šajā likumā nav paredzēti jauninājumi, bet tā mērķis ir kļiedēt koordinācijas centru šaubas par

iespējām pagarināt atļaujas¹¹⁷. Es uzskatu, ka šī nodokļu režīma pastāvīgais raksturs un tas, ka tā piemērošana koordinācijas centriem, kuri izpildīja likumā paredzētos nosacījumus, tika turpināta, bija daļa no valsts shēmas, par kuru Komisija 1984., 1987. un 1990. gadā izteica savu viedokli.

392. Komisija izvirza vairākus argumentus, lai iebilstu pret šādu attiecīgā nodokļu režīma analīzi. Tā uzsver to, ka atļaujas pagarināšana notika tādā pašā formālā procedūrā un ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tās sākotnējā iegūšana. Tomēr man nešķiet, ka šie faktori liegtu koordinācijas centriem paļauties uz to, ka šis nodokļu režīms nemainīsies. Es atzīmēšu, ka nosacījumi, kuriem bija pakļauta atļauju pagarināšana, faktiski bija tādi paši kā sākotnējās atļauju iegūšanas nosacījumi un tiem bija objektīvs raksturs. Jāatzīmē arī, ka, kā Komisija norādīja 2003. gada 17. februāra lēmumā, lēmums piešķirt vai nepiešķirt atļauju pagarinājumu nebija atkarīgs no Beļģijas iestāžu diskrecionāra vērtējuma¹¹⁸.

393. Ņemot vērā šos faktorus, tas, ka atļaujai beidzās desmit gadu termiņš, nenozīmēja, ka koordinācijas centram beidzās iespēja izmantot attiecīgo nodokļu režīmu. Tas bija termiņš, kurā koordinācijas centram vajadzēja Beļģijas iestādēm pierādīt, ka tas vēl joprojām atbilda nosacījumiem, kas noteikti šā režīma izmantošanai. Tas, ka apstrīdētais režīms tika piešķirts uz noteiktu desmit gadu periodu, tādējādi neapdraudēja to, ka koordinācijas centri varēs turpināt izmantot apstrīdēto nodokļu režīmu.

394. Komisija arī norāda, ka Beļģijas iestādes nekad neesot garantējušas šajā režīmā piešķirto priekšrocību pastāvību un ka tās pat esot samazinājušas šīs priekšrocības, it īpaši no 1993. gada 1. janvāra ieviešot ikgadēju nodokli EUR 10 000 apmērā par katru pilna laika algotu darbinieku.

395. Arī šie argumenti, manuprāt, nepierāda, ka koordinācijas centri, kuru atļaujām beidzās termiņš, nevarēja paļauties uz to, ka apstrīdētais nodokļu režīms nemainīsies. To pierāda, pirmkārt, tas, ka Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā pati ir piekritusi tam, ka, pat ja atļauja nesniedz garantiju ne par šī režīma pastāvību, ne par tā izdevīgo raksturu, koordinācijas centriem bija pamats "saprātīgi

117 — Beļģijas Karalistes prasības pieteikuma 39. pielikums.

118 — Simt piektais apsvērums. Tas, ka šis 2003. gada 17. februāra lēmuma apsvērums ir iekļauts analīzē par nodokļu režīma selektīvo raksturu, nevis tiesiskās palāvbības vērtējumā, kā Komisija atzīmēja iebildumu raksta 172. punktā, nemazina šī apgalvojuma jēgu un nozīmi tiesiskās palāvbības izvērtēšanā.

un leģitīmi cerēt, ka ekonomiskie nosacījumi, ieskaitot nodokļu režīmu, zināmā mērā nemainīsies”¹¹⁹. Otrkārt, Beļģijas Karalistes veiktajiem grozījumiem attiecīgajā režīmā, kopš tas tika ieviests ar Karalisko dekrētu Nr. 187, bija samērā pakārtots raksturs un tie nemainīja galvenos šī režīma elementus, proti, ar nodokli apliekamās bāzes aprēķina metodi un atbrīvojumus no vērtspapīru priekšnodokļa, nekustamā īpašuma priekšnodokļa un kapitāla nodokļa.

396. No šiem faktiem var secināt, ka apstrīdētais nodokļu režīms ļāva koordinācijas centriem paļauties uz to, ka šis režīms nemainīsies, un to, ka to atļaujas tiks pagarinātas, ja tie atbildīs šajā režīmā paredzētajiem objektīvajiem nosacījumiem. No tā izriet, ka, 1984. un 1987. gada lēmumos, kā arī konkurences komisāra 1990. gada atbildē uz Parlamenta jautājumu Nr. 1735/90, norādot, ka šim režīmam nebija piemērojams EKL 87. panta 1. punkts, Komisija koordinācijas centriem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija spēkā esošas atļaujas, deva iemeslu paļauties uz to, ka Līguma noteikumi valsts atbalsta jomā nav pretrunā desmit gadu atļauju pagarināšanai, kad tām beidzas termiņš.

Par šīs paļāvības likumību

397. Komisija apgalvo, ka koordinācijas centriem 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanas brīdī nevarēja rasties tiesiskā paļāvība, ka attiecīgais režīms nemainīsies, un to, ka to atļaujas tiks pagarinātas, jo šie centri esot saņēmuši zināmu daudzumu signālu, kuri tos informēja par to, ka šis režīms nevar palikt spēkā. Šajā sakarā Komisija min Padomes pieņemto Rīcības kodeksu un Rīcības kodeksa grupas ziņojumu. Tā min arī savu paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas skar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem, 1999. gada februāra lūgumu Beļģijas iestādēm sniegt informāciju par attiecīgo nodokļu režīmu, atbilstošo pasākumu ieteikumus, ko tā šīm iestādēm nosūtīja 2001. gada 11. jūlijā, un, visbeidzot, 2002. gada 27. februāra lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu.

398. Komisijas nostāja ir tāda, ka, ņemot vērā šos faktus, kad tika paziņots 2003. gada 17. februāra lēmums, koordinācijas centriem vajadzēja paredzēt, ka Līguma noteikumi valsts atbalsta jomā ir pretrunā atļauju pagarināšanai, neatkarīgi no to termiņa. Es neuzskatu, ka šādi nostājai var piekrist un ka Komisijas minētie signāli šajā gadījumā pamato to, ka šiem centriem tiek liegta iespēja pamatoties uz tiesisko paļāvību par atļauju pagarināšanu.

119 — 119. apsvērumus.

399. Es šo analīzi pamatoju, pirmkārt, ar valsts atbalstu kontroles procedūras struktūru un mērķi un, otrkārt, ar attiecīgā nodokļu režīma iezīmēm.

400. Kā jau es norādīju, EKL 88. panta 3. punktā paredzētā valsts atbalstu iepriekšējās paziņošanas pienākuma mērķis ir īpaši ir novērst dalībvalsts, kura paredz ieviest pasākumu, iespējamās šaubas par to, vai tas ir vai nav valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

401. Es turklāt jau iepriekš norādīju, ka valsts atbalsta jēdzienam, kas definēts šajā tiesību normā, ir objektīvs raksturs. Pretēji tam, ko Komisija lika noprast savā iebildumu rakstā lietā C-182/03¹²⁰, jautājums par to, vai valsts pasākumam ir vai nav piemērojams EKL 87. panta 1. punkts, nav atkarīgs no diskrecionāra vērtējuma. Tas, ka Komisijai ir plaša rīcības brīvība, lai novērtētu, vai valsts pasākumam ir piemērojama šī tiesību norma, ja tajā paredzēto nosacījumu izskatīšanai nepieciešami sarežģīti ekonomiski vērtējumi, nenozīmē, ka šī iestāde var jebkurā brīdī diskrecionāri mainīt savu vērtējumu par atbalsta esamību.

120 — 98. punkts.

402. Šāds Komisijas apgalvojums būtu pret-runā ar EKL 88. panta 3. punktu ieviestās sistēmas mērķiem un sekām, kas no šiem mērķiem izsecinātas judikatūrā. Nav šaubu, ka šajā tiesību normā minētā paziņošanas pienākuma mērķis ir garantēt tiesisko drošību¹²¹. Ņemot vērā šo mērķi, tika nospriests, ka dalībvalsts ir nekavējoties jāinformē par atbalsta atbilstību Līgumam un ka Komisijai ir obligāti jāievēro divu mēnešu termiņš, kas tai piešķirts viedokļa izteikšanai un minēts arī Regulas Nr. 659/1999 4. panta 5. punktā¹²². Ņemot vērā šo pašu principu, tika arī nospriests, ka, ja Komisija jau vienreiz ir apstiprinājusi vispārējo atbalsta shēmu, individuālie atbalsti, kas piešķirti, piemērojot šo shēmu, un kas ir tikai tās izpildes pasākumi, nav jāpaziņo¹²³.

403. Tādējādi lēmums, kurā Komisija konstatē, ka pasākums nav valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, nerada tādu tiesisko situāciju, ko var bieži mainīt, izmantojot iestāžu rīcības brīvību, kā tas var

121 — 2001. gada 15. februāra spriedums lietā C-99/98 *Austrija/Komisija* (*Recueil*, I-1101. lpp., 73. un 85. punkts).

122 — Turpat, 73. punkts.

123 — 1994. gada 5. oktobra spriedums lietā C-47/91 *Itālija/Komisija* (*Recueil*, I-4635. lpp., 21. punkts) un 2005. gada 10. maija spriedums lietā C-400/99 *Itālija/Komisija* (*Krājums*, I-3657. lpp., 57. punkts). Saskaņā ar Tiesas viedokli: "Ja Komisija tā nerikotos, tā, izskatot katru individuālo atbalstu, varētu pārskatīt savu lēmumu atļaut atbalsta shēmu, kurā jau veikts vērtējums atbilstoši Līguma [87. pantam]. Tas apdraudētu tiesiskās palāpības un tiesiskās drošības principus attiecībā pret dalībvalstīm un uzņēmējiem, jo Komisija jebkurā brīdī varētu apšaubīt individuālos atbalstus, kas tikuši piemēroti, stingri ievērojot lēmumu, kurā atļauta atbalsta shēma" (iepriekš minētais 1994. gada 5. oktobra spriedums lietā *Itālija/Komisija*, 24. punkts).

būt it īpaši tādā jomā kā tirgu kopīgā organizācija, kuras priekšmets tiek pastāvīgi pielāgots ekonomiskās situācijas izmaiņām¹²⁴.

404. No tā izriet, ka, ja valsts pasākums Komisijai ir paziņots atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam un ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, saskaņā ar kuru šis pasākums nav valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, gan valsts, kas ir ieviesusi šo pasākumu, gan tā saņēmēji pēc termiņa beigām, kas paredzēts šī lēmuma pārsūdzēšanai, var būt pārliecināti, ka šis režīms nav pretrunā Kopienas tiesību normām valsts atbalsta jomā. Ieinteresētajām personām ir pamats domāt, ka šādu lēmumu principā var apstrīdēt tikai kopējā tirgus attīstības gadījumā.

405. Kaut gan, kā jau es minēju iepriekš, Komisija saskaņā ar tiesiskuma principu var pārskatīt šādu vērtējumu, ja tā uzskata, ka, pretēji tās iepriekš lemtajam, attiecīgajam režīmam ir piemērojams EKL 87. panta 1. punkts, es uzskatu, ka tādā gadījumā ir īpaši jāaizsargā paļāvība, kas radusies no tās iepriekšējā vērtējuma.

406. Manuprāt, šis paļāvības tiesiskumu varētu noraidīt tikai tad, ja attiecīgajiem uzņēmējiem būtu bijusi informācija, kas tiem būtu ļāvusi pietiekami ticami domāt, ka Komisija pārskatīs tās iepriekšējo lēmumu. Citiem vārdiem sakot, tas vien, ka Komisija pārskata attiecīgo valsts pasākumu, un iespēja, ka formālās izmeklēšanas procedūras beigās tā pieņem negatīvu lēmumu, nav pietiekami, lai liegtu attiecīgajiem uzņēmējiem iespēju pamatoties uz tiesisko paļāvību, ka pastāvošā situācija nemainīsies.

407. Turpinājumā jāpārliecinās par to, ka, ņemot vērā apstrīdētā valsts pasākuma īpašības, uzņēmējiem, kuriem bija piemērojams šis režīms, bija laiks, kas vajadzīgs, lai faktiski ņemtu vērā iespējamās Komisijas vērtējuma izmaiņas saistībā ar šī režīma atbilstību Līguma noteikumiem valsts atbalsta jomā.

408. Ņemot vērā šos apsvērumus, es neuzskatu, ka dažādie Komisijas minētie signāli, vai tie būtu nākuši no Ekonomikas un finanšu padomes vai pašas Komisijas, pamatotu to, ka koordinācijas centriem tiktu liegtas tiesības pamatoties uz tiesisko paļāvību, ka atļaujas tiks pagarinātas.

124 — Skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Atlanta*/ Eiropas Kopiena (52. punkts).

409. Vispirms, runājot par Padomes pieņemto Rīcības kodeksu un Rīcības kodeksa grupas ziņojumu, manuprāt, tiem nav nozīmes šādu iemeslu dēļ. Šajā kodeksā ietvertās dalībvalstu saistības atcelt nodokļu pasākumus, kuri atzīti par kaitējošiem kopējam tirgum, un tas, ka attiecīgais režīms minēts Rīcības kodeksa grupas ziņojumā starp valsts pasākumiem, kuri tika uzskatīti par kaitējošiem, protams, varēja koordinācijas centriem norādīt, ka Beļģijas valdībai galu galā šo režīmu vajadzēs grozīt vai atcelt Padomes noteiktajos termiņos.

410. Tomēr es jau norādīju, ka tās ir politiskas saistības, kas Komisijai nav saistošas, īstenojot pilnvaras, kuras izriet no Līguma, un tādējādi nav saistošas arī tās vērtējumā par objektīvu EKL 87. panta 1. punktā prasīto nosacījumu esamību. Padomes Rīcības kodeksu un Rīcības kodeksa grupas ziņojumu, manuprāt, tāpēc nevar uzskatīt par faktoriem, kam bija jāliek koordinācijas centriem domāt, ka Komisija nolems, ka attiecīgais režīms ir ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts.

411. Turpinājumā, runājot par paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas skar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem, un to, ka šajā paziņojumā Komisija informēja par savu ieceri sākt izskatīt vai pārskatīt visus dalīb-

valstīs spēkā esošos nodokļu režīmus, es arī nedomāju, ka to var uzskatīt par signālu, ka koordinācijas centru nodokļu režīmam ir piemērojams EKL 87. panta 1. punkts un ka tas nevar palikt spēkā, kā to apgalvo Komisija.

412. Minētā paziņojuma mērķis bija sniegt skaidrojumus par EKL 87. panta 1. punkta noteikumu piemērošanu uzņēmumu nodokļu pasākumu jomā¹²⁵. Tā saturs ir pārāk vispārīgs, lai, to izlasot, varētu secināt, ka koordinācijas centru nodokļu režīms atbilda visiem nosacījumiem, kas paredzēti šajā tiesību normā. Turklāt šajā paziņojumā Komisija nepaziņo par izmaiņām kritērijos, pamatojoties uz kuriem tā iepriekš novērtēja to, vai nodokļu režīms bija valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

413. Visbeidzot, runājot par 1999. gada februāra lūgumu Beļģijas iestādēm sniegt informāciju par attiecīgo nodokļu režīmu, par atbilstošo pasākumu ieteikumiem, kas šīm iestādēm nosūtīti 2001. gada 11. jūlijā, un par 2002. gada 27. februāra lēmumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, es nedomāju, ka šie elementi varēja koordinācijas

125 — Skat. šī paziņojuma 2. punktu.

centriem ļaut pietiekoši skaidri paredzēt, kāds būs Komisijas galīgais lēmums.

pieņemta procedūras ierosināšanas stadijā, tiek atzīts, ka izmeklētais valsts pasākums nav atbalsts vai ka tas ir ar kopējo tirgu saderīgs atbalsts.

414. Šie elementi patiešām informēja koordinācijas centrus par to, ka Komisija pārskatīs nodokļu režīmu. Tomēr, kā atgādināts iepriekš minētajā 2003. gada 26. jūnija rīkojumā par pagaidu noregulējumu, ne Beļģijas Karalistei nosūtītie atbilstošo pasākumu ieteikumi, ne 2002. gada 27. februāra lēmums uzsākt formālās izmeklēšanas procedūru nerādīja šai dalībvalstij vai koordinācijas centriem neatkarīgas tiesiskās sekas¹²⁶.

416. Tāpat preses paziņojumos, kuros atspoguļoti šie Komisijas dokumenti, nebija minēti iemesli, kādēļ šī iestāde uzskatīja, ka koordinācijas centru nodokļu režīms turpmāk ir jānovērtē kā valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē¹²⁷. Tikai pēc tam, kad 2002. gada 20. jūnija "Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī" tika publicēts lēmums par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, visi koordinācijas centri varēja iepazīties ar precīziem iemesliem, kuru dēļ Komisija uzskatīja, ka attiecīgajā nodokļu režīmā paredzētie pasākumi, pēc tās domām, atbilda visiem nosacījumiem, kas paredzēti šajā tiesību normā, un ka tie bija nesaderīgi ar kopējo tirgu.

415. Turklāt koordinācijas centru nodokļu režīma kā pastāvoša atbalsta kvalificēšana šajos abos dokumentos arī nenozīmēja, ka Komisija pieņems negatīvu lēmumu un galīgajā lēmumā grozīs 1984., 1987. un 1990. gadā veikto vērtējumu. Kā Pirmās instances tiesa atgādināja iepriekš minētajā rīkojumā lietā *Forum 187*/Komisija, kurā tā noraidīja kā nepieņemamu *Forum 187* prasību par Komisijas 2002. gada 27. februāra lēmumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, šādai kvalifikācijai bija provizorisks raksturs. Regulas Nr. 659/1999 7. pantā ir paredzēts, ka šī procedūra var arī noslēgties ar lēmumu, kurā, pretēji kvalifikācijai, kas

417. Tomēr, pat pieņemot, ka šajā lēmumā izklāstītajiem iemesliem bija jāļauj koordinācijas centriem paredzēt iespēju, ka Komisija pārskatīs savus iepriekšējos lēmumus, pirms tika pieņemts lēmums beigt formālo izmeklēšanas procedūru, tiem vēl bija nepieciešams laiks, lai ņemtu vērā šādu iespēju. Ievērojot attiecīgā nodokļu režīma īpatnības, es ne-

126 — 119. punkts.

127 — Skat 2001. gada 11. jūlija un 2002. gada 27. februāra preses paziņojumus, kas attiecīgi iekļauti Komisijas iebildumu raksta lietā C-182/03 B 3. un B 5. pielikuma.

domāju, ka šāda vērā ņemšana bija iespējama.

desmit gadu termiņu, bet zināmā mērā paļaujoties arī uz to pagarināšanu.

418. Kā jau es norādīju, apstrīdētajam nodokļu režīmam ir atkāpes raksturs no vispārējām tiesībām, un tas ietver vairākus atbrīvojumus un īpašu metodi ar nodokli apliekamās bāzes noteikšanai. Iespēju, ka šāda veida pasākumi tiks atcelti, uzņēmumam ir daudz grūtāk ņemt vērā nekā iespēju, ka tiks atceltas subsīdijas. Ir jāņem vērā ne tikai šādas atcelšanas ekonomiskās sekas, kas var būt nozīmīgas, bet ir arī jāveic ievērojama pārstrukturēšana, it īpaši grāmatvedībā.

420. Manuprāt, nav ticams, ka līgumiem, ko šie centri noslēguši savas darbības nodrošināšanai gan ar personālu, gan ar trešajām personām, būtu ierobežots termiņš, un tiem būtu jābeidzas līdz ar desmit gadu atļauju termiņa beigām. Gluži pretēji, jādomā, ka koordinācijas centru darbība tika organizēta, paredzot, ka attiecīgā nodokļu režīma piemērošana nemainīsies.

421. Šādos apstākļos es nedomāju, ka koordinācijas centru rīcībā bija laiks, kas vajadzīgs, lai pārskatītu ieguldījumus un pārorganizētu savu darbību laikā no 2002. gada 20. jūnija, kad tika publicēts lēmums par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, līdz 2003. gada 17. februārim tā, lai tie varētu ņemt vērā iespēju, ka Komisija pieņems negatīvu lēmumu.

419. Turklāt jāņem vērā arī tas, ka šis režīms bija spēkā kopš 1982. gada un ka tas tika piešķirts uz desmit gadiem, un bija pagarināms uz tādu pašu termiņu. Ievērojot ilgo laika posmu, kurā šis režīms bija spēkā, un atļauju ilgumu, kas deva iespēju izmantot šo režīmu, var pamatoti uzskatīt, kā apgalvo Beļģijas Karaliste un *Forum 187*, ka koordinācijas centri, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija atļaujas un kuru atļaujas bija spēkā 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanas brīdī, savu darbību organizēja ilgtermiņā, paredzot stabilitāti un pastāvību, un ņemot vērā ne tikai sākotnējo atļauju

422. Manuprāt, šāds vērtējums šķiet vēl nepārprotamāks, ja tiek apskatīta to centru situācija, kuru atļaujas beidzās dažus mēnešus pēc 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanas. Pat atzīstot, ka lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu publikācijai "Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī" bija jāliek ņemt vērā iespēju, ka Komisija var pieņemt negatīvu lēmumu, šo centru rīcībā bija tikai daži mēneši, lai

sagatavotos iespējamai atļauju atcelšanai. Tik īss laiks posms nav piemērots vēl jo vairāk tādēļ, ka, kā iebildumu rakstā lietā C-182/03¹²⁸ atzīmē Komisija, daudziem no minētajiem centriem atļauja jau vienreiz bija pagarināta, tāpēc to ieguldījumi un darbības veids bija noteikti saskaņā ar attiecīgo nodokļu režīmu jau gandrīz 20 gadus.

saglabāt situāciju, kuru tie varēja uzskat par stabilu. Nav apstrīdams, ka Kopienu intereses pieprasa, lai tiktu izbeigta tādu pastāvošo valsts atbalsta shēmu iedarbība, kas deformē konkurenci starp dalībvalstīm.

423. Ņemot vērā visus šos faktus, manuprāt, koordinācijas centri, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija atļaujas un kuru atļaujas bija spēkā 2003. gada 17. februāra lēmuma pieņemšanas brīdī, varēja pamatoti tiesiski paļauties uz iespēju, ka to atļaujas tiks pagarinātas, kad tiem tika paziņots šis lēmums, un tas it īpaši attiecas uz centriem, kuru lūgums par pagarinājumu beidzās dažus mēnešus pēc šīs paziņošanas.

425. Šajā lietā Komisija nepaskaidro, kāpēc Kopienu intereses bija tik svarīgas, lai pamatotu visu pagarinājumu aizliegumu, sākot ar tās lēmuma paziņošanas brīdi. Tā savu argumentu būtību galvenokārt pamatoja ar to, ka apstrīdētais nodokļu režīms nedeva koordinācijas centriem tiesisko palāvību, ka atļaujas tiks pagarinātas, bet es tikko norādīju, kāpēc, manuprāt, šiem argumentiem nevar piekrist.

Par konkrēto interešu izvērtēšanu

424. Saskaņā ar judikatūru uzņēmēju tiesisko palāvību drīkst aizskart tikai tad, ja pastāv kādas svarīgas sabiedriskās intereses, kas ir nozīmīgākas par atbalsta saņēmēja interesēm

426. Komisija arī apgalvo, ka tas, ka atļaujas netiek pagarinātas, nenozīmē, ka koordinācijas centriem būtiski tikšot palielināti nodokļu maksājumi. Tomēr, es domāju, ka šim argumentam nevar piekrist un ka pagaidu pasākumi, kas noteikti Komisijas 2003. gada 17. februāra lēmumā, nav konsekventi. Manuprāt, Komisija nevarēja vienlaikus paredzēt, ka atļaujas, kas bija spēkā lēmuma paziņošanas brīdī, it īpaši tās, kas tika pagarinātas 2001. un 2002. gadā, turpinās būt spēkā līdz 2010. gada 31. decembrim, un iestāties pret jebkādu pagarinājumu, sākot no minētā lēmuma paziņošanas brīža.

128 — 199. punkts.

427. Centriem, kuriem Komisijas lēmuma paziņošanas brīdī bija spēkā esoša atļauja, dotā iespēja izmantot šo atļauju līdz tās termiņa beigām, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim pierāda, ka Komisija uzskatīja, ka šis režīms pārāk nekaitē konkurencei Kopienā, jo tā pieļāva, ka šo režīmu var izmantot vēl vairāk kā septiņus gadus. Turklāt Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā nav minējusi nevienu konkurentu sūdzību vai citus pierādījumus, kas ļautu precīzi novērtēt attiecīgā režīma kaitīgo ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

428. Tāpat Komisija lēmuma simt deviņpadsmitajā apsvērumā pamatoja, ka spēkā esošajām atļaujām ir jāpaliek spēkā līdz to termiņa beigām koordinācijas centru vai grupu, pie kurām tie pieder, veikto lielo ieguldījumu dēļ, kā arī ilgtermiņa saistību dēļ, kuras uzņēmušies šie centri. Nolemjot, ka šie ieguldījumi un šīs saistības pamatoja to, ka spēkā esošās atļaujas palika spēkā līdz to termiņa beigām, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim, Komisija noteikti piekrita tam, ka apstrīdētā režīma atcelšana varētu kaitēt rezultātiem, kurus bija paredzēts gūt no šiem ieguldījumiem un no šo saistību izpildes.

429. Tātad Komisija tiesvedībā Tiesā nevar pamatotī apgalvot, ka apstrīdētā režīma

nepagarināšanas gadījumā netiktu būtiski palielināti koordinācijas centru nodokļu maksājumi un tādējādi tiem nerastos zināms kaitējums. Šajā sakarā pietiek ar atsauci uz apstrīdētajā režīmā paredzēto pasākumu saturu, kurā paredzēti atbrīvojumi no nodokļiem un, saistībā ar nodokli apliekamo ienākumu aprēķināšanas metodi, īpaši labvēlīga atkāpes sistēma.

430. Turklāt jānorāda, ka Komisijas lēmuma pieņemšanas datumā nepastāvēja nekāds aizstājošs režīms, kas varētu mazināt sekas, kas koordinācijas centriem radās atļauju, kuru termiņš beidzas pēc minētā lēmuma paziņošanas, nepagarināšanas dēļ. Beļģijas valdībai izteiktais aizliegums pieļaut jebkādu atļauju pagarinājumu, sākot ar 2003. gada 17. februāra lēmuma paziņošanas brīdi, varēja radīt zināmu kaitējumu koordinācijas centriem, kuriem šajā datumā bija spēkā esošas atļaujas, kurām vajadzēja beigties pirms 2010. gada 31. decembra.

431. Ņemot vērā šos apsvērumus, manuprāt, konkrēto interešu izvērtēšana nepamato aizliegumu Beļģijas valdībai pat īslaicīgi pagarināt atļaujas, kuru termiņš beidzas, sākot ar Komisijas lēmuma paziņošanas brīdi.

432. Ņemot vērā visus šos faktus, es uzskatu, ka pamats par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu ir pamatots. Šī pamata pamatotība attaisno to, ka tiek apmierināta prasība atcelt Komisijas lēmumu, ciktāl tajā Beļģijas Karalistei ir aizliegts uz jebkādu termiņu pagarināt koordinācijas centru atļaujas, kuras bija spēkā 2003. gada 17. februārī.

433. Tomēr Beļģijas Karaliste prasa arī atcelt Komisijas lēmuma 2. pantu, ciktāl tajā aizliegts pat islaicīgi pagarināt 2003. gada 17. februārī spēkā esošās atļaujas, kuru termiņš beidzas pirms 2010. gada 31. decembra. Tā kā šī prasība pamatā ir vērsta uz to, lai visas atļaujas, kuru termiņš beidzas pirms 2010. gada 31. decembra, tiktu pagarinātas un būtu spēkā līdz šim datumam, tad šīs prasības izskatīšanā jāanalizē pamats par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.

starp tādiem koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzās isi pirms šī lēmuma pieņemšanas un kam tādējādi attiecīgais režīms ir piemērojams līdz 2010. gada 31. decembrim, un tādiem, kuru atļaujas beidzas pēc apstrīdētā lēmuma paziņošanas un kuriem ir liegti jebkādi pārejas pasākumi. Tā norāda, ka šī diskriminācija ir nepamatota tādēļ, ka šie centri atrodas līdzīgā ekonomiskā situācijā.

435. Beļģijas Karaliste apgalvo, ka tādējādi Komisijas lēmums pret koordinācijas centriem, kas attiecīgo režīmu izmantoja daudzus gadus, attiecas nelabvēlīgāk nekā pret tiem, kas atļaujas ir saņēmuši nesēn. Tā norāda, ka, lai novērstu diskrimināciju, Komisijai bija jāparedz, ka visi šie centri šo režīmu varēs izmantot līdz 2010. gada 31. decembrim.

ii) Par vienlīdzības principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

434. Beļģijas Karaliste uzskata, ka Komisijas lēmums rada nepamatotu diskrimināciju

436. Komisija atspēko šo argumentāciju. Tā norāda, ka visi koordinācijas centri ir vienādā situācijā saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem, jo tiem ir piešķirta atļauja uz desmit gadiem. Komisija apgalvo, ka tā vienlīdzīgi attiecās pret visiem centriem, paredzot ka tie visi var izmantot visu atļaujas periodu līdz tās termiņa beigām. Tādējādi tā esot ņēmusi vērā veiktos ieguldījumus un saistības atļaujas desmit gadu periodam. Tomēr Komisija

uzskata, ka, ja šie ieguldījumi un šīs saistības pārsniedz atļaujas termiņu, tad šāda situācija pieder pie riska, ko uzņemas uzņēmējs.

437. Komisija uzskata, ka šādos apstākļos noteikt pārejas periodu, pagarinot apstrīdētā režīma piemērošanu centriem, kuru atļaujas beidzas pēc tās lēmuma paziņošanas, būtu nevienlīdzīga attieksme. Visiem centriem bija gan ieguldījumi, gan ilgtermiņa saistības, neatkarīgi no datuma, kad laikā no 2003. gada līdz 2010. gadam beidzas to atļaujas.

— Vērtējums

438. Saskaņā ar judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips nosaka, ka līdzīgās situācijās nedrīkst attiekties atšķirīgi un dažādās situācijās nedrīkst attiekties vienādi, ja vien šādas atšķirības nav objektīvi pamatotas¹²⁹.

129 — 1980. gada 27. marta spriedums apvienotajās lietās 66/79, 127/79 un 128/79 *Salumi* u.c. (*Recueil*, 1237. lpp., 14. punkts) un 2003. gada 6. marta spriedums lietā C-14/01 *Niemann* (*Recueil*, I-2279. lpp., 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

439. Šajā lietā Komisija apgalvo, ka tā ir ievērojusi šo principu, jo visi centri atradās vienādā situācijā saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem, ka tos visus vienādi skar veiktie ieguldījumi un ilgtermiņa saistības un ka tā pret tiem esot attiekusies vienādi, paredzot, ka tie var izmantot atļaujas līdz to termiņa beigām.

440. Es nedomāju, ka var piekrist Komisijas viedoklim, jo tas balstās uz pieņēmumu, ka, tiklīdz tika pieņemts tās lēmums, koordinācijas centriem vairs nebija tiesiskās palāvības, ka to atļaujas tiks pagarinātas. Es jau iepriekš izklāstīju, ka, manuprāt, šis pieņēmums ir kļūdainš. Ja pieņem pretējo, ka šie centri varēja likumīgi uzskatīt, ka Līguma noteikumi valsts atbalsta jomā nav pretrunā tam, ka to atļaujas tiek pagarinātas, jākonstatē, ka pārejas pasākumi, ko Komisija noteica 2003. gada 17. februāra lēmumā, noved pie nevienlīdzīgas attieksmes.

441. Ja pieņem nostāju, ka koordinācijas centri varēja likumīgi uzskatīt, ka attiecīgā nodokļu režīma piemērošana nemainīsies, šķiet nenoliedzami, ka pagarinājuma, neatkarīgi no tā termiņa, aizliegums rada nevienlīdzīgu attieksmi pret šiem centriem atkarībā no datuma, kurā beidzas to atļaujas, jo tie, kuru atļaujas tika pagarinātas 2001. vai 2002. gadā, apstrīdēto režīmu varēs izmantot

līdz 2010. gada 31. decembrim, bet tie, kuru atļaujas beidzās pirms šī datuma, vairs nevarēs izmantot šo režīmu pēc šī termiņa beigām.

442. Vēl es nedomāju, ka šo atšķirīgo attieksmi var attaisnot ar to, ka koordinācijas centri savas pirmās atļaujas ir saņēmuši dažādos datumos. Citiem vārdiem sakot, es nedomāju, ka tas, ka koordinācijas centrs pirmo reizi saņēma atļauju 1985. gadā un šī atļauja tika pagarināta 1995. gadā, pamato to, ka tiesības izmantot apstrīdēto režīmu beidzas 2005. gadā, kaut gan centrs, kurš pirmo atļauju saņēma 1990. gadā un pagarinājumu saņēma 2000. gadā, šo režīmu varēs izmantot līdz 2010. gadam.

443. Tikpat labi var teikt, ka koordinācijas centrs, kurš Komisijas lēmuma pieņemšanas brīdī šo režīmu izmantoja vairāk nekā astoņpadsmit gadus, tāpat kā centrs, kurš savu darbību uzsāka pirms trīspadsmit gadiem, ir pelnījis izmantot šo režīmu līdz termiņam, ko Komisija noteikusi tam, lai pilnībā izbeigtu šī režīma darbību, jo šis centrs ir ilgu laiku organizējis savu darbību un attīstījis, ņemot vērā attiecīgo nodokļu režīmu un paredzot, ka tas ilgu laiku nemainīsies.

444. Manuprāt, to, ka apstrīdētā režīma radītajai atšķirīgajai attieksmei trūkst pamatojuma, apstiprina arī tas, ka izvēlētais datums, sākot ar kuru ne uz kādu laiku nevar pagarināt nevienu atļauju, ir datums, kurā tika paziņots lēmums par formālās izmeklēšanas procedūras izbeigšanu, kam ir diskrecionārs raksturs. Tādējādi būtu pieticis ar to, ka Komisija pieņemtu lēmumu izbeigt šo procedūru pēc 18 mēnešu termiņa beigām, kas paredzēts Regulas Nr. 659/1999 7. pantā¹³⁰, lai koordinācijas centrs, kura atļauja ir beigusies 2003. gada 30. jūnijā, varētu saņemt tās pagarinājumu un lai saskaņā ar Komisijas lēmuma 2. pantu varētu arī izmantot apstrīdēto režīmu līdz 2010. gada 31. decembrim.

445. Ņemot vērā šos apsvērumus, es domāju, ka Komisija 2003. gada 17. februāra lēmumā nav ievērojusi vienlīdzības principu, paredzot, ka šajā datumā spēkā esošās atļaujas var palikt spēkā līdz 2010. gada 31. decembrim, bet atļaujas, kas beidzās pirms šī datuma, nevar tikt pagarinātas un nevar būt spēkā līdz šim datumam.

130 — Regulas Nr. 659/1999 7. panta 6. punktā ir paredzēts, ka Komisija, "cik iespējams, cenšas" pieņemt lēmumu 18 mēnešos pēc procedūras sākšanas. Šo termiņu var pagarināt, Komisijai un attiecīgai dalībvalstij par to vienojoties.

446. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es iesaku Tiesai atcelt Komisijas lēmumu, ciktāl tajā Beļģijas Karalistei ir aizliegts pat īslaicīgi pagarināt atļaujas, kas bija spēkā šī lēmuma paziņošanas brīdī un kuru termiņš beidzas pirms 2010. gada 31. decembra.

447. Tā kā šis priekšlikums ļauj apmierināt Beļģijas Karalistes prasību un tādējādi arī pakārtoto *Forum 187* prasību, pārējie prasītāju minētie pamati nav jāizskata.

4) Par tiesāšanās izdevumiem

448. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt sadalīt tiesāšanās izdevumus.

449. *Forum 187* prasa piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas radušies lietā T-276/02. Tomēr šajā lietā Pirmās instances tiesa 2003. gada 2. jūnija rīkojumā, kurā tā atzina par nepieņemamu *Forum 187* prasību par lēmumu uzsākt formālās izmeklēšanas procedūru, tai piesprieda atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Tātad *Forum 187* prasību par tiesāšanās izdevumiem var izskatīt tikai saistībā ar šo tiesvedību un pagaidu noregulējuma tiesvedību, kurā lēmuma pieņemšana iepriekš minētajā 2003. gada 26. jūnija rīkojumā tika atlikta.

450. Ja Tiesa piekrīt manam priekšlikumam, ciktāl *Forum 187* spriedums lietā C-217/03 ir daļēji nelabvēlīgs, es iesaku sadalīt tiesāšanās izdevumus šādi: *Forum 187* sedz pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem lietā C-217/03; Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus šajā lietā pati, kā arī atlīdzina pusi no *Forum 187* tiesāšanās izdevumiem; visbeidzot, Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietā C-217/03 R.

451. Tā kā Beļģijas Karalistes prasība ir atzīta par pamatotu, es iesaku Tiesai piespriet Komisijai segt savus tiesāšanās izdevumus pašai, kā arī atlīdzināt šīs dalībvalsts tiesāšanās izdevumus lietās C-182/03 un C-182/03 R.

VI — Secinājumi

452. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es iesaku Tiesai nospriest šādi:

— Lietā C-399/03

- 1) atcelt Padomes 2003. gada 16. jūlija Lēmumu 2003/531/EK par Beļģijas valdības piešķirto atbalstu noteiktiem Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem;

- 2) Eiropas Savienības Padome atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

— Apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03

- 1) atcelt Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmumu C(2003) 564 par Beļģijas īstenoto atbalstu Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem, kurā 2003. gada 23. aprīlī izdarīts kļūdas labojums, ciktāl tajā Beļģijas Karalistei pat īslaicīgi

aizliegts pagarināt atļaujas, kas bija spēkā šī lēmuma paziņošanas brīdī un kuru termiņš beidzas pirms 2010. gada 31. decembra;

- 2) *Forum 187 ASBL* prasību pārējā daļā noraidīt;
- 3) *Forum 187 ASBL* sedz pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem lietā C-217/03 pati. Eiropas Kopienu Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati un atlīdzina pusi no *Forum 187 ASBL* tiesāšanās izdevumiem šajā lietā. Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietā C-217/03 R;
- 4) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietās C-182/03 un C-182/03 R.